KALEM SÛRESİ

Mushaftaki sıralamaya göre kitabı-mızın 68., Nüzûl sıralamasına göre 2., Mufassal kısmı beşinci sûreler grubu-nun beşinci ve son sûresi olan Kalem sû-resi, Mekke'de nâzil olmuştur. Âyetleri-nin sayısı 52'dir.

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla"

Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selâm Allah'ın Rasûlü'ne, O'nun pâk aile halkına ve ashabına olsun. Rabbimiz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işitensin, her şeyi bilensin.

"Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla"

1-2. Nûn; kalem ve onunla yazılanlara andolsun ki, ey Muhammed! Sen Rabbinin nimetine uğramış bir kimsesin, deli değilsin. 3. Doğrusu sana kesintisiz bir ecir var-dır. 4. Şüphesiz sen büyük bir ahlâka sahipsindir. 5-6. Hanginizin aklından zoru olduğunu yakında sen de göreceksin, onlar da görecekler. 7. Doğrusu senin Rabbin, yolundan sapıtanları çok iyi bilir; O, doğru yolda olanları da çok iyi bilir. 8. Ey Muhammed! Bundan böyle, yalanlayanlara aldırma; 9. (Onlar sana indirilen âyetlerden beğenmediklerini bırakman sûretiyle senin) kendilerine yumuşak davranmanı isterler; böyle yapsan, onlar da seni över, yumuşak davranırlar. 10-14. Ey Muhammed! Diliyle iğneleyen, kovuculuk eden, iyiliği daima önleyen, aşırı gi-den, suç işleyen, çok yemin eden alçak zorbaya, bütün bunlar dışında bir de soysuzlukla damgalanmış kimseye, mal ve oğulları vardır diye aldırış etmeyesin. 15. âyetleri-miz ona okunduğu zaman: "Öncekilerin masalları" derler. 16. Onun havada olan burnunu yakında yere sürteceğiz. 17-18. Biz

bunları, vaktiyle bahçe sahiplerini denediğimiz gibi denedik. Sahipleri daha sabah olmadan, bahçeyi devşireceklerine bir istisna payı bırakmaksızın yemin etmişlerdi. 19-20. Ama onlar daha uykudayken Rabbinin katından gönderilen bir salgın o bahçeyi sarıvermişti de bahçe kapkara kesilmişti. 21-22. Sabah erken: "Ürünlerinizi devşireceksiniz erken çıkın" diye birbirlerine seslendiler. 23-24. "Bugün orada, hiç bir düşkün kimse yanımıza sokulmasın" diye gizli gizli konuşarak yürüyorlardı. 25. Yoksullara yardım etmeye güçleri yeterken böyle konuşarak erkenden gittiler. 26-27. Bahçeyi gördüklerinde: "Her halde yolumuzu şaşırmış olacağız; belki de biz yoksun bırakıldık" dediler. 28. Ortancaları: "Ben size Allah'ı anmanız gerekmez mi? dememiş miydim?" dedi. 29. "Rabbi-mizi tenzih ederiz; doğrusu biz yazık etmiştik" dediler. 30. Birbirlerini yermeye başladılar. 31. Sonra şöyle dediler: "Yazıklar olsun bize; doğrusu azgınlık edenlerdik." 32. "Belki Rabbimiz bize bundan daha iyisini verir; doğrusu artık, Rabbimizden dilemekteyiz." 33. İşte azab böyledir; ama ahiret azabı daha büyüktür; keşke bilseler! 34. Allah'a karşı gelmekten sakınanlara; Rabbleri katında nimet cennetleri vardır. 35. Kendilerini Allah'a vermiş olanları hiç suçlular gibi tutar mıyız? 36. Ne oluyorsunuz? Ne biçim hükmediyorsunuz? 37. Yoksa okuduğunuz bir kitabınız mı var? 38. Seçtikleriniz herhalde orada olacaktır. 39. Yoksa aleyhimizde, kıyamet gününe kadar sürüp gidecek ahidleriniz mi var ki, kendinize hükmettikleriniz sizin olacaktır? 40. Ey Muhammed! Sor onlara: "Bunu kim üzerine alır?" 41. Yoksa onların ortakları mı vardır? Doğ-ru sözlü iseler ortaklarını getirsinler. 42-43. O gün işin dehşetinden baldırlar açılır; gözleri dönmüş olarak yüzlerini zillet bürür; secdeye çağrılırlar ama buna güçleri yet-mez. Oysa kendileri sapasağlam oldukları zaman secdeye çağırılmışlardı. 44. Ey Muhammed! Kur'an'ı yalanlayanları Bana bırak; Biz onları bilmedikleri yerden yavaş yavaş azaba yaklaştıracağız. 45. Onlara mehil veriyorum; doğrusu Benim tuzağım sağlamdır. 46. Yoksa, ey Muham-med, sen onlardan ücret istiyorsun da, ağır bir borç altında mı kalıyorlar? Elbette hayır. 47. Yoksa, gaybın bilgisi kendilerinin katında da, onlar mı yazıyorlar? 48. Ey Muhammed! Sen Rabbinin hükmüne kadar sabret; balık sahibi Yunus gibi olma, o, pek üzgün olarak Rabbine seslenmişti. 49. Rabbinin katından ona bir nimet ulaşmasaydı, kınanmış olarak sahile atılacaktı. 50-51. Rabbi onu se-çip iyilerden kıldı. Doğrusu inkar edenler, Kur'an'ı dinlediklerinde nerdeyse seni gözleriyle yıkıp devireceklerdi. "O delidir" diyorlardı. 52. Oysa Kur'an, alemler için bir öğütten başka bir şey değildir."

Sûrenin adı, ilk âyette geçen "kalem" kelimesinden alınmıştır. Mekke döneminin başlarında nazil olmuş 52 âyetlik bir sûredir. Sûre-nin genel muhtevasına baktığımız zaman Mekke'de Allah'ın Resûlü'ne karşı çıkışların şiddetlendiği, hücumların arttığı bir dönemde na-zil olduğu anlaşılacaktır.

Kısaca sûrenin bir özetini yaparsak sûrede şunlar denmektedir: “Ey Nebim! Her ne kadar da sen Rabbinin nimetiyle çok yüce bir ahlâk üzere olsan, onlara benim âyetlerimi ulaştırmaya çalışsan da, onlar yine de sana deli ve mecnun demektedirler. Aslında sırf bu iki keyfiyet, senin çok yüce bir ahlâka sahip olman ve onlara ulaştırdığın benim kitabım Kur'an, onların tüm ithamlarını çürütmeye kafidir. Onlar pek yakında kimin deli, kimin mecnun olduğunu bilecek, anlayacaklardır. Peygamberim sakın ha sen onların sıkıştırmaları karşısında ta-viz vermeye kalkışma. Zaten onların tüm niyetleri de budur. Seni sı-kıştırarak senden tavizler koparmak, seni uzlaşmaya razı etmek isterler.”

Sûrenin ilk bölümünde bunlar dendikten sonra Allah’ın kendilerine verdiği bunca nimetlere karşı nankörlük edenlere (Bağ sahiplerine) karşı yapılan uyarılardan söz edilmektedir. Onlara gönderilen bu uyarı gibi, şimdi de size uyarı olarak Hz. Muhammed gelmiştir. Eğer sizler de Hz. Muhammed’e karşı aynı şekilde davranırsanız, bilesiniz ki dünyada muhtelif sıkıntı ve mahrumiyetlere müptelâ olacağınız gibi, ahirette de daha büyük azaplara müstahak olacaksınız, denmektedir.

Son bölümde de şunlar denmektedir: Bu dünyada Cenâb-ı Hakk’ın önünde secde etmeyenler, yarın secde etmek isteyecekler ama buna imkân bulamayacaklardır. Kur’an’ı yalanlayanlar asla Allah’ın azabından kurtulamayacaklardır. Bu dünyada kendilerine verilen mühlet onları aldatmaktadır. Allah’ın Resûlü’ne karşı direnmeleri için ellerinde hiçbir mâzeretleri yoktur. Zira Allah’ın Resûlü hiçbir menfaat gözetmeyen bir elçidir. Muhataplarına yapılan bu ikazlardan sonra Allah’ın Resûlü’ne son olarak şöyle buyurulmaktadır: “Ey Resûlüm, sana Rabbinin emri gelinceye kadar İslâm’ı tebliğ yolundaki zorluklara göğüs gererek sabır göster. Sakın Yunus (a.s) gibi sabırsızlık ederek onun düştüğü imtihanlara düşme!”

Genel olarak sûrenin âyetleri üzerinde bir gezinti yaparsak şunları söyleyebileceğiz: Az evvel dev ifade ettiğimiz gibi sûreyi üç ana bölüm olarak anlamaya çalışmamız mümkündür.

Birinci bölüm (1-7) âyetler. Bu bölümde ilk olarak kaleme ve yazdıklarına yeminle söze başlanır. Bundan sonra inkârcılar tarafından Resûl-i Ekrem Efendimize yöneltilen iftiralara cevap verilerek onu aşağılamak ve gözden düşürmek isteyenlerin iddia ve isnatlarının ak-sine Resûlullah’ın deli, mecnun, cinlenmiş, cin çarpmış bir kişi olmadığı bilâkis çok yüce bir ahlâka sahip olduğu vurgulanır. Kimin cinlenmiş olduğu yakında anlaşılacaktır tehdidinde bulunulur. İnsanların, iman edip Rablerinin takdirlerine boyun eğmeleri gerektiği ve her şeyin o yüce Rabbin dilemesi ve takdiriyle meydana geldiği beyan edilir. Allah Teâlâ bir çok yerinde olduğu gibi bu sûrenin başında da söze yeminle başlıyor. Burada Cenab-ı hak, yarattığı şeylerden, kalem ve onun yazdıklarına yemin

ederek başlıyor, daha sonra Rasulullah'a hitaben: her ne kadar sen onlara bu Kitabı takdim etmekteysen ve en güzel ahlaka sahipsen de onlar gene sana deli ve mecnun demektedirler. Aslında sırf bu iki keyfiyet yani Kur'an ve senin örnek ahlâkın onların ithamlarını çürütmeye yeter. Yakında kimin deli olduğuna şahit olacaklar. Sen, bunların tazyiklerine karşı hiçbir tavizde bulunma. Zaten onların kastı da senden tavizler koparak seni uzlaşmaya razı etmektir.

Sûrenin ikinci bölümünde (âyet 8-16) o zaman Mekke'de herkesçe bilinen bazı simaların, adları zikredilmeden, ahlaki portreleri çizilmektedir. Bu sayede insanlar Hz. Muhammed'in (s.a) yüksek ve temiz karakteriyle bunlarınkini mukayese ederek karşı çıkanların karakter ve tavırlarının ne kadar çirkin olduğunu göreceklerdir. İnsanlara tepeden bakma, başkalarını çekiştirme, insanlar arasında söz getirip götürme, vahyi bir kenara bırakarak sürekli insanlara insan sözü taşıma, insanların sözlerini nakletme, iyiliğin amansız düşmanı olma, saldırganlık ve kabalık gibi ahlâkî zaaflara dikkat çekilir. Bu âyetlerin Resûlullah Efendimize amansız bir düşman kesilen, her an ona ve Müslümanlara hakaretleriyle temayüz eden Velid Bin Mugıyre ve Ah-nes Bin Şurayk kimseler hakkında nâzil olduğu rivâyet edilir. İnsanların onur ve şahsiyetini hedef alan, dolayısıyla içtimâî ahlâkı zedeleyen bu kötü davranışların zikredilmesiyle bir taraftan adı geçen kişilerin karakterleri yerilirken, diğer taraftan da Müslümanların bu özelliklerden şiddetle kaçınmaları tavsiye edilmektedir. Bu bölümde ayrıca, kendilerine verilen nimetlere karşı nankörlükleri, bu nimetleri onları verene kulluğa kullanmaları gerektiği halde aksine O'na düşmanlıkta kullanmaları yüzünden bu nimetlerden mahrum bırakılan kişilerle alâkalı bir kıssaya yer verilir. Verilen nimetlerin sadece kendisine ait olduğunu zannedip, sadece kendisine harcamaya kalkışan, onları Allah kullarından esirgeyen kimselerin acı âkıbetleri haber verilir. Bu âyetlerde insanların sadece yoklukla değil, nimetlerle, bolluklarla da imtihana çekilmelerinin ilâhî bir yasa olduğu ortaya konur.

Bu bölümde insanların hayatında her zaman vuku bulabilecek bir hususa işaretle, fakirlere daima yardımda bulunulması öğütleniyor. Kazandıkları mallar bakımından fakirleri hesap etmeyen, onlara bir şey vermek istemeyen kimsenin burnunun yere sürüleceği beyan edi-lerek bahçe sahiplerinin kıssası anlatılıyor. Fakirlere bahçelerinden bir şey vermek istemeyen cimri insanların bahçeleri bir gecede mahvoluyor. Allah Teâlâ bu kıssa ile mallarına bir zeval erişen insanların buna asla karşı koyamayacağı beyan edilmiş oluyor. Bu misal ile Mekkelilere, tıpkı yukarıdaki bahçe sahiplerinin, salih bir kul tarafından ikaz edilmesi gibi Hz. Muhammed'in (s.a) gönderilişinin de bir ikaz ve imtihan olduğu uyarısı yapılmaktadır. "Eğer Allah'ın Rasûlü'ne kulak vermezseniz bu dünyada muhtelif sıkıntı ve mahrumiyetlere müptela kılınacağınız gibi öte tarafta da şüphesiz çok daha büyük azaba müs-tehak olacaksanız." denilmektedir.

(34-47 âyetler): Bu bölümde kafirlere hitap edilmektedir. Bazen doğrudan doğruya bunlarla muhatap olunurken, bazı yerlerde de Allah Rasûlü'ne hitap edilmiş ama dolaylı olarak onlar ikaz edilmişlerdir. Özetle denilmek istenen şudur: Öbür dünyanın güzellikleri ve iyilikleri şüphesiz Allah'tan korkarak yaşayanlar içindir. Allah indinde, O'na itaat eden kulların suçlu sayılacağı apaçık mantıksızlıktır. Kafirlerin, Allah'ın onların iddia ettikleri gibi davranacağı hayalleri tamamen saçmadır. Buna hiç bir delilleri yoktur. Bu dünyada bazı insanlardan Allah Teâlâ'nın önünde secdeye kapanmaları istendiğinde inkar etmişlerdir ama kıyamet günü farkına varıp secde etmek istediklerinde bu sefer secde edemeyecekler ve zelil olacaklardır. Kur'an'ı yalanlayanlar Allah'ın azabından kurtulamaz. Bu dünyada onlara verilen mühlet kendilerini aldatmaktadır. Bu yalanlamalarına rağmen azap olunmayacaklarını ve azap gelmediğinde de doğru yolda olduklarını zannediyorlardı. Halbuki helâke doğru sürüklendiklerinden habersizdiler. Ellerinde, Allah Rasûlü'ne karşı direnmeleri için hiçbir makul sebepleri yoktur. Çünkü O, hiçbir menfaat ve karşılık gözetmeyen bir habercidir. Bunda hiçbir şahsî menfaati yoktur. Ayrıca O'nun Allah'ın Resulü olmadığını ve getirdiği şeyin ise asılsız bir yalan olduğunu da ileri sürecek bir bilgileri yoktur bunların.

Daha sonra kâfirlere ardı ardına sorular gelir. İnsanların akıllarını erdirici, düşünmeleri sağlayıcı mahza kullarına karşı rahmeti sonsuz olan Rabbimizin rahmetinin eseri sorular.

Üçüncü bölümde (âyet 48-52) nüzûl sırasına göre ilk defa bir peygamber kıssasına yer verilir. Allah'ın kutlu elçisi Hz. Yunus'un ya-şadığı bir tecrübe anlatılır. Bu kıssa ile Mekke müşriklerinin bunaltıcı işkenceleri altında bunalmış olan peygamberimiz sabra dâvet edilir. Ve böylece hem Resûlullah Efendimiz hem de tercihini ondan yana kullanmış, onun safında yer almış bir avuç gariban Müslüman teselli edilir. Allah Rasûlü'ne, Allah'ın emri kesinleşinceye kadar "İslâmî teb-liğ" yolundaki zorluklara göğüs gererek sabır göstermesi, Yunus (a.s) gibi sabırsızlık ederek onun düştüğü belalara düşmemesi bildirilmek-tedir.

Daha sonra Mekke müşriklerin Resûl-i Ekrem efendimize na-zar değerek onu gözleriyle yok etmek arzu ve planları ortaya konur. En sonunda sûre insanlığa bir uyarıyla son bulur. Kalem sûresiyle alâkalı bu kısa tanıtımdan sonra inşallah sûrenin âyetlerini tanımaya geçebiliriz.

Sûre, Mekkî sûrelerin karakteristik özelliği gereği söze kalem üzerine yeminle başlar:

1. "Nûn; kalem ve onunla yazılanlara andolsun ki,"

Nûn. Bu, huruf-ı mukattadır. Bu konuda daha önceki sûrelerde açıklamalarda bulunduğumuz için, burada sadece bunun Allah'tan gelmiş müteşabih bir âyet olduğunu ve geldiği gibi iman ettiğimizi söylüyoruz. Nûn

harfi hakkında birçok yorum yapılmıştır. Bunlardan bazıları şunlardır: Nun, Yunus'tur (a.s.), bu sûrede Sahibi'n -Nûn olan Yunus (a.s.) anlatılacağı için sûrenin başında ona dikkat çekilmektedir.

Nûn, kılıçtır ve sûrenin başında kılıç ve kaleme yemin edilmektedir. Birisi ilmin, ötekisi de cihadın farziyetini ortaya koyuyor.

Nûn, divittir; Cenâb-ı Hakk divite ve kaleme yemin ediyor. Allah bilir, bunlardan birisi de olabilir, hiçbirisi de olmayabilir. Allah böyle bir yeminle söze başlıyor diyoruz.

Sonra, "kaleme ve onunla yazılanlara yemin olsun ki" buyuru-luyor. Buradaki kalemden murad, kendisiyle Kur'an'ın yazıldığı kalemdir. –:I-O²K«<_«8«: ifadesinden anlıyoruz ki, kalemle yazılan şey Kur'-an'dır. O halde yemin, kalem ve Kur'an üzerinedir. Yani bu kitap, Kur'an vahiy katiplerinin elleriyle yazılmaktadır. Öyleyse bu husus Allah Resûlü'nün deli olmadığının açık bir delilidir.

Veya buradaki üzerine yemin edilen kalem konusunda şöyle iki söz vardır: Bu kalem ya Levh-i Mahfuzu, kâinatın kaderini, hayat programını yazan kalemdir, –:IO²K«<_«8«: dan kasıt da Levh-i Mahfuzdur, veya Levh-i Mahfuzun mübarek yazıcıları olan meleklerdir. Ya da bu-radaki kalem, hepimizin elindeki kalemdir ve yazdıklarından kasıt da her birimizin yazdıklarıdır. Öyleyse Rabbimiz:

1- Kur'an'a ve onu yazan kalemlere, onun vahiy katiplerine yemin ediyor,

2- Veya Levh-i Mahfuza, onu yazan kaleme ve onun yazıcıları olan kutlu meleklerine yemin ediyor,

3- Yahut da şu bizim elimizdeki kalemlere ve onlarla yazdıklarımıza yemin ediyor. Kaleme ve yazdıklarına, kaleme ve yazıcılarına yemin edildiğine göre, kaleme ve yazdıklarımıza dikkat etmek zorundayız. Çünkü bu yeminle anlıyoruz ki, kalemle yazılması gereken sadece vahiydir. Kalemi yaratan Allah, elbette onu nerede kullanmamız gerektiğini de bilen ve belirleyendir. Allah onu nerede kullanmamızı istiyorsa, orada kullanmak zorundayız.

Bu yeminle Rabbimiz, "kaleme yemin olsun ki onu nerede kullandığınızdan hesaba çekileceksiniz" buyurmaktadır. Yazmanız gerekirken yazmadıklarınızdan, yazmamanız gerekirken yazdıklarınızdan hesaba çekileceksiniz. Öyleyse vahiyden yazmanız gerekenleri yazmayarak ya da vahyin dışında yazmamanız gerekenleri yazarak zulmetmekten sakının, diyor Allah.

Rasulullah Efendimizin bir hadislerine göre Rabbimizin ilk yarattığı şey kalemdir.

“Allah’ın ilk yarattığı şey kalemdir. Kaleme Allah, “yaz” buyurdu. Kalem: “Neyi yazayım ya Rabbi?” dedi. Allah buyurdu ki, “kıyamete kadar gerçekleşecek kaderi yaz!”

(Tirmizi, Kader: 17; Tefsir: 68)

Zemahşeri şöyle der: “Yüce Allah, kalemin şanının yüceliğini göstermek için kaleme yemin etti. Çünkü onun yaratılıp düzlenmesinde büyük bir hikmete işaret vardır. Ve çünkü onda anlatılamayacak kadar çok fayda ve yararlar vardır.”

İmam Râzi de şöyle der: "Vel-Kalem" hakkında iki görüş var-dır. Birisi budur ki, yemin edilen kalem, gerek gökte bulunanın, gerek yerde bulunanın yazdığı kalemin hepsini içine alan cins ismidir. Yüce Allah mantığı ihsan etmekle "İnsanı yarattı, ona beyanı öğretti." (Rah-mân:3-4) diye minnet buyurduğu gibi "Rabb'in en büyük kerem sahibidir. O, insana kalemle öğretti. İnsana bilmediğini öğretti" (Alâk:3-5) diye kalem ile yazmayı ihsan etmesiyle de minnet buyurmuştur. Bu-nunla faydalanmanın izah ve yorumu şudur: Kalem üçüncü şahsı ikin-ci şahıs yerine koyar. Bu sebeple insan dil ile yakınına anlatabildiği is-tek ve maksadını kalem ile uzağa da anlatabilir. İkincisi, üzerine ye-min edilen kalem "Allah'ın ilk yarattığı kalemdir." diye hadiste bildiri-len daha evvel sözü edilen kalemdir. Yüce Allah bunu evvela yaratmış, sonra da onu kıyamete kadar olacakları yazdırmış, saat gelene kadar olacağı, bütün ecelleri, amelleri yazar, bu kalem, uzunluğu gök ile yer arası kadar nûrdan bir kalemdir.

Rabbimizin ilk yarattığı kalem, yeryüzünde varlıkların en şereflisi olarak yarattığı insana lütfettiği beyanın yarısını gerçekleştirme va-sıtasıdır. Allah, kullarından sadece insana beyan gücü vermiştir. Rah-man sûresi bunu şöyle anlatır:

“Rahman olan Allah Kur’an’ı öğretti, insanı yarattı ve ona beyanı öğretti.”

(Rahman: 12)

Allah insana beyanı öğretmiştir. Beyan, insanın karşısındakine mânâ naklinin adıdır. İnsanın karşısındakine duyurmak istediklerinin nakline beyan diyoruz. İnsanın karşısındakine bu beyan imkânı verilmiştir ki, bu, yeryüzünde Allah’ın varlığına en büyük delildir. Konuşmak ve anlamaktan daha büyük bir mucize olamaz. Konuşulunca anlıyorsunuz değil mi? Peki nereden anlıyoruz bunları? Söylenilenleri, bu mânâyı, bu meramı nasıl anlıyorsunuz? Gerçekten de bu, Allah’ın bize en büyük lütuflarından birisidir. Beynimizden geçirdiklerimizi

karşımızdaki kimselere anında empoze edebilme imkânına, gücüne sahibiz. Konuşabiliyoruz, karşımızdaki de anlayabiliyor.

İşte buna mânâ nakli veya beyan gücü diyoruz. Bunu bize veren Allah'tır. Allah bize bu beyan gücünü vermeseydi, meselâ dağı anlatabilmek için dağı kucaklayıp getirmek ve göstermek gerekecekti.

Alâk sûresinde de bu beyanın, bir de kalemle olduğunu şöyle anlatır:
"Oku! Ki senin Rabbin sonsuz kerem sahibidir. O kalemle yazmayı öğretmiştir."
(Alâk 3)

Yani zaman ve mekan birlikteliği içinde bizim karşımızdakine dille mânâ nakletme imkânımız vardır. İkinci bir ihsan olarak da Rab-bimiz kalemle yazmayı öğrettiğini anlatır:

Kalemle bu mânânın intikalinin zaman ve mekân ötesine taşırılmasını öğretti Allah. Öyleyse kalem, gaibi muhatap menzilesine ko-yar. İnsan, lisanla yakınındakilere anlattıklarını kalem vasıtasıyla uzaktakilere anlatma, ulaştırma imkânına sahiptir. Yeryüzünde bunu becerebilen ikinci bir varlık yoktur. Ne büyük bir lütuf, ne büyük bir şe-ref değil mi? Ama o nispette de sorumluluğu büyük bir şeref tabii.

Bu iki âyet bize bir taraftan bu beyanın Allah'tan olduğunu an-latırken, diğer taraftan ilimle Kur'an'ı birleştirmemiz gerektiğini anlatmaktadır. Yani ilim eşittir Kur'an, Kur'an eşittir ilim. İlim de, beyan da sadece Allah'a aittir. Beyanı açıklamak, tanımak, tanıtmak, açmak, şerh etmek sadece Allah'a aittir, Kur'an'a aittir. Kuranın böyle bir açıklama, beyan etme özelliği vardır.
"Sen daha önce bir kitaptan okumuş ve elinle de onu yazmış değildin. Öyle olsaydı, batıl söze uyanlar şüpheye düşerlerdi."
(Ankebût 48)

Bu âyetin ortaya koyduklarıyla birlikte düşünecek olursak, o zaman bu kalemle Rasulullah Efendimiz arasında bir ilgi kurulduğunu da anlamaya çalışıyoruz. Biliyoruz ki Rasulullah Efendimizin dünyasında vahiy öncesi kalem yoktu. Peki vahiy sonrası oldu mu? Biliyoruz ki, vahiy sonrası da yine olmadı. Ama bakın kalemin sözünün edildiği, yani kalem üzerine yemin edildiği bu âyetin hemen sonrasına, ikinci âyete bakıyoruz, Rabbimiz buyuruyor ki:
"Kaleme yemin olsun ki ey peygamberim sen mecnun değilsin." Peki hangi kalem bu yemin edilen kalem? Rasûlullah'ın kendi kalemi mi? Hayır. Çünkü Rasûlullah'ın kalemi de, yazması da yoktur. Yani başkalarının kalemine yemin ediliyor ve arkasından da deniliyor ki, "sen mecnun değilsin." O zaman herhalde şu bizim bildiğimiz bir kalem olmayacaktır buradaki kalem. Peki o

zaman ne anlayacağız ya bundan? Levh-i Mahfuzu da, onu yazan kalemi de, onun yazıcılarını da bilmediğimize göre, herhalde Allah bir kaleme yemin ediyor, aynen iman etmek zorundayız. Bilmiyoruz derken, bunun mahiyetini bilmiyo-ruz. Değilse Allah'ın Resûlü mi'râca çıktığı gece bir kalem gıcırtısı duyduğunu haber vermektedir.

Yine Rasulullah Efendimizin İbn-i Abbas efendimize tavsiyelerini içeren hadislerinde:

"Kalemler kaldırılmış, sahifelerin mürekkepleri de kurumuştur."

buyurduğunu da biliyoruz. İşte belki de burada üzerine yemin edilen kalem bu kaldırılan kalemdir.

Yani Allah en iyisini bilir, öyle bir kalem düşüneceğiz ki, o kalem bizim hayatımız ve ölümümüzle, sosyal, ekonomik ve siyasal gi-rişimlerimizle, bizim ve tüm kâinatın hayat programıyla, varlıkların ka-derleriyle ilgili Allah'ın iznini, takdirini, buyruğunu yazan kalemdir. Bu haktır, bu batıldır, bu iyidir, bu kötüdür, bu cennetliktir, bu cehennemliktir gibi Allah'ın takdirini, Allah'ın tescilini, mührünü vuran kalemi ha-tırlayacağız burada. Tüm kainatın kaderini yazan kaleme, bu kalemle yazanlara, yazılanlara, yani Allah'ın tesbit buyurduğu kaderine, yazgısına yemin olsun ki, diyeceğiz.

Bunun sonunda da hemen şuna ikrar ve iman edeceğiz: Demek ki bu kâinat, bu varlıklar başıboş değildir. Varlık, tesadüfî değildir. Demek ki tüm bu varları var eden ve onlara hayat programı takdir eden, kader takdir eden bir Allah vardır. Demek ki Allah bilendir. Demek ki Allah takdir edendir. Demek ki Allah bilgisi değişmeyendir. Al-lah kesin bilendir ve demek ki sizin teslim olmanız gereken Allah'tır. İşte burada kendisine teslim olunması gereken Allah anlatılıyor.

2. "Ey Muhammed! Sen Rabbinin nimetine uğramış bir kimsesin, deli değilsin."

"Ey peygamberim! Sen Rabbinin nimetleri ile, Rabbinin nimetleri sayesinde asla mecnun, deli değilsin!" Bi'setinden, peygamberliğinden, yani Kur'an'ın kendisine nüzûlünden önce Allah'ın Resûlü'ne herkes Muhammed'ül Emin diyordu. En emin, en güvenilir insan di-yorlardı. Önceleri insanlar kendisine böyle derken, kendilerine Kur'a-n'ın nüzûlünden sonra ona deli demeye, mecnun demeye başladılar. Bundan anlaşılıyor ki, onlar onun okuduğu Kur'an'dan ötürü ona deli diyordu.

Ey Muhammed! Allah’ın lütfu ve sana verdiği nübüvvet nimeti sayesinde sen cahil müşriklerin iddia ettiği gibi deli ve mecnun değilsin. Allah’a hamd olsun sen akıllısın. Kâfirlerin dediği gibi değilsin.

Allah Teâlâ, kaleme ve onunla yazılanlara yemin ederek Ra-sulullah’ın, müşriklerin iddia ettikleri gibi deli olmadığını, zira onun Rabbi olan Allah’ın lütfuna ve nübüvvet nimetine mazhar olduğunu beyan etmiştir. Kâfirler şöyle demişlerdi: *“Ey, kendisine Kur’an indirilen! Sen, kesinlikle bir delisin.”* (Hicr: 15/6) Biliyoruz ki Rasulullah (a.s) risalet davasından önce Mekkeliler tarafından yörenin en iyi ve en faziletli insanı olarak kabul edilmekte ve herkesçe onun dürüst-lüğüne ve ferasetine güven duyulmaktaydı. Ama Kur'an vahyolunma-ya başlayınca aynı insanlar O'na deli, mecnun demeye başladılar. Şu anlaşılıyor ki, aslında buna sebep Kur'an'dır. İşte bu yüzden Kur'an'ın bu gibi iddialar için yeterli bir reddiye olduğu buyurulmaktadır. Yüce, açık ve beliğ kelamın içerdiği konular da aynı yüksek meziyete sahiptir. Bu Kur'an, Rasulullah'a Allah'ın bir lütfudur, kafirlerin iddia ettikleri gibi bir delilik sebebi değildir. Burada dikkate değer bir husus da şu-dur; hitap Allah Rasûlü’ne olmakla beraber aslında kafirlerin ithamla-rına cevaplar verilmektedir. Yani bu âyet Rasulullah’a, onun deli olmadığına kendisini ikna etmek üzere gönderildiği zannedilmesin. Za-ten Rasulullah'ın böyle bir şüphesi yoktur ki bunu izale etmek için âyet nazil olsun. Asıl gaye kafirlere, Kur'an yüzünden Allah Rasûlü’ne mecnun dediklerini ve bu iftiraya en açık kati cevabın Kur'an'ın bizatihi kendisi olduğunu anlatmaktır.

Yani ne zaman ki Allah’ın Resûlü çevresine Rabbinden gelen âyetleri okumaya başladı, işte o andan itibaren kendisine deli, mecnun demeye başladılar. Bundan anlıyoruz ki, bugün de insanlardan kimileri peygamberî bir tavır ortaya koyarak, yani direk Kur’an okuyarak konuşmaya başlayınca, Kur’an anlatmaya başlayınca, etrafına Kur’an duyurmaya çalışınca insanlar onlara da aynı şeyleri söyleyeceklerdir.

Çevrelerine Kur’an’ı duyurmaya çalışanlara, bunu kendisine dert edinenlere bugün de insanlar aynı seyi söyleyeceklerdir: “Sen delisin be! Ne biliyorsun sen Kur’an’ı? Nasıl anlarsın sen Allah’ın meramını? Nasıl cesaret edersin buna? Sen ki bir tamirci parçasısın! Sen Kur’an’ı bırak da şu şu kitapları oku bize! Boyundan büyük işlere bulaşma!” O kimseye deli diyecek, sapık diyecek, mezhepsiz, Vaha-bî… diyeceklerdir.

Ama bakın Allah buyurur ki, “ey peygamberim! Onlar ne derlerse desinler! Sen Rabbinin nimetleri ile, Rabbinin nimetleri sayesinde asla deli değilsin! Peki Rabbimizin hangi nimetleri sayesinde deli değildi Allah’ın Resûlü? Yani Rasûlullah’a Rabbimizin hangi nimetleri vardı? İman, hidayet, risalet, peygamberlik, vahiy, Kur’an nimeti… Yani ey peygamberim, Kur’an’la, Kur’an sayesinde, Kur’an nimeti sa-yesinde sen asla deli değilsin. Zira bu

nimete mazhar olan kişi asla deli olamaz. Kur'an'la beraber olan, vahiyle beraber olan kişi, vahiyle hareket eden kişi asla deli olamaz."

İşte bu Allah'ın tescilidir. Vahiy nimetine sahip olan, Kur'an'la hareket eden, hareket noktası Kur'an olan kişi hiçbir zaman deli olamaz. Hiç kimse ona deli diyemez. Eğer bizler de şu anda Peygamber gibi bir tavır sergileyebilir, Peygamberimizin misyonuna sahip çıkabilir, tıpkı onun gibi Kur'an'la beraber olabilir, Kur'an'la hareket edebilir, Kur'an'ı hareket noktası kabul ederek, imanla, hidayetle, peygamberlikle, vahiyle beraber olabilirsek, o zaman bilelim ki Rabbimizin bu tescili bizim için de geçerlidir ve kesinlikle bilelim ki biz deli değiliz, mecnun değiliz, haktayız, hidayetteyiz, doğru yoldayız. Zerre kadar kendimizden bir şüphemiz olmasın.

Ama bunun aksini yapıyor, yani vahiyle beraber değilsek, vahyi tanımıyorsak, konuştuğumuz vahiy değilse, amellerimiz vahiy ürünü değilse, hareket noktamız vahye dayanmıyorsa, yaptığımız ve yapmadığımız şeyler vahiyden kaynaklanmıyorsa, işte o zaman kendi kendimizden şüphede olabiliriz. Acaba biz deli miyiz? Acaba biz mecnun muyuz? Acaba hayat programımızı iki ayaklı ya da ayaksız cinlerden mi alıyoruz? Acaba vahyin yerine cinleri mi oturttuk? Cin kaynaklı bir hayatımız mı var? Bundan her an şüphede olabiliriz.

Bunu hiçbir zaman hatırımızdan çıkarmamalıyız. Bugün bizler de peygamber tavrı sergilersek bize de insanlar deli diyecekler. Çevreyi ciddiye almadan vahyin dediklerini yapmaya kalkarsak, hareketlerimizi, amellerimizi, bakışlarımızı, sevmelerimizi, küsmelerimizi, kılık-kıyafetlerimizi, mal-mülk anlayışlarımızı, hayata bakışımızı, ticaret anlayışımızı, dükkanımızı, tezgâhımızı vahyin istediği şekilde ayarlamaya çalıştığımız zaman deli bu diyecekler.

Yani sen kâfirler ve müşrikler gibi yapmayıp hayatını Allah için yaşamaya çalışır, malın konusunda o malı sana veren Allah'ı söz sahibi kabul eder ve onu sahibinin yolunda bol bol dağıtırsan, bedenin konusunda Allah'ı söz sahibi kabul eder ve onu Allah'a kulluğa hasreder, namaza, niyaza zaman ayırır, zamanın konusunda Allah'ı söz sahibi kabul eder, onu verenin yolunda harcayarak ilim öğreneceğim, ilim öğreteceğim, hasta ziyaretinde bulunacağım, mü'minlerin yardımına koşacağım diye iki-üç gün dükkanını kilitlersen, hedefin sadece Allah olur ve insanları memnun edecek zamanın kalmazsa, müşteriyi memnun etme adına ikiyüzlülük yapmazsan, elbette ki sana da, size de deli diyecekler.

"Bunun aklı yok, bu adam olmaz, bunun sonu kötü, bunun sonu iflas bunun sonu berbat!" diyecekler. Siz de aynen Peygamber (a.s) gibi Allah'ın istediği bir hayatı yaşarsanız, kesinlikle bilesiniz ki size de aynısını diyeceklerdir. Eğer sizler cimrilik yapmayıp, fakirlikten korkmayıp malınızı

Allah adına bol bol verirseniz veya faiz alıp zengin olma imkânınız varken Allah korkusundan ve ahiret hesabından ötürü böyle bir yola girmez, bunu kullanmaz, dini yasaklardan ötürü hayatınızı zehir eder (!), teşvik kredisi almaz, reklâma para ayırmaz, düzen dolap çevirmezseniz "aptal bu" diyecekler, "deli bu! Bunun sonu iflas! Bu adam olmaz, bakan olamaz, dekan olamaz, müdür de olamaz, bu hiçbir şey olamaz!" diyecekler.

Allah korkusundan ötürü bu bana haramdır diyerek istifade cihetine gitmediği bir kadın yüzünden, oturulmasını caiz görmediği bir makam yüzünden bugün insanlar nicelerine deli, "ağzının tadını bilmi-yor bu enayi!" diyorlar değil mi?

Varsın insanlar ne derlerse desinler, Rabbim sen deli değilsin dediğine göre, bizim için Rabbimizin tescili önemlidir.

3. "Doğrusu sana kesintisiz bir ecir vardır."

Peygamberim, Rabbinin nimetleriyle hareket etmekle sen deli olmadığın gibi, üstelik bu yüzden senin için sonsuz bir ecir vardır. Gayri memnun bir de hiç zahmet çekmeden, elde etme konusunda hiç yorulmadan, hiç kimsenin minnetini çekmeden sırf Allah'ın lütfu ve yardımı olan bir mükafat anlamına gelir. İnsanlar sana bu yüzden deli demişler, mecnun demişler; hiç aldırış etme sen onlara. Kur'an'la ha-reket etmen, Kur'an'a dayanman ve Kur'an'ı insanlara ulaştırman ve bu yüzden eziyet çekmenden ötürü senin için çok büyük bir mükafat vardır sana.

Buradaki ***"Ecr-i gayrî memnun"*** ifadesinin bildiğimiz kadarıyla üç mânâsı vardır:

1- Kesintisiz, sürekli bir ecir, sürekli bir ücret ve mükafat. Peygamber'e (a.s) ve onun yolunun yolcularına sunulacak mükafat kesintisiz, sürekli bir mükafattır. Çünkü cennet ebedidir. ***"Halidîne fihâ ebedâ"*** bir cennet sunulacaktır onlara.

2- Başa kakıntısız, baş kakıntısı olmayan bir ecir, bir mükafat demektir. Allah, "Hadi, hadi hak etmediniz bunu! Dünyada yatıp, yatıp geldiniz! Hiçbir şey yapmadınız! Ama yine de ben size bunları veriyorum!" demeyecek de, "siz kazandınız bunları! Siz hak ettiniz! İşlediğiniz amellerin sonucudur bunlar!" diyecek.

3- Gayr-i memnun ecir, yani memnuniyetin de ötesinde bir e-cir, bir mükafat demektir. "Tamam ya Rabbi! Yeter ya Rabbi! Daha is-temem ya Rabbi!" demenin de ötesinde Rabbimizin vereceği bir mü-kafattır.

Bir mü'min Allah'ın nimetleriyle beraber olursa, Allah'ın nimetleriyle hareket edecek duruma gelirse, yani sürekli Kur'an ve sünnetle beraber olursa, amellerini, hareketlerini onlara dayandırır ve de tıpkı Peygamber (a.s.) gibi kendisinin dirilişine sebep olmuş o vahyi insanlara duyurma, insanlara ulaştırma kavgası içine girerse, işte ona Rab-bimizin mükafatı böyle olacaktır. Bir hadislerinde Resûlullah Efendimiz şöyle buyurur:

"Allah'a yemin ederim ki senin vasıtanla, senin sebebinle bir tek kişinin hidayete ermesi senin için kızıl develerden daha hayırlıdır"

Bu söz bize sanki birilerinin hidayete ermesi konusundaki çabamızla, kırmızı develerin bizim olması konusundaki çabamızın mu-kayesesini, karşılaştırmasını yapıyor, anlatıyor, söylüyor. Farklı bir a-çıdan değerlendirince, yani sen diyor peygamberimiz bu sözü dinleyene, anlatana değil mi ki, beni ilgilendirmez anlamına demiyorum, yâni ben şimdi kendim dinliyorum, şimdi sizler de dinliyorsanız hepimize diyor ki Allah'ın Resûlü; ey sizler, siz ne için çabalıyorsunuz? Sa'yiniz, çabalamanız, gayretiniz, uğraşınız neye doğru? Birilerinin hi-dayete ermesi için mi uğraşıyorsunuz, yoksa kırmızı develer sizin ol-sun için mi? Tabi konunun birinci bölümünde hemen itirazların yükselmeye başladığını siz de duyuyorsunuz. Ama itiraz eden biz olmayalım. Hidayet etmek mi? Kimin elindedir hidayet? İyi ama Allah peygamberine bile; "Sen istediklerini hidayete erdiremezsin, sen istediklerine hidayet veremezsin, sen istediklerini müslüman edemezsin" Evet, biz de istediklerimize hidayet edemeyiz. Böyle bir sorumluluğumuz yok zaten.

Yâni Rasûlullah Efendimiz meselâ Ebu Talib'i çok sevdiği onun müslümanlığını çok istediği halde ona hidayet edemedi. Veya meselâ yine Kur'an'dan öğreniyoruz ki Hz Nuh aleyhisselâm o helâk olup giden oğlunun hidayetini elbette istiyordu. Ama elbette onun istemesi ötekisinin hidayette olması anlamına gelmezdi. Peygamberin bile istediklerini hidayete ulaştırma imkânına sahip olmadığı halde benim sebebimle, benim vasıtamla bir kişinin hidayete ulaşması konusunda bana düşen ne ola ki? Öyle şey olmaz demeye hakkımız yoktur. Çünkü madem ki peygamberimiz böyle demiş, elbette bunun bir başka yönü olmalıdır.

Dahası, acaba biz kızıl develer konusunda da aynı durumda değil miyiz? Ama neden o konuda daha çok çaba içindeyiz? Söyleyin, o kırmızı develerden ne kadarının ne zaman kendisinin olması konusunda uğraşan, didinen insanlar bilirsiniz. Onlar bu kadar uğraştı diye daha çok uğraşana daha çok kızıl develerin verildiğini gördünüz mü? Yâni bir adam ki gecesini gündüzüne katarak, oğlunu kızını unutarak, karısını, namusunu, iffetini unutarak, dahası dinini, diyanetini, Allah'ını peygamberini unutarak bütün bu unutmalarını o kırmızı develere ulaşmak hatırına yaptığını kendisi de biliyor, ama bir deve ya

buluyor, ya bulamıyor, bazen onu da bulduğu gün kaybediveriyor. Öyleyse biz ne kırmızı develeri kazanmak, ne de birilerinin hidayetine sebep olmak konusunda bir garantiye sahip değiliz, ama bu konuda sa'y etmekle, çalışıp çabalamakla mükellef ve sorumluyuz. Öyleyse bu hadiseyi, bu sorumluluğu bu açıdan değerlendirmeliyiz.

Şimdi tekrar dönüyorum başa. Rasûlullah Efendimiz beni iki durumla karşı karşıya bırakıp düşünmemi istiyor sanki. Diyor ki, söyle sen Adem oğlundan kadın ya da erkek bir tek kişinin hidayete ermesi konusunda vasıta olabilir misin? İşte o, senin kırmızı develere sahip olman konusundaki o çabalarından daha hayırlıdır. Öyleyse bizim ka-faya takıp aklımızdan çıkarmamamız gereken gerçek şu olacak: Ben birilerinin hidayete ermesi konusunda vasıta olsam, birisi olmadı, diğerine, o da olmadı, bir diğerine şeklinde birilerinin daha iyi müslü-man olması konusunda gayret edersem, sonunu Allah'a bırakırsam kırmızı develerin benim olması konusundaki gayretimden daha hayırlı olacaktır bu.

Sonunda yine bize ayrılan kadar geleceğini unutmamalıyız.

Acaba bir tek kişinin hidayete ermesi konusunda çalışıp çabalayacak olan bizler, karşımızdakinin illa kâfirdi de müslüman olması gerekir şeklinde bir çalışmaya mı hazırlanmalıyız? Bir başka şekliyle söyleyelim, yani hidayet sadece kâfirin müslüman olması mı? Yoksa müslüman da yeniden hidayet bulabilir mi? Bunu Fâtiha sûresiyle söylersek daha bir anlaşılır hale gelecektir.

"İhdinessıratal müstakim." Aman Allah'ım bana hidayet lütfet. Öyle bir sırat ki ben o sıratta olayım. Bu sırat senin nimetlerine nail olanların yolu olsun. Beni o yola ilet, o yolda tut ya Rabbi. O yolun hidayetini bana lütfet ya Rabbi diye dua ediyoruz. Aman ya Rabbi, senin hidayetini bulduktan sonra dalâlette, sapıklıkta, yolunu şaşırıp gitmiş, dinini değiştirmiş olan Hıristiyan gibi olmayayım. Ya da kendilerine azap ve gazap ettiğin Yahudiler gibi olmayayım diye bir hidayet talebimiz var. Peki söyleyin bunu herhangi bir konumda okuyan müs-lüman hidayette değil mi ki Allah'tan hidayet istiyor? Ya da namaz kılan ve namazında bunu söyleyen bir müslüman namaz kılacak kadar Allah'ın huzurunda olma bilincinde iken yine de bana hidayet et ya Rabbi diyorsa, söyleyin o hidayeti nereden bulacak? Yâni kâfirliğe dönecek sonra tekrar müslüman mı olacak? Belki de böyle bir çapraşık düşünce, böyle bir farklı düşünce insanları, kâfirken müslüman olanlara sevgi konusunda farklı konuma getirmiş. Yâni bir adam önceden kâfirse, dinsizse, Hıristiyan'sa, Yahudiyse sonra da müslüman olmuşsa müslümanlar ona daha bir değer veriyorlar, daha bir el üstünde tutuyorlar. Ama önceden beri müslüman olan, hattâ biraz daha iyi müslüman olsa bile kimse onu dikkate almıyor. Ya da sonradan müslüman olan o kişi o önceki müslüman olanın seviyesinde olmasa bile daha elde tutuluyor

nedense. Galiba hidayet denilen şeyin, küfürden dönmek şeklinde oluşuna daha bir özen gösteriyor, ya da özellik arz ediyor müslümanlar. Herhalde o kadar değil.

Ben anladığımı söyleyeyim. Benim sebebimle bir tek kişinin eğer kâfirse müslüman olması, yok eğer müslüman ise daha iyi müs-lüman olması benim adıma kırmızı develerin benim olmasından çok daha hayırlı olmalıdır. Bir kişinin müslüman iken daha iyi müslüman olmasından kastım, kimi konularda müslümanlığı bilmiyorsa onları öğrenmesi, kimi bildiklerini yapmıyorsa onları yapmaya başlaması, İs-lâm'ın öğrenme ve yaşama seviyesinin alttan üste doğru çıkması şeklinde anlaşılabilir. Yâni benim sebebimle birisi önceki Müslümanlığına göre daha iyi müslüman oluyorsa, önceki cennet yolunda oluşuna nispetle daha iyi gidiyorsa, öncekine göre cennetteki derecesi daya yükseğe çıkmışsa, ya da kâfir olup cehenneme giderken müslüman olup cennete gitmeye başlamışsa işte ben buna sebep olmuşsam, benim sebebimle dini, âhireti, cenneti, cehennemi tanımışsa kırmızı develerin benim olmasından benim için çok daha hayırlıdır.

Peki mademki kırmızı develerin hiç önemi yoksa, ben kırmızı develer konusunda hiç sa'y etmeyecek miyim? Öyle değil, ben Safa ve Merve'yi, ikisi arasında su aramak, rızık aramak üzere sa'y eden Hz. Hacer'i, ama sonunda kırmızı develerden çok daha değerli, çöl ortasında, dağların yalçın kayalıkları arasında, susuz, kimsesiz, insansız, evsiz, barksız bir ortamda ona lütfedilen Zemzem'i elbette u-nutmamalıyım. Onun için sa'y edecek, ama Safa ve Merve'yi aşmadan. Safa'yı öteye, Merve'yi beriye taşmadan sa'y edeceğim. Yâni Al-lah'ın haram-helâl sınırlarını çiğnemeden sa'y edeceğim. Lâkin sa'yim ve gayretim develerden önce, develerden daha çok birilerinin hidayeti üzerine olacaktır.

Şimdi bir hadis okuyunca kendime soracaktım ya. Acaba bu hadis bana ne dedi? Acaba bu hadis sebebiyle ben neredeydim? Ne-rede olmalıydım ve şimdi neredeyim? Yâni acaba ben şu anda insanların hidayeti için uğraşıyor muyum, yoksa ben kırmızı develerin mi peşindeyim? İnsanlardan, yâni sizin yaşadığını çevrenin çok uzaklarındaki insanlardan söz etmiyorum. Ya da yeryüzünde farklı binlerce İslâm'ın dışındaki insanlardan da söz etmiyorum. Yâni çok uzaklarda birileri varmış, henüz ben onlarla tanışıp görüşmemişim, acaba onlarla nasıl görürümün hesabını yapmıyorum. Çünkü onlarla tanışabilmek, onların dillerini öğrenebilmek imkânı belki de hayatınız boyunca size hiç verilmeyecektir. Öyle değil mesele. Ama mutlaka komşunuz vardır sizin gibi konuşan, arkadaşınız vardır konuşup anlaşabileceğiniz, evinizde, dükkanınızda, okulunuzda, sofranızda birileri vardır. Pe-ki onların hidayetleri konusunda çalıp çabalamanız gerekmez miydi bu hadise göre? Ya da siz hâlâ kırmızı develerin mi peşindesiniz?

Sen uğraş hele birilerinin hidayetine. Onlar hidâyete ermezler-se bile sen hidayette kalmaya devam edersin böylece. Yâni biz birilerinin hidayeti için çırpınırken, onlar hidayete ermezlermiş, onlar hidayette kalmazlarmış, onlar hidayeti bulmazlarmış ne fark eder bizim için? Çünkü nice peygamberler biliriz ki hiç ümmeti olmamış, hiç inananı olmamış. Ya da üç beş kişiyle sınırlı kalmış. Olsun, peygamberler hidayette kalmışlar ya.

Ama unutmayalım ki bu işin sonunda gelecek mükafat insanlardan değil, Allah'tan olacaktır. Mü'min, mükafatını Allah'tan bekleyecek ve din duyurduğu insanlardan asla bir beklentisi olmayacaktır. Çünkü insanlardan gelebilecekler asla kesintisiz olmayacaktır ve de işin acısı Allah'tan gelecek bu kesintisize de engel olacaktır, bunu hiç bir zaman hatırımızdan çıkarmayalım.

4. "Şüphesiz sen büyük bir ahlâka sahipsindir."

"Peygamberim, muhakkak ki sen bir huluk-i azîm üzeresin. Allah'ın istediği yaşaman, vahiyle birlikte hareket etmen ve insanların ıslahı adına onlardan gelecek tüm eziyetlere, tüm yalanlamalara, tüm alaylara katlanıp göğüs germen senin çok yüksek bir ahlâk sahibi olduğundandır. Çünkü zayıflar asla buna tahammül edemezler."

Rasulullah Efendimize Rabbimizin izafe ettiği bu ***"Huluk-i Azîm"*** konusunda farlı şeyler söylenmiştir. Hz Ayşe annemizin ifade buyurduğu üzere "Rasulullah Efendimizin ahlâkı Kur'an'dı." Öyleyse bu Huluk-i Azîmin mânâsı Kur'andır. Çünkü Allah'ın Resûlü, onu sadece insanlara tebliğ etmekle, sadece insanlara ulaştırmakla kalmamış, aynı zamanda onu bizzat kendisi yaşamıştır. İbni Abbas efendimiz de bu huluk-i azîm konusunda "din" ifadesini kullanmaktadır. "Ra- sûlullah'ın ahlâkı diniydi, dinin ortaya koyduğu ahlâktı" der. Çünkü Rasûlullah'ı anlamak dini, Kur'an'ı anlamaktır; Kur'an'ı, dini anlamak da Rasûlullah'ı anlamaktır. Rasulullah anlaşılmadan dinin de, Kur'-an'ın da anlaşılması mümkün olmadığı gibi, din ve Kur'an anlaşılmadan da Rasûlullah'ın anlaşılması mümkün değildir.

İşte bu Allah'ın nimetleriyle, Allah'ın vahyiyle beraber olmanın, vahiyle hareket etmenin tezahürü sadece ahirette değil, aynı zamanda bu dünyada da görülecektir. Yani ben vahyi tanıyorum, ben vahiyle beraberim, benim hareket noktam vahiydir diyenlerin hayatlarına, ahlâklarına bakacağız. Eğer gerçekten Kur'an ahlâkıyla ahlâklanmış-larsa, Kur'an ahlâkının eseri varsa üzerlerinde, "evet bu adam vahyi tanıyor, bu adam vahiyle hareket ediyor" diyeceğiz. Değilse yalancıdan başkası değildir o.

Kimileri de bu huluk-i azîme "kerîm, selim bir tabiat" demişlerdir. Veya azîm, önünde saygıyla eğilinen demektir. Herkesin önünde saygıyla eğildiği varlık demektir. Yani sev-sevme, kabul et-etme, iman et-inkar et fark etmez ama

o konu edildi mi, o gündeme geldi mi, onun karşısında oldu mu kişi, kesinlikle saygı duymak zorunda, onun hakkını teslim etmek zorundaysa işte buna azamet diyoruz. Azîm, Allah'tır. Önünde herkesin saygıyla eğildiği varlık Allah'tır. Ama Rab-bimizin izâfesiyle işte peygamberimizin de böyle yüce bir ahlâkı vardı ki, herkes, dost düşman onu kabul etmek zorundaydı. Onun içindir ki, bidayette emin demişlerdi Rasulullah Efendimize. Peki acaba Rasû-lullah'ın bu durumu doğuştan mıydı? Yani bu ahlâk doğuşta mı geliyordu? Evet. Ama sadece yaratılıştan gelmekle sürdürülen bir özellik değildi bu. Allah vergisi bir potansiyel güçtü ve Rasulullah Efendimiz de bunu Allah'ın istediği biçimde geliştirmiş, şekillendirmişti ki, buna da Kur'an'ın edebi diyoruz. Kur'an edebi olarak sürdürülen bu ahlâka da İslam diyoruz.

Evet, ey peygamberim! Hiç kuşkusuz sen, üstün bir hayat tarzına, yüksek bir terbiye ve çok yüce bir ahlaka sahipsin. Allah sende bütün faziletleri ve olgunlukları toplamıştır... İlim, hilim, haya, ibadet, cömertlik, sabır, şükür, alçak gönüllük, zühd, merhamet, şefkat, iyi geçinme, edepli olma vb. güzel huy ve hoşa giden davranışlar senin güzel ahlakındandır. Şüphesiz sen Kur'an'ı en iyi yaşayan örnek bir şahsiyetsin. Senin ahlakın Kur'an'ın ta kendisidir. Her müslüman senin ahlâkınla ahlâklanmalıdır.

Ahlak kelimesi hakkında alimlerinizin görüşlerini de söyleyelim inşallah: **1)** Abdullah b. Abbas, Mücahid, suddi, Dahhak, İbn-i Zeyd, Rebi' b. Enes ve Ebu Malik'e göre ahlâk "din" anlamındadır. Buna gö-re; "ey peygamberim, sen çok yüce bir din üzeresin" demek olacaktır mânâ. **2)** Atıyye'ye göre "edep" anlamındadır. Rasulullah (s.a.v.) şöyle buyuruyor: *"Ben ancak güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim."* Ahmed b. Hanbel, Müsned: 2/38; Muvatta, Hüsnü'l-Hulk: 8) Bu cümlede iki anlam vardır. Birincisi; insanları hidayete götürebilmek için katlandığı bütün bu eziyetler yüksek bir ahlâk üzere olduğundandır. Aksi takdirde, zayıf ahlaklı olan bir insan bunlara tahammül edemez. İkincisi; Kur'an'ın yanında sırf senin bu yüksek ve temiz ahlakın, kafirlerin sana delilik ithamlarında bulunmalarına karşı açık bir delilidir. Onların bu ithamları tamamen mesnetsiz bir yalandır, çünkü yüksek ahlak ve delilik bir arada bulunamaz. Deli, aklî dengesini kaybetmiş kimsedir. Öte yandan, bir kimsede bulunan yüksek ahlak, o kişinin sağlam bir akıl ve fıtrata sahip olduğunun ve zihni dengesinin gayet yerinde olduğunun delilidir. Rasûlullah'ın ahlaki meziyetlerinin Mekkeliler tarafından çok iyi bilindiği malum. Aslında buna işaret etmek yeter. Mekke'de bulunan her akıl sahibi insan Rasulullah (s.a) gibi yüksek ahlak sahibi bir kimseye mecnun demenin ne kadar hayasızlık olduğunu düşünmek zorunda kalacaktır. Bu beyhude ithamlar en sonunda Rasulullah'a (s.a) değil bilakis kendilerine zarar verecektir. Mu-halefetlerinin şiddetinden muhakemelerini kaybederek Rasulullah (s.a) gibi bir insanı öyle şeyle itham ediyorlardı ki bunu hiç bir akıl sahibi düşünemezdi bile.

Allah Resulü'nün ahlakını en güzel şekilde Hz. Aişe'nin şu sö-zü tarif etmektedir. "Onun ahlakı Kur'an idi" (Müslim, Müsafirin: 139)
Bunun anlamı şudur: Rasulullah (s.a) yalnızca Kur'anî talimatları insanlığa tebliğ etmekle kalmamış, o talimatları kendi zatında da tatbik ederek buna örnek olmuştur. Eğer Kur'an bir şeyin yapılması için emir vermişse onu ilk önce kendi nefsinde uygulamış ve eğer bir şeyden menetmişse gene en fazla kendisi o şeyden sakınmıştır. Kur'an'ın fa-zilet olarak saydığı sıfatlarla muttasıf, kötü saydığı sıfatlardan da kendini uzak tutan idi. Başka bir rivayette gene, Hz. Aişe şöyle anlatıyor: "O hiçbir zaman kendi hizmetinde bulunan birisini dövmemiş, hiçbir zaman bir kadına el kaldırmamıştır. Allah için cihaddan başka hiçbir yerde hiçbir zaman kimseye eliyle dahi vurmamıştır. Kendisi için kimseden intikam almamıştır. Fakat eğer bir kimse Allah'ın koymuş olduğu hudutları aşmışsa o zaman sadece Allah'ın rızası için ondan intikam almıştır. İki yoldan kolay olanı seçmek onun sünnetiydi. Ne var ki, kolay olan günah ise müstesna, o zaman ondan en uzak kalan O olurdu." (Müsned-i Ahmed)

Hz. Enes (r.a) diyor ki: "Ben Allah Resulü'nün on sene kadar hizmetinde bulundum. Hiçbir zaman öf dememiş, hiçbir zaman bana bunu niye yaptın, bunu niye yapmadın dememiştir." (Buhâri ve Müslim).

Peki acaba Rasulullah Efendimize lütfedilen bu ahlâk bizde de var mı? Yani bize de veriliyor mu bu ahlâktan? Elbette bizde de vardır ama bizim sorumluluğumuz kadar. Yani yalan söylememeye, iffetli ol-maya, namuslu olmaya, hakkı temsil edebilmeye, hak uğruna can ve-rebilmeye, hakkı ikame edebilmeye, namaz kılabilmeye, oruç tutabilmeye, cihad edebilmeye bizler de hazır yaratılmışızdır. Bu potansiyel şüphesiz bizlerde de vardır. Ya da aksini söylersek, harama meyletmemeye, içkiye, zinaya, kumara, faize bulaşmamaya, şeytandan ya da Adem'den yana olmaya, imandan ya da küfürden yana tercihte bulunmaya hazır yaratılmışızdır ama bu yaratılışımızı, bu fıtratımızı, bu karakterimizi Kur'an'a kanalize edebilirsek, İslâm'la şekillendirebilirsek, işte bu da bizim dinimiz olacaktır.

5-7. "Hanginizin aklından zoru olduğunu yakında sen de göreceksin, onlar da görecekler. Doğrusu senin Rabbin, yolundan sapıtanları çok iyi bilir; O, doğru yolda olanları da çok iyi bilir."

"Peygamberim, yakında göreceksiniz. Onlar da görecekler, sen de göreceksin. Onlar da basir olacaklar senin de basîretinin konusu olacak. Yakında onlar da anlayıp bilecekler, sen de anlayıp bileceksin. Neyi? –YB²S«W²7! v-U¬±[<Ï@¬" acaba hanginiz meftunmuş? Hanginiz deli, hanginiz akıllıymış? Bunu çok yakında onlar da anlayacaklar, sen de anlayacaksın."

Meftun, sapık, şeytan, mecnun, muazzep demektir. Yani kendisine azap olunacak kimse demektir. Öyleyse şeytanın kim olduğunu yakında görecek ve anlayacaksınız. Kimmiş deli, kimmiş azaba lâyık olan? Peygamber miymiş,

peygambere vahiy getiren melek miymiş? Yoksa size akıl veren miymiş? Kimmiş sapık? Peygamber mi, yoksa ona sapık diyen sizler mi? Kimmiş deli? Kimmiş mecnun? Kimmiş azaba duçar olacak? Bunu çok yakında bilecek, görecek ve anlayacaksınız, diyor Allah.

Peki ne zaman anlayacaklardı bunu? Bedir'de anladılar, birkaç yıl sonra anladılar bunu. Ama ne yazık ki bilmek ayrı, iman etmek ayrıdır. Bildiler, anladılar ama imânâ yanaşmadılar. Siyer kitaplarının bize anlattığına göre Rasulullah Efendimize deli diyen bu insanlar, Kâbe'nin avlusuna gelmiş, Kâbe'nin örtülerine yüz sürüp kendilerinden geçercesine ağlayıp Kâbe'nin Rabbine yalvarmışlar. Onlar diyor-lardı ki: "Ey bu Kâbe'nin Rabbi! Bizim aklımız karıştı. Muhammed mi haklı, yoksa biz mi haklıyız? Bunu anlayamıyoruz. Ey Rabbimiz ne o-lur çıkacağımız bu savaşta hangi taraf haklıya onu bize göster, kim haklıysa bu savaşta onu galip getir de, gözümüzün önündeki bu sis, bu esrar perdesi bir aydınlansın da, bizler de ne yapacağımızı bir bi-lelim."

Çıktıkları bu savaşta Allah müslümanları galip getirerek haklıyı haksızı göstermişti ama yine de imânâ yanaşmadılar. İki taraftan han-gisi azaba duçar olacak bunu gösteriyordu Rabbimiz ama yine de an-layamıyorlardı.

Çünkü insanları, insanların ahlâklarını, insanların amellerini sonunda değerlendirecek olan Allah'tır, başkası değil.

8-9. "Ey Muhammed! Bundan böyle, yalanlayanlara aldırma; (Onlar sana indirilen âyetlerden beğenmediklerini bırakman sûretiyle senin) kendilerine yumuşak davranmanı isterler; böyle yapsan, onlar da seni över, yumuşak davranırlar."

Öyleyse Peygamberim, sen onu yalanlayanlara itaat etme. Sana mecnun diyenler buna inandıkları, seni öyle bildikleri için değil, onlar isterler ki sen onlara taviz veresin, onlar da sana taviz versinler. Onlar umuyorlar ve istiyorlar ki, sen kendilerine müdâhane edip, onlara yaranmaya, yağcılık yapmaya yönelip kendileriyle uzlaşma yolları arayasın, böylece uzlaşasınız ki sonunda küfürle İslâm'ı sarmaş dolaş yaşasınlar.

Onların sapıklıklarına, şirklerine, bozuk düzen hayatlarına dokunmamanı, pisliklerine ilişmemeni isterler. Yani onlar senden öyle bir tavır, öyle bir din istiyorlar ki, bu din onların hayatına karışmasın. Onlar dine değil, din onların zevkine tâbi olsun. Onların günübirlik arzularına göre şekil alabilen bir din olsun bu. Demokrasi dini gibi… Çoğunluğun arzularına göre şekillenen bir din. Bu dinin tanrısı da onlardan ne bir ahlâkî kural, ne ibadet, ne namaz, ne oruç, ne örtünme hiçbir şey istemesin.

Onlar istiyorlar ki, sen onlara müdâhane etsen de onlar da sa-na müdâhane etseler. Yani eğer sen onların yamukluklarına, sapıklıklarına dokunmasan, onlar da sana müdâhane edecekler, seni övecekler, seni yağlayacaklar, ne büyük, ne akıllı adam diyecekler. Yani sen onları yağlasan, alçak garazlarına, haksızlıklarına, küfürlerine, şirklerine hiç dokunmayıversen, hiç uyarmayıversen onları, uyarmamak bir yana sen onların yanlışlarına muvafakat ediversen, yani o yanlışlarında onlarla beraber olup onlara eşlik ediversen, onlar da sa-na yağ sürecekler. Yahu bu adam ne büyük adam! Ne akıllı, ne ileri görüşlü, ne aydın, ne derin hoca, diyecekler.

Ama sen onlara müdâhane etmez, yağcılık yapmaz, onlardan yana davranmaz da hakkı ortaya koyar, Allah'ın emrini söylersen, Al-lah'tan aldığın âyetleri okuyarak onların hayatlarını yargılamaya ve sorgulamaya kalkışırsan, bilesin ki o zaman seni reddedecek, sana if-tira edecekler, deli diyecekler, mecnun diyecekler. Onlar samimi değil, sen samimi ol ey peygamberim, diyor Rabbimiz.

Müdâhene lüzumsuz yere yumuşak davranmak ve yağcılık et-mektir. Allah'ın âyetlerini yalanlayanlar isterler ki sen, Allah'ı inkâr e-desin, onlar da inkâr etsinler. Senin onlara taviz vermeni beklerler ki onlar da sana taviz versinler. Veya dinin aleyhine onlara yumuşak davranmanı isterler ki onlar da sana yumuşak davransınlar. Müşrikler isterler ki, onların ilahlarına davet etmelerine uyasın da, dinin aleyhine onlara yumuşak davranasın. Onlar da sana, dinleri aleyhine yumuşak davransınlar ve seni Rabbine ibadet etmen hususunda serbest bıraksınlar. Çünkü İsrâ sûresi bunu şöyle anlatıyor: ***"Eğer seni azimli ve sebatlı kılmasaydık, nerde ise onlara az da olsa meyledecektin. Eğer onlara biraz olsun meyletseydin, dünya ve âhiretin azabını sana kat kat tattırırdık. Sonra kendin için bize karşı bir yardımcı da bulamazdın."*** (İsra: 17/74-75)

"Onlar isterler ki sen onlara kolay davranasın, onlar da sana kolay davransınlar. Sen onlara yaptıkları konusunda ruhsat veresin, onlar da sana ruhsat versinler. Sen onların dininde görünesin, onlar da senin dininde görünsünler. Sen onlara münâfık ve müraî davranasın, yani bir süre sen onların dininde, bir süre de kendi dininde görünesin. Yani sen onlara yaklaşasın, onlar da sana yaklaşsınlar. Sen onlarınkine dokunmayasın, onlar da seninkine dokunmasınlar. Sen bizimkine saygılı olsan, biz de seninkine saygılı davransak, bizimkilerle seninkini karıştırıp hayatımızın bazı bölümlerinde senin Rabbini dinlesek. Meselâ namaz, oruç, hac gibi konularda senin Allah'ını dinlesek, hukuk, eğitim, ekonomi, miras gibi sosyal ve siyasal yapılanmalar konusunda da sen bizim ilahlarımızı dinlesen.

Yani hayatımızın bazı bölümlerinde senin Rabbinin yasalarını, bazı bölümlerinde de bizim yasalarımızı uygulasak. Ya da hiç olmazsa arada bir

şöyle bizimkine bir uğrayıversen. Şöyle bir yanından geçiversen, bir el sürüversen. Ya da hiç olmazsa bizimkine dokunmayıversen olmaz mı? İlişmeyiversen. Bizimkinin aleyhine konuşmayıversen, sen kendininkini yaşasan, ama biz de kendimizinkini yaşasak. Sen serbest olsan, biz de serbest olsak" diyorlardı.

Bunu şöyle anlıyoruz. Böyle bir durumda onların kaybedecekleri hiçbir şey yoktur. Böyle bir durumda müşriklerin hiçbir kaybı olmayacak, kayba uğrayan peygamber olacaktır. Böyle bir uzlaşmada kaybeden taraf iman tarafı olacaktır. Çünkü eğer bir hayatı yüz birim kabul edersek, kâfir ve müşriklerin bu yüz birimlik hayatlarında az da olsa iman birimleri vardır. Kâfirin ve müşrikin hayatında da iman birimleri vardır. Hangi konularda? Bakıyoruz Kur'an-ı Kerîm'in ifadesiyle kimi konularda bunların da hayatlarında iman vardır.

Meselâ gökleri kim yarattı? diye sorsanız, derler ki: Allah yarattı. Her şeye gücü yeten kim diye sorsanız, "Allah" derler. Yani müşriklerin hayatlarında da iman birimleri vardır. Peki kaçta kaçtır bu iman birimleri? Meselâ yüzde beş iman birimi varsa, yüzde doksan beş küfür ve şirk birimi vardır. Rasûlullah'ta ve onun yolunun yolcusu mü'minlerin hayatında ise yüzde yüz iman birimi vardır. Şimdi bakın bu adamlar istiyorlar ki, Allah'ın Resûlü böyle bir uzlaşma sonucu ha-yatında yüzde birlik, yüzde ikilik bir şirke düşsün, yüzde yüzlük imanından yüzde ikisini kaybedip yüzde ikilik şirke bulaşsın, onlar da bu uzlaşma hatırına Peygamberin dinine meylederek yüzde beşlik iman birimlerini artırıp yüzde doksana çıkarsınlar. Böylece sonuçta ne oluyor? Kim kazanıyor sonuçta? Yani sonuçta peygamber kimin safında yer almış oluyor? Peygamber hangi sınıfta yer almış oluyor? Yine müşriklerin safında yer almış oluyor değil mi? Çünkü onlar yüzde dok-san müslüman ama yüzde on müşrik olarak yine müşrik kalırlarken, peygamber de yüzde ikilik bir şirkle müşriklerin safına düşecek ve so-nuçta kazanan taraf şirk olacak, müşrikler olacaktır.

Zaten dertleri buydu. Böylece istiyorlardı ki, böyle bir uzlaşma sonucunda peygamberin dâvâsı bitirilmiş olsun. İşte Rabbimiz diyor ki, sakın ha peygamberim sen onlara itaat etme, onlara meyletme.

10-13. "Ey Muhammed! Diliyle iğneleyen, kovuculuk eden, iyiliği daima önleyen, aşırı giden, suç işleyen, çok yemin eden alçak zorbaya, bütün bunlar dışında bir de soysuzlukla damgalanmış kimseye."

"Ey peygamberim, bir de şu özelliklerin sahibi olana da kesinlikle itaat etme. Sakın ha kesinlikle itaat etme. Sakın ona benzemeye çalışma. Onlar gibi olmaya, onları kullukta örnek almaya kalkışma." Kimmiş bu kendilerine itaatin haram olduğu kişi? Ne özellikleri varmış onların? Bakın burada Åu6 denildiğine göre, yani her bir denildiğine göre, demek ki bu ifadeden sonra gelecek özellikler bir kişide bulunabileceği gibi, birkaçı bir kişide, yahut da bu özellikler ayrı ayrı kişilerde de bulunabilecektir. Öyleyse bu özellikleri kim üzerinde

taşıyorsa, sakın ola ki ona itaat etmeyin, diyor Rabbimiz. Onlara itaatin haram olduğunu anlıyoruz buradan. Neymiş bu özellikler? Bakın birinci özellikleri şuymuş:

¯‘ŸÒ«& Åu6 Her bir Hallâf olana sakın itaat etme. Sakın Hallâfa, Hallâf olana itaat etmeyin.” Hallâfın birkaç mânâsı vardır:

1- Hallâf, çok yemin eden demektir. Dilini yemine alıştırmış, o-lur olmaz her şeye yemin eden, sürekli yemin eden kişi demektir.

2- Uzlaşmacı, anlaşmacı demektir. Herkesle uzlaşan, herkesle anlaşan, herkesle arası iyi olan kimse demektir.

Demek ki Rabbimiz bu iki özellik sahibi hallâfa itaati haram kı-lıyor. Böyle bir adama kesinlikle itaat etmeyin, kesinlikle onu dinlemeyin, diyor Rabbimiz. Bir adam düşünün ki, sürekli yemin ediyor, ağzına gelen her konuda yemin ediyor. Aklına geldikçe yemin ediyor. İşte böyle birisine asla itaat etmeyeceğiz. Peki neden?

Çünkü kendisine güvenmeyen, kendisine bile güveni olmayan, kendisinden emin olmadığı için sürekli kendisini yeminle desteklemeye çalışan bir adama biz hiç güvenmemeliyiz. Adam kendisine güvensiz. Kendisine güveni olmadığı için yemine sarılıyor. Kendi kendisine güveni olan bir adamın öyle olur olmaz her konuda yemin etmesine gerek yoktur. Niye öyle durup dururken Allah’ı şahit tutup duruyorsun? Öyle diyor adam değil mi? Öyle değil mi? Sen de vardın orada değil mi? Niye sık sık birilerini şahit tutmaya çalışıyorsun? Ne gerek var sürekli yemine? Demek ki adamın kendisine güveni yok da onun için yapıyor bunu. İstikrarı yok adamın. Yani ne demek istediğini, ne yapmak istediğini bilmiyor adam. Onun için böyle bir adam dinlenmemelidir.

Bir de şunun için dinlemeyecekmişiz onu. Çünkü o uzlaşmacı ve anlaşmacı kimsedir. Yani herkesle arası iyidir adamın. Herkesle iyi geçinmektedir. Falanlarla arası iyi, filancılarla da iyi. Falan hiziple de iyi, filan grupla da iyi. Televizyonun her kanalıyla tanışık, barışık, hepsiyle arası iyi. Hanımıyla da iyi, komşularının hepsiyle de arası iyi. Ar-kadaşlarının hepsiyle arası barışık. Münâfıkla da barışık, müşrikle de, içkiciyle de, biracıyla da, zinacıyla da, açık gezenle de, kapalıyla da, namaz kılanla da, kılmayanla da, dinsizle de, ateistle de, demokratla da, komünistle de barışık. Adam böyle herkesle baştan sona barışıksa, böyle bir adama da itaat etmeyeceğiz.

Onu asla dinlemeyeceğiz, asla onu kullukta örnek almayacağız, onunla istişare etmeyecek, onun dediklerini yapmayacağız. Çünkü böyle herkesle arası

iyi olan bir adam bize de iyi görünmek için, bizimle de geçinebilmek için bize de yalan yanlış bir şeyler söyleyebilecek, bizi de aldatabilecektir.

Böyle uzlaşmacı, herkesle iyi geçinen hallâflara kesinlikle itaat etmeyeceğiz. Herkesle barışık olanlarla beraber olmayacağız. Biz kendimiz böyle hallâf olmadığımız gibi, hallâflarla da beraber olmayacağız kesinlikle. Çünkü olmaz bu yahu! Yani hele hele böyle bir toplumda hiç kimseyle geçinilmez yahu! Kendimiz de dahil bu toplumda hiç kimseyle geçinilmez! Kendimizle de geçinilmez.

Çünkü ben, sen, biz işte müslümanlığımız ortada. Hepimizin Kitap-sünnet bilgisi belli. Müslümanlığı kendisine şiâr edinen, Kitap ve sünneti kendisine dert edinen, hayatını vahye sorarak yaşayan geçinebileceğimiz kaç kişi var içimizde? Çok az böyle kimseler değil mi içimizde? Öyleyse kiminle, hangi tavrımızla geçineceğiz? Yemek modelimizle mi geçineceğiz? İslamî değil. Giyim-kuşam anlayışlarımızla mı geçineceğiz? Vahye dayanmıyor. Sosyal ve beşerî münasebet an-layışlarımızla mı geçineceğiz? Ekonomik hayat anlayışlarımızla mı? Siyasal bakış açımızla mı? Mala bakışımız, meslek anlayışımız, ev tefrişi anlayışımız, kazanma-harcama anlayışımız, infak, ikram, israf anlayışlarımız, çocuk eğitimi anlayışlarımız, evimizle ilgilenme anlayışlarımızla mı geçineceğiz? Hiçbirisi vahiyden kaynaklanmıyor. Neyimizle geçineceğiz biz yahu? Hangi anlayışımızla geçineceğiz?

Hayır hayır, hiçbir şeyimizle geçinmeyeceğiz. Her şeyimize vuracağız, her şeyimize çatacağız, her şeyimize karşı çıkacağız. Ama kimileri, “tamam vuralım da lakin biraz tatlı vuralım” diyor. Peygamberden daha nazik anlatmanız mümkün mü? Adamlar peygamberi dinleyince deliye dönüyorlardı değil mi? Hatta adamlar, Kur’an’ın anlatımıyla, “aslan görmüş yaban eşekleri”ne dönüyorlardı. Allah böyle dedikten sonra da bu işin nazikliği filan da kalmayacaktır öyleyse.

Bakın Allah bir âyet-i kerîmesinde buyurur ki:

“Kendilerine Tevrat öğretildiği halde, onun gereğini yapmayanların durumu, sırtına kitap yüklenmiş merkebin durumu gibidir. Allah'ın âyetlerini yalanlayan kimselerin durumu ne kötüdür! Allah zalimleri doğru yola eriştir-mez.”

(Cum’a 5)

Kitabı yüklenenler, Tevrat’ı, Kur’an’ı yüklenenler, Kur’an’ı öğrenenler, Kur’an’ı hıfzedenler, Kur’an’la tanışanlar, sonra da onu hamletmeyenler, ona tahammül etmeyenler, onun yükünü ve sorumluluğunu taşımayanlar, onun istediği şekilde yaşamayanlar, onunla amel etmeyenler, onu insanlara ulaştırma sorumluluğundan kaçanlar, tıpkı kitap yüklü merkep gibidirler. Allah, “merkep”

diyor onlara. Şimdi bunu ne kadar hafifletebilirsiniz? Nasıl yumuşak söyleyebilirsiniz? Ne kadar da ılımlı söylerseniz söyleyin, aslı serttir değil mi?

Demek ki hallâf olana itaat etmeyecekmişiz. Öyleyse haydi hallâf olmayan birisini bulalım da ona itaat edelim. İslâm'ın, müslü-manın şahsiyeti anlatılıyor burada. Müslüman sadece Allah'la uzlaşmak, Allah'la geçinmek zorundadır. Hep Allah'a uymak, hep Allah'ı dinlemek zorundadır. Bir de Allah'la anlaşan, Allah'la uzlaşan, hayatını Allah'a sorarak yaşayan kimseleri dinler müslüman, gerisini kim olursa olsun ciddiye almaz.

Daha ne özelliği varmış o itaat edilmeyecek adamın?
¯ˆ@ÅW«; ¯w[¬Z«8 Mehîn, alçak kimse demektir. Rey ve düşüncesi alçak, süflî düşünen, kendi kendisini alçak konuma indiren, kendisini küçük düşüren, değersiz, her fenalığa sürüklenen, her adiliğe meyleden kimse demektir. Mehînin bir de psikolojik bir düşüklüğü vardır. Psikopat demektir. Yani adam baştan sona değersiz, alçak ve rezil. İşte böyle bi-risine de itaat edilmeyecektir. Niye? Düşük, çukur adam da ondan. Kitap-sünnet bilmiyor, düşünce, eylem, bilgi planında çukur… Dinin "d"sinden habersiz.

Hemmaz da, gammaz mânâsınadır. Yani onu bunu gammazlayan, şunu bunu ayıplayan, insanlara tepeden bakan, ta'n eden, iğneleyen, zemmeden, gıybet eden, dürtüştüren, eziyet eden kimse de-mektir. "Hemmâz"; çokça gıybet edip adeta müslümanların etini yiyen, insanları dürtükleyen, çimdikleyen ve onları döven, demektir.
Böylelerine de itaat haramdır. Sonra:
¯v[¬W«X¬" ¯š³@ÅL«8 Meşşa' bi nemîm de, nemîmeyle yürüyen, kovuculukla gezen, boşboğazlık eden, kendisini ilgilendirmeyen şeylerin peşinde ha-yatını sürdüren kişi demektir. "Meşşâin binemîm" insanların bazıla-rının sözlerini alıp diğerlerine götüren, yalan sözler gezdiren, demektir.

Rasulullah (s.a.v) şöyle buyuruyor: *"Koğuculuk yapan cenne-te giremez."* (Buhâri, Edeb: 50, Müslim, İman: 169-170). Yine Rasu-lullah (s.a.v.) kabir azabı çeken iki kimse için şöyle buyurmuştur: *Şüp-hesiz ki bunlar azap görüyorlar. Bunlar, büyük bir günahtan dolayı azap görmüyorlar. Bunlardan biri kendisini idrardan sakındırmıyordu. Diğeri ise koğuculuk yapıyordu."* (İbn Cerir et-Taberi-Tefsir, 8/387)

Nemime hem dedikodu, hem de kovuculuk anlamlarına gelmektedir. Kötü bir sözü insanların birisinden diğerine onların aralarını bozmak, ifsad etmek için nakletmektir. Yani kötü bir söz var ve birisi onu iki insanın arasını açmak için birinden diğerine taşıyor. İşte bunu yapana da itaat etmeyin, diyor Rabbimiz. Nemîme/koğuculuk; fesatçılık yapmak, ara bozmaya gayret etmek amacıyla insanlar arasında söz getirip götürmek, sözü yalanlarla süslemek anlamındadır.

İslâm, nemîmeyi büyük günah olarak kabul ederek, onu münâfıklık ameli saymıştır.

Allah için birilerinden birilerine iyi sözü de nakletmeyelim başta. Yani farz edin ki filan kişi falan hakkında bir şey dedi. Bu dediği iyi de olsa, kötü de olsa zaten nakletmeyelim. Neden? Çünkü adamın iyi döneminde iyidir o söz de, ama adamın pek bir belalı dönemi vardır ya, yani eşref olmayan bir dönemi vardır ya, işte o kötü döneminde de senin onun hayrına söylediğin söz bile kötüdür, ters anlayabilir onu.

Allah aşkına, birbirimize birbirimizin sözünü nakletmeyelim. Al-lah aşkına birbirimize insan sözü nakletmeyelim. Peygamber dışında, Allah aşkına insanlara insanların sözlerini nakletmeyelim. Eğer birbirimize bir şeyler diyeceksek, bir şeyler nakledeceksek o zaman mutlak hayır olan, hiç şerden eser olmayan, kişinin baştan sona hayrını gerektirecek olan söz var ya işte onu söyleyelim.

Yani Allah'ın sözünü nakledelim, Peygamberin sözünü, sahâbenin sözünü nakledelim. Ne gerek var filanın, falanın sözünü nakletmeye? Peki hiç mi izin yok? Hiç mi insan sözü nakletmeyeceğiz? Meselâ adam bize küsmüş, gücenmiş, hakkında kötü düşündüğümüzü zannediyorsa, o zaman onun hakkında hayır düşündüğümüzü ifade ederiz. "Öyle değil, sen yanılıyorsun, bak senin hakkında filan yerde şöyle dedi, falan yerde böyle dedi, hatta bir iki yalan da katıverelim," diyor kimileri. Bu iki kişinin arasını bulmak için söz konusudur tabi.

Onun dışında nakledilen söz birbirimizin sözü olmayacak. Kim olursa olsun insan sözü nakletmeyeceğiz birbirimize. Konuşacaksak, duyuracaksak âyet konuşacağız, hadis duyuracağız, bunun dışında hiç kimseden nakil yapmamaya çalışacağız. Falan şöyle dedi, filan böyle dedi diyerek insan sözü nakilciliği yapmayacağız.

İkincisi, nakledilecek söz kesinlikle dünya ile ilgili, dünya imarıyla ilgili de olmayacak. Sakın ha, birbirimize nakledeceğimiz söz dünyayı imar edici nitelikte sözler de olmasın. Niye? Çünkü hiç lâzım değil ki bize bu. Vallahi lâzım değildir bize bu. Filan adam makine için, falan adam yol için, falan adam mazotların depoda donmaması için, bilmem ne için, ne için laflar üretmiştir de, Allah aşkına biz de onu birbirimize nakletmeyelim. Oturduğumuz yerlerde Allah aşkına bunlardan söz etmeyelim. Ne olacak yani? Adam karbüratörün çalışmasıyla alâkalı bir şeyler bulmuş, betonun statiğiyle alâkalı, sobanın hava sirkülasyonuyla alâkalı, depodaki benzinin donmamasıyla alâkalı, markın, doların prim yapmasıyla alâkalı birilerinin buluşlarını, sözlerini konuşmayalım Allah aşkına.

Yani dünyamızın imarına yönelik söz nakletmeyelim. Niye? Zaten çöplükten berbat olmuş zihinlerimiz! Bir âyet duyuyoruz, arkasından bir insan sözü, arkasından bir kâfir sözü, arkasından bir filozof sözü, arkasından falan da böyle diyordu, filan da böyle diyordu derken kafalarımızın içi çöplüğe dönüyor Allah korusun. Naklettiğimiz sözler mutlak bizi diriltici, bizi hakka götürücü, bizi cennete ulaştırıcı, bizi cehennemden kurtarıcı cinsten olsun inşallah.

h²[«F²V¬7 ¯ @ÅX«8 Bir de hayra engel olanı da dinlemeyin! Hayır engeli, hiç hayra yaramaz, kendisi cimri olduğu gibi başkalarını da cimriliğe sevk eden, başkalarının hayrına da engel olmaya çalışan hayır düşmanı kimse. Durmadan hayra engel olana, cimri olup malını Allah yolunda harcamayana, üzerine düşen hakları yerine getirmeyene, zere kadar kimseye bir hayırda bulunmayana, her iyi işe karşı çıkan ve diğer in-sanların İslam'a girmelerini önlemek için tüm çabasını sarf edene, zu-lüm ve taşkınlık yaparak haddi aşana, insanların üzerine saldıran ve Allah'ın koyduğu sınırları çiğneyerek haramlara düşen mütecavize, Rabbine karşı günah işleyen ve haram yiyen suçlu hiç kimseye uyma!

Bir de hani Kur'an'ın başka bir yerinde hayır, mal mânâsınadır ya, öyleyse hayrı engellemekten maksat malı engellemektir. Malı, ha-yır yolunda kullanmaktan engellemeye çalışmaktır.

Bir de çocuklarını ve çevresini İslâm'a engelleyen demektir. Düşünün ki bir adam çocuklarına öyle yollar açar, öyle programlar çi-zer, öyle meşgaleler arzeder, yollarına öyle barikatlar koyar ki, mümkün değil o çocuklar İslâm'ı, namazı düşünemezler, işte engel olmak budur. Sonra da kalkar engel olan mı var? Yapmak istediniz de engel mi olduk? Kılmak istediniz de biz mi engel olduk? demeye başlar. Ge-rek malını, gerek çocuklarını ve çevresini İslâm'a engelleyen, malını mülkünü ona hakkı olanlardan engelleyen, ya da her türlü hayra engel koyan adamı dinlemeyin, diyor Rabbimiz. Ona itaat etmeyin, di-yor.

Birileri hep hayra engel olacak, şeytan rolünü üstlenecektir, onlara da itaat etmeyin, diyor Rabbimiz. Başka:
Mu'tedin, mütecaviz, zulümkâr, haddi aşkın, hakkına razı olmayan, zulmeden birisidir o.

Esîm; vebal yüklü, günahtan, vebalden çekinmeyen, vebal yüklü, kendi vebali, çocuklarının, hanımlarının, komşularının, işçilerinin, memurlarının, tebaasının, talebelerinin vebalini yüklenen, günahlara karşı cesur davranan, günahlara katlanmaya çalışan veya günahı seven, günahtan yana olan bir adam.

Utullin; zobu, kaba-saba, saygısız, obur, çarpıp yiyen bir adam. Kaba, haşin, sert, hayasız, edepsiz, kavgacı, sinsi, şerri çok şid-detli, katı kalpli, yardakçı ve anlayışsız kâfir ve münâfık. "Utul"**:** Katı, kaba, çabucak kötülük

yapan demektir. Şiddetle çekmek manasına gelen utl kökünden alınmıştır. *"Huzûhu fa'tulûhu: Tutun onu, cehennemin ortasına sürükleyin."* (Duhân:47) Katı, sert, sıhhatli, dolgun vücutlu, kimsenin kendisine dokunamadığı kişi demektir. Bu âyetteki utul hakkında Rasulullah'a sorulduğunda o şöyle buyurmuştur: *"O, vücudu kuvvetli, sağlam, çok yiyen, çok içen, yiyecek, içecek bulan, insanlara çokça zulmeden ve karnı geniş olandır."* (Ahmed b. Hanbel, Müsned: 4/227)

Böyle olanlara da itaat etmeyin. İslâm'ın istediği tavrı sergilemeyene kaba denir. Değilse, meselâ İslâm'a yeni girmiş birisi mescide gelmiş, kenara geçip tuvaletini yapmış, çok mu kaba saba? Hayır!

İslâm'ın dışındakini kendine ahlâk edinen kişi, meselâ örtüsüzlüğü kendisine din edinen kişi, misafirlerine hanımını yahut da içki ik-ram eden kişi, işte kaba, görgüsüz budur.

Zaten Cenâb-ı Hakk «: demişti ya, işte buraya kadar anlatılanlar hep onun tersinedir. Rasûlullah'ın ahlâkının tersine ahlâk sahibi herkes kaba ve sabadır diyoruz.

¯ Bir de zenîmdir o. "Zenîm"**:** Bir toplumdan olmadığı halde onlara yamanmış olan. Babası tanınmayan evlatlık manasınadır. Şair şöyle der: "Babasının kim olduğu bilinmeyen bir nesepsiz. Annesi zi-na eden, âdî soylu bir kişi."

Yani delme, basma, uydurma, fenalıklarla mimli demektir. En münasibi bu mimli, tescilli, şirret damgalı veled-i zina mânâsına gelir. Yani bu sayılan vasıflarla mimli, damgalı, tescilli demektir.

Veya zenîm, şerle tanınan kişidir. Eskiden köyde koyunların kulaklarına "Zeneme" yapılırdı, yani en koyulur, enlenme yapılırdı. İş-te o koyun nasıl o zenemeyle, o enle tanınırsa, bu adamın da böyle tanındığı bir zenemesi, bir eni, bir işareti vardır.

Meselâ adam çevrede deyyus, pezevenk, hırsız, homoseksüel, dalkavuk, yağcı veya yeminci bilinirse işte öyle bilinen, mimli birisi demektir.

Velid Bin Muğire adındaki Mekke'li müşrik bu vasıfları Rasûlul-lah'ın ağzından duyunca, anasına koşar ve: "Ana! Adam ol, akıllı davran, bak! Doğru söyle değilse mahvederim seni!" der. Anası korkar ve: "Ne var? Ne oldu? Niye böyle konuşup beni korkutuyorsun evladım?" deyince Velid der ki: "Ana! Bugün Muhammed bana bir şeyler saydı hepsi bende var. Hallâf dedi bu ben! Mehîn dedi ben, Hemmaz dedi ben, Meşşa' bi Nemîm dedi, Menna' lil hayr dedi, Mu'ted dedi, Esîm dedi ben, ben, ben... Hepsi ben. Ama bir zina lafı var ki,

bu ne biçim iştir? Yoksa bu da mı ben? Doğru söyle bunun da aslı var mı?" Annesi der ki: "Oğlum evet o da doğrudur. Baban filan yere gitmişti de bir dönemler, malımız mülkümüz çoktu da bütün bunlar başkalarına kalmasın diye seni çobandan alıvermiştim" der. Burada anlatılanın Velid Bin Muğîre olduğu söylenmiştir.

Belki dün oydu, peki ya şimdi ne anlayacağız bundan? Velid'in suçu değildir bu. Annesinin, babasının suçudur bu. Velid ne yapsın ki? Yani veled-i zina olmak o çocuk açısından bir suç değildir. Baba-ana için bir suçtur bu. Peki bizim anlayacağımız ne o zaman bundan? Gerçek suç, bu konumu benimsemek, bu ortamı kabullenmek, böyle bir sosyal hayattan rahatsız olmayıp onu sürdürmeye çalışmaktır.

Unutmayalım, gerçek suçlular bugünkü zina ortamını kabul edenlerdir. Kadının bugünkü giyinişini, erkeklerin bugünkü durumunu, bugünkü mal-mülk, eğitim anlayışını, bugünkü tefessüh etmiş sosyal ve siyasal yapı derekesini ve derecesini kabullenip peygamberin getirdiği inkılabî hayata sırt çevirmeye veya Kur'an'ın emrettiği hayata Esatîr'ul Evvelîn demeye çalışan insanların suçlu olduğu, reddedilme-si gerektiği anlatılıyor burada. İşte bu âyetlerden anlayacağımız budur. Zinadan, zinacılardan, zina ortamından razı oluş ve de zina orta-mı hazırlamaya çalışma. İşte en büyük suç budur.

14-15. "Mal ve oğulları vardır diye aldırış etmeyerek âyetlerimiz ona okunduğu zaman: "Öncekilerin masalları" der."

Bu âyetin iki anlamından söz edebiliriz.

1- Malı-mülkü, çoluk-çocuğu var diye ona itaat edeceksin? Sa-kın ha bunlara sahip diye itaat etme buna.

2- Bu adam malı-mülkü, çoluk-çocuğu var diye mi, kendisine Allah'ın âyetleri okununca bunlar "Esatîru'l Evvelîn" diyor?

Yani malına-mülküne, çoluk-çocuğuna, eşine, dostuna, avâ-nesine, nüfusuna güvendiği için mi Allah'ın âyetlerine karşı böyle davranmaya cesaret buluyor bu adam?

Dikkat ederseniz bizim açımızdan da çok tehlikeli, bizim de çok gaflet ettiğimiz bir konu anlatılıyor burada. Birinci mânâya göre birilerinin malı-mülkü, atı, arabası, çoluk-çocuğu, taraftarı, makamı, konumu, statüsü sebebiyle eğer biz ona davranışımızı bozar da, itaatten yana, laf dinlemekten yana bir meylimiz olursa Allah korusun bu isyandır. Öyle değil mi? Gerçekten çok gaflet ettiğimiz bir konu değil mi?

İslâm'ı, imanı hemen hemen aynı iki kişi var. Karşımızda Ama birinin malı biraz daha fazla, yedireceği yemek biraz değişik, bindireceği arabanın

markası farklı; diğeri yaya gidiyor, gariban birisi… Eğer bu farklıdır, bu zengindir, bunun makamı var diye, birinci adamın sözünü diğerinin sözüne tercih edersek, bu tercih konusunda mal, makam ağırlığı varsa, kesinlikle isyan içinde olduğunuzu anlayın, diyor âyet.

O zaman serveti, malı, makamı var, belki bir istifadesi dokunur, şerrinden sakınılır diye sakın onlara itaat etme! diyor âyet. Birinci anlamı bu.

İkincisi de, bu adam, malım-mülküm, çevrem, kredim, itibarım, yani başkasına ihtiyacım yok, ben kendi hayatımı kendim sürdürürüm, ben bana yeterim, benim kimseye eyvallahım yoktur diyor. Allah korusun bu küfür mantığıdır. Böyle bir adama Allah'ın âyetleri okununca, Allah'ın âyetleri arz edilince bakın ne diyormuş:

Allah'ın âyetleri kendisine okununca der ki: "Bunlar Esatîru'l Evvelîn"dir. Anlayabildiğimiz kadarıyla, Kur'an'ın değişik yerlerinde geçen bu sözü, iki mânâ ile açıklayacağız:

1- w[¬7Å:Ï ¿! h[¬0@«,Ï! Kelimesi, satır kelimesinin çoğuludur. Satırlar-lar gibi bir çoğul kelimedir.

2- İkincisi bu kelime üsturenin çoğuludur o da üstureler, yani mitoloji demektir.

Buna göre bu hainin, bu kâfirin dediği, ya da bugünkü gafil müslümanların çokça söyledikleri bu sözün iki mânâsı vardır:

1- Bu Kur'an w[¬7Å:Ï ¿! h[¬0@«,Ï! dir. Yani bu eskilerin yazdıkları satırlardır, bu eski kitaplardaki sayfalardır. Eski şeyler, eskimiş şeylerdir bunlar.

"Bunlar eskilerin masalları, eski kitaplar bunlar, eski şeyler, eskimiş şeyler bunlar. Bize göre daha çağdaş, daha özgün, daha biz ifadeli, daha bizim hayatımızı içeren, daha bize hitap eden, işte şehrimizle, kentimizle, belediyemiz, parlamentomuzla, atımız, arabamızla, parkımız, plajımızla, radyomuz, televizyonumuzla ilgilenen, bize yönelik, yeni kitaplar olmalı… Yani bize bunlar değil, bize daha çağdaş, daha özgün, daha yeni kitaplar olmalı" diyorlar. Yeni satırlar, ye-ni kitaplar arıyorlar.

"Efendim işte bunlar on üç asır öncesine ait şeyler. İmamlar dönemine, mezhepler dönemine ait şeyler… İmamlar döneminde, mezhepler döneminde anlaşılmış, ayarlanmış, uyarlanmış şeyler. İmamlar döneminde fıkha dökülmüş şeyler," demeye çalışıyorlar.

Garip ama bu alçakların dediklerini şimdi müslümanlar söy-lüyor. “Efendim artık bugün Kur’an okumaya gerek yoktur, çünkü Kur’an imamlar döneminde fıkhî kalıplara dökülmüştür, bu nedenle bugün fıkıh okunmalıdır,” diyorlar.

Veya, “işte bu mitoloji, yani efsane” diyorlar. Kur’an’ın istediği hayatı mitoloji, efsane görmeye çalışıyorlar. Bunu müslümanlar yapıyor. “Efendim, o peygamberdi, elbette kitabı o anlayacaktı. Biz peygamber değiliz ki! Biz onun gibi değiliz ki bu kitabı anlayabilelim!” di-yorlar.

“Efendim onlar sahâbeydi elbette bu kitabı onlar anlar ve yaşar” diyorlar. “Yani şimdi bizler sahâbe miyiz ki bu kitabın âyetlerini anlamak ve yaşamakla sorumlu tutulalım. Mümkün değil arkadaş bu-gün bunu yapmak!” diyorlar. “Eğer müslümansan, müslüman olduğunu iddia ediyorsan o zaman kızını böyle giydireceksin, hanımını böyle eğiteceksin, şuradan kazanacak, şurada harcamayacaksın” diye ken-dilerine Allah’ın âyetleri okunduğu zaman, Allah’ın âyetlerinin muhtevası duyurulduğu zaman, “bu devirde bunları yapmak kesinlikle müm-kün değildir” diyorlar. “Belki o devirde, eski zamanlarda bunları yapmak mümkündü ama bu devirde kesinlikle olmaz bu,” diyorlar.

Meselâ namazsız, abdestsiz olmaz diyeceksin, çaysız bir hayat düşüneceksin, televizyonsuz bir hayat düşüneceksin, vallahi bu devirde imkânı yok, olmaz bunlar!” diyorlar. Yani Kur’an’ın ön gördüğü hayatı mitoloji, yaşanması mümkün olmayan efsane kabul ediyorlar.

Allah korusun ama dünkü ahlâksızların, kafirlerin söylediklerini bugün müslümanlar söylüyorlar. Kendilerine Allah’ın âyetleri okunduğu zaman, kendilerine Allah’ın emirleri duyurulduğu zaman bunlar “Esatîr’ul Evvelin” diyorlar. Yani bunlar ancak bir zamanlar insanların uyguladıkları, ama bu zamanda uygulama imkânı olmayan şeylerdir, diyorlar.

Hem masal diyorlar, hem de insanları bundan engellemeye çalışıyorlar. Hem masal diyorlar, hem de insanların Kur’an’a yönelmelerinden korkuyorlar. Kuran kurslarını kapatmaya, Kur’an eğitimine yasaklar koymaya çalışıyorlar. Madem ki masal, öyleyse niye korkuyorsunuz bu kadar? Madem ki masal, bırakın dinlesin insanlar! Hikâye anlatan başka insan yok mu dünyada? Hayır hayır, öyle diyorlar ama buna kendileri de inanmıyor. Çünkü hem kendilerine, hem de çevrelerindeki insanlara tesir edeceğinden korkuyorlar. En’âm sûresinde şöyle buyrulur:

“Onlar hem kendileri Kur’an’dan uzaklaşırlar hem de insanları ondan uzaklaştırırlar. Böylece kendi kendilerini mahvederler de farkına varamazlar.”

(En’âm 29)

Hem Kur'an'a masal diyorlar, hem de insanları, kölelerini, çocuklarını menediyorlar o Kitaptan. "Aman duymayın, dinlemeyin" diyerek insanları ondan uzaklaştırmaya çalışıyorlar.

Dinlemiyorlar, dinletmiyorlardı. Gürültü çıkararak, el çırparak, müzikle engellemeye çalışıyorlardı.

Bakıyoruz bugün de zalimler insanları Allah'ın kitabından, Allah'ın dininden alıkoymak istiyorlar. Din eğitimini yasaklamaya çalışıyorlar. İnsanların Allah Kitabını duymalarına engel olmaya çalışıyorlar. "Aman bu insanlar dinle tanışmasınlar, aman bu insanlar Kur'an-la, kitaplarıyla tanışmasınlar" diye insanlarla kitapları arasına engeller koyuyorlar. O gün de, bugün de din düşmanlarının yaptıkları şey budur.

Bakın Allah diyor ki: "Nasıl isterseniz öyle yapın! Nasıl derseniz deyin! Ama bilesiniz ki:

16. "Onun havada olan burnunu yakında yere sürteceğiz."

"Biz onun hortumunu damgalayacağız, hortumunun üzerinden damgalayacağız!" Dikkat ederseniz burada burnu denmemiş de hortumu denmiş. Hortumunun üzerinden damgalayacağız onu. Gurur, kibir anlamında burnu büyük, burnu yukarda mânâsı da çıkıyor buradan.

Burnunun damgalanması, Türkçe'de biraz da burnunun sürtülmesi mânâsına gelecektir. Aslında bir adam en çok yüzünü koruyacaktır değil mi? Ayağı bir yere çarpabilir, kolu, eli bir yerlere değebilir ama insan yüzünü daha bir korur. Hele hele burnunu hiçbir yere değdirmez adam, çünkü bir bakıma şan-şeref ifadesidir, ilk göze çarpan yer burundur. Ama bakın Allah oradan yakalayacak, oradan damgalayacağım, buyuruyor. Hani ayıların burnundan yakalandı mı işi bitiyor veya kurbanlık hayvanların burnundan yakaladınız mı işi bi-tiyor ya, burnunu damgalayacağız, diyor Allah.

Bunu şöyle de anlayabiliriz: Ona öyle bir damga, öyle bir alâmet-i fârika vuracağız ki, adam burnunu da kesse, adını, vatanını, milletini, pasaportunu da değiştirse, başka bir ülkenin vatandaşlığına da girse, dünyanın neresine giderse gitsin asla kendisinden kurtulamayacağı bir işaret, bir alâmet-i fârika vuracağız, bir zillet ve meskenet damgası vuracağız ki ona, asla ondan kurtulamayacak diyor Rab-bimiz. Dünyanın neresine giderse gitsin, nasıl kamufle etmeye çalışırsa çalışsın asla kurtulamayacağı bir horluk, hakirlik damgası vuracağız ona, diyor Rabbimiz.

Kur'an'a karşı böyle bir tavır takınan kişiye Rabbimiz böyle bir damga vuracaktır. Şu andaki durumumuza bakınca bunun gerçekleştiğini görmüyor

musunuz? İşte görüyoruz dünyanın neresine giderseniz gidin, ikinci, üçüncü sınıf vatandaşsınız. Kitabımıza karşı takındığımız Velid bin Muğire tavrından ötürü alnımıza öyle bir zillet damgası vurulmuş ki, dünyanın neresine gidersek gidelim beş paralık bir değerimiz kalmadı. Bir zamanlar ecdadımızın eyaletim gözüyle baktığı iki paralık ülkelerin artığıyla beslenir duruma geldik.

Şu anda Almanya'da, Hollanda'da, Fransa'da en kötü şartlar altında çalışanlar bizim vatandaşlarımızdır. Bizim kadınlarımız, kâfirlerin pisliklerini temizlemeye mahkum olmuştur. Yardım için çalmadık kapı bırakmadık. Dünyanın dilencisi olduk. Bundan daha büyük bir zillet ve meskenet olur mu?

Hayvanların bile yüzüne vurmak caiz değilken, Allah'ın insanlara böyle bir damga vurmasından anlıyoruz ki, Kur'an'la alay eden, Kur'an'la dalga geçen, Allah'ın hayat programı olarak kullarına gönderdiği Kur'an'a "Esatîr'ul Evvelîn" diyen, "o eskilerin kitabıdır, o Arapların kitabıdır, o bugünün problemlerini çözemez" diyen biri, Allah ka-tında cehennemle damgalanacaktır.

Eğer şu anda bizim toplum olarak Kur'an'a karşı tavrımız da böyle ise, yani bazen laf taşıyor, bazen dedikodu yapıyor, insanlara Allah sözü değil de hep insan sözü taşıyor, insanların sözlerini Allah sözlerinin önüne geçiriyor, insanların kitaplarını Allah'ın kitabının önüne geçiriyor, Allah'ın kitabını kendisine az müracaat edilir bir konuma getiriyor, bazen kaba-saba davranıyor, bazen hayrı engelliyor, çok çok yemin ediyor, çok psikopat, aşağılık davranıyor, fikir, düşünce, a-mel ve eylem planında alçaklığı tercih ediyorsak, Kitap-sünnet bilgimiz sıfırsa, günahtan yanaysak, kendimizin vebalini, Kur'an-sünnetle tanıştırmadığımız çoluk-çocuğumuzun veballerini yüklenmeden yanaysak, Kur'an'a da bugünün çözümü değildir gözüyle bakıyor, yani evimizin çözümü için müracaat etmiyor, ülkemizin problemlerinin çözümü için müracaat etmiyor, arabamız bozulunca Kur'an'a gitmiyor, elektriğimiz kesilince Kur'an'a gitmiyor, çocuklarımızın eğitimi konusunda Kur'an'a müracaat etmiyor, evlenmemizde, boşanmamızda, mirasımızda, hukukumuzda Kur'an'a baş vurmuyor, Kur'an'a eskilerin kitabı gözüyle bakıyor, bugünün çözümü gözüyle bakmıyorsak, herhalde bizim de burnumuza bir esaret zinciri vurulacak, burnumuza bir ip takılacak ve ipin ucu kimin elindeyse o çekip bizi istediği yere götürecektir. Değil mi? Öyle olmamış mı? Bizim durumumuz şu anda öyle olmamış mı? Hep başkalarının çektikleri yere gitmiyor muyuz? Hem öyle ki, burnumuzun, yüzümüzün her yanı yara bere içinde. Kadınlarımız bir taraftan kanca takmış, toplum bir tarafa takmış, zevklerimiz, eğlencelerimiz, medeniyet dediğimiz şeyler, teknik dediğimiz şeyler bir tarafa kanca takmış. Bir tarafta A.B.D'nin kancası, I.M.F'nin kancası, bir tarafta A.E.T.'nin kancası… Biri bir tarafa, biri öteki tarafa a-sılıyor. Ne muhteşem bir burunmuş ki, dayanıyor, kopmuyor, yırtılmı-yor!

Allah korusun, şu anda her şeyimizle reziliz. Ekmeğimize, yiyeceğimize, şehrimize, okulumuza, kuralımıza, kaidemize, evlenmemize, boşanmamıza, alacağımıza, vereceğimize, düğünümüze, derneğimize, kısacası hiçbir şeyimize sözümüz geçmiyor. Tam rezillik iş-te! Bundan daha büyük bir rezillik ve rüsvalık olur mu? Tam rezil ve rüsva bir hayat. İnsan bu kadar şahsiyetini kaybetmez elbette ama Allah korusun kitabımıza Velid bin Muğire gözüyle bakar olduğumuz için işte bu hale gelmişiz.

İşte bu zillet ve meskeneti şu andaki halimiz en güzel biçimde anlatmaktadır. Şu anda bu ümmet de bu rüsvalığı iliklerine kadar ya-şamaktadır. Allah korusun, işte vaziyetimiz. Burnumuza öyle esaret zincirleri takılmış ki, Allah'tan, Allah'a kulluktan, Allah'ın kitabından kaçacağız derken pek çok ilahların kulu-kölesi durumuna düşmüşüz. Allah öyle ipler takmış ki burunlarımıza, öyle boyunduruklar vurmuş ki boyunlarımıza, onlardan asla kurtulma imkânımız da kalmamış. Artık öküz boyundurukları mı, yoksa şu anda kendisine kulluktan kaçan, başkalarının kulu-kölesi zilletine düşen, kendi yasalarını uygulamaktan, kendi kitabına sahip çıkmaktan ve hayatlarını o kitapla düzenlemekten kaçtıkları için başkalarının yasalarını uygulamak zorunda kal-mış, Allah'a kulluktan kaçarken yığınlarla varlığın kulu-kölesi durumuna düşmüş şu andaki biz perişan müslümanların boyunlarımıza vurulmuş resmî boyunduruklar mı? Zalim tâğutlar tarafından boyunlarımıza vurulmuş vatandaşlık boyundurukları mı, resmî bağlar, resmî ip-ler mi, yoksa A.B.D'nin vurduğu kölelik ipleri mi? A.T.'nin, I.M.F'nin vurduğu boyunduruklar mı? İşte âyetten bunların hepsini anlıyoruz.

Biz Kur'an'a bu gözle baktığımız için alnımıza, burnumuza bu damga vurulmuş, bu zincirler takılmış. Peki bu durumdan kurtulmamız mümkün olmayacak mı? Hep böyle rezil bir hayatın adamı mı olacağız? Hayır, eğer biz vaziyetimizi, kitabımıza karşı bu bozuk düzen bakışımızı değiştirir, onu hayat programı kabul eder ve hayatımızı onunla düzenlemeye karar verirsek, elbette Rabbimiz bizim bu makus kaderimizi değiştirecektir. Öyleyse vakit kaybetmeden değiştirelim ba-kışlarımızı da, Allah durumumuzu değiştirsin.

Sûrenin bu bölümünde ²v;@«9²Y«V«" _Å9Ë! buyurarak bu anlattıklarına tarihten bir örnek sunacak. Biz onları dener, imtihan ederiz. Böyle mallarına mülklerine, evlatlarına, çevrelerine, saltanatlarına güvenerek Kur'an'a karşı müstekbir bir tavır takınan, Allah'ın âyetleriyle dalga geçen kimselerin akılları başlarına gelsin de adam olsunlar, Kitaba bakışlarını düzeltsinler, Rabblerine kulluğa yönelsinler diye onlara be-lâlar, iptilâlar, denenmeler göndererek onları deneriz, diyerek tarihten bahçe sahipleriyle ilgili bir hadise anlatacak. Tıpkı En'âm'da anlatıldığı gibi:

"Şüphesiz ki senden önce ümmetlere peygamberler göndermiştik; onları yalvarsınlar diye darlık ve sıkıntılara sokmuştuk. Hiç değilse onlara şiddetimiz

geldiği zaman yalvarıp yakarmalı değil miydiler? Lâkin kalpleri katılaştı, şeytan da yaptıklarını onlara güzel gösterdi."

(En'âm 42,43)

Önceki toplumlara da peygamberler gönderdik. Onlar kendilerine gönderilen bu peygamberlere ve onlar vasıtasıyla kendilerine gönderilen kitaplara değer vermediler. Bu peygamberler ve onların kendilerine getirdiği mesajlarla ilgilenmediler. Hayat programlarını Al-lah'tan ve Allah'ın elçilerinden almaya yanaşmadılar. Allah'ı da, Allah'ın elçilerini de hayatlarına karıştırmamaya çalıştılar. Allah hayata karışmaz, Allah âyet göndermez, Allah elçi göndermez, Allah kitap göndermez, dediler. Onlar Allah'a, elçilerine ve kitaplarına küfrettiler de onlara merhametimizden dolayı akılları başlarına gelsin de bize dönmeyi anlasınlar diye biz onları fakirlik, kıtlık, açlık, geçim darlığı, hastalıklar, çeşitli afetler ve zarûretlerle yakalayıverdik.

Onları türlü türlü sıkıntılara sokuverdik ki, kabukları yırtılsın da tevhit açığa çıksın diye. Küfürden şirkten vazgeçsinler de, iman etsinler diye. Sığınacak kapıları kalmasın da bize sığınsınlar diye. Yalvaracak, başvuracak, dövecek kapıları kalmasın da bize yalvarıp yakarsınlar diye. Bizim gönderdiğimiz Kitaba sarılsınlar diye. Ama beri tarafta şeytan onlara sürekli amellerini süslü gösterdi de, hayrı şer, şerri hayır, iyiliği kötülük, kötülüğü iyilik gösterdi de onlar adam olma ve uyanma istidatlarını kaybettiler.

"Onlar ne zaman ki kendilerine hatırlatılanları unuttular, biz de onlara her şeyin kapısını açıverdik."

(En'âm 44)

Onlara her şeyin kapılarını açıveririz de, hiçbir kayıt, hiçbir kaygı duymaz olurlar. Her türlü nimetlerin, refahın, bolluğun içine gömülürler. Bütün bu nimetleri kendilerine lütfeden Allah'a şükretmeyi akıllarının ucundan bile geçirmeden, kalpleri nimet vereni anmadan, nimet vericiden korkmadan sanki her şey kendilerininmiş gibi keyif çatmaya başlarlar. Eğlencelere, zevklere dalarlar. Şehvetlerinin peşinde solucanlar gibi kıvranmaya başlarlar. Sanki tüm bu nimetler kendilerininmiş, sanki ölüm gelmeyecekmiş, sanki ahiret, hesap kitap yokmuş gibi coşarlar taşarlar da:

"Kendilerine verilenlerle sevinip coşmaya başlayınca da ansızın onları yakalayıveririz de iblis gibi oluverirler."

Allah korusun, tüm ümitlerini yitirmiş, ümitsizlik ve mahrumiyet içinde donakalırlar. Sonsuz bir acı, onulmaz bir hasret içine gömülüverirler. İşte Nuh kavmi, işte Hûd kavmi, işte Lût, işte Salih (as) kavmi, işte Roma, işte Firavunlar, işte Nemrutlar ve işte Amerika, Almanya ve Fransa… Allah her şeyin kapılarını açıvermiş ve işlerini bitirmiş bunların.

Rasulullah böyle dua etmiştir: “Ya Rabbi, bu Mudar kabilesi üzerine azabını indir, şedit darbeni onların üzerine indir ve de onlara Yusuf'un yılları gibi kıtlık ver.” Bu duanın kabulüyle Mudar kabilesi mahvoldu, perişan oldu. Sonra gelip bel büktüler, boyun büktüler, mecburen dediler ki: “Ya Muhammed, Rabbine dua et te şu belâ üzerimizden kalksın.” Müşrikler, Peygamberimizin duasının kabul edildiğini biliyordu. Mulâane âyeti gelmişti de hiçbirisi buna yanaşmamıştı. Aklı başında olanlar dediler ki: “Aman ha peygamberle böyle bir şey yapılmaz.” İşte böyle azaplar geldiğinde akılları başlarına gelseydi bari, ama yine de gelmedi.

İşte burada da böyle bir imtihan anlatılacak. Ama ondan önce şimdi bize dönelim. Acaba şu anda bizler aklımızı başımıza getirecek nasıl bir bela bekliyoruz? Ne bekliyoruz biz? Ne verecek Allah bize? Neyi bekliyoruz? Ağzınıza aldığımız suyun kan olmasını mı? Kızlarımızın, oğullarımızın gözümüzün önünde kesilmesini mi? Kızlarımızın, kadınlarımızın ırzına geçilmesini mi? Evlerimize girilip mallarımızın müsadere edilmesini mi? Neyi bekliyoruz? Nasıl bir belânın gelmesini bekliyoruz? Evlerimizin Karun evi, çarşılarımızın Firavun çarşısı gibi olmasını mı bekliyoruz? Yani ne bekliyoruz? Gökten azab yağmasını, yerden suların fışkırmasını mı? Göğü unuttuk, arzı unuttuk, Allah’ın gökteki, yerdeki âyetlerini, Kur’an âyetlerini, aile hayatını, refah ve sa-adeti, gülmeyi, ağzımızın tadını unuttuk. Daha ne bekliyoruz?

17-18. “Biz bunları, vaktiyle bahçe sahiplerini dene-diğimiz gibi denedik. Sahipleri daha sabah olmadan, bahçeyi devşireceklerine bir istisna payı bırakmaksızın yemin etmişlerdi.”

Bir zamanlar bir bahçe varmış, ne zaman olduğunu, nerede olduğunu bilmiyoruz. Ya o dönemde, bu âyetlerin indiği dönemde bu âyetlerin muhatapları tarafından bilindiği için Allah bildirmemiş, ya da bilinmesi gerekmediği için genel tarif edilmiş. Çünkü bu imtihandı ve her dönemde bu bahçeler ve onlarla imtihan edilenler vardır. İşte şu anda bahçeleriniz, arabanız, eviniz, oğlunuz, kızınız, bağınız-bahçe-niz, size verilen her şeyiniz imtihan konusudur. Bir bahçe ve de onun sahipleri var:

Yemin etmişler bu bahçenin sahipleri. Hani yeminciye de uymayacaktık ya, önceki âyetlerde yemin edene itaat etmeyin denmişti ya, bakın burada hemen bir örnekle hatırlatıveriyor Allah:

Yemin ediyorlar. Hangi konuda? “Kesinlikle, vallahi, billahi, tallahi kesinlikle sabahleyin biz bu cenneti keseceğiz! Biz bağı bozacağız! Biz bu bahçenin ürününü devşireceğiz” diye yemin ediyorlar.

Yani o cenneti keseceklerine, bağı bozacaklarına, ürünü devşireceklerine, sabahleyin bu işi icra edeceklerine yemin ettiler.

Ama istisna etmediler. İki mânâsı vardır bunun:

1- İnşallah demediler, Allah izin verirse demediler. Allah nasip ederse biz bunu yapacağız, demediler.

2- Ya da miskinlerin hakkını istisna etmediler, fakir-fukaranın hakkını da düşünelim, onların hakkını da verelim demediler.

Anlaşılan şöyle: Bunlar en azından üç kişiler, yani ikiden fazla kişiler, üç kardeşler ve babalarından miras olarak kendilerine intikal eden mallar, mülkler var. Babaları zengindi, hayır, infak ehliydi ve her kese veriyordu. Hayattayken babaları fakir-fukaranın hakkını ihmal et-miyordu. Onun için daha önceden o bahçenin bozumunda fakir-fuka-ra bildikleri için kulak kabartıyorlardı. Babaları vefat edip te bu bahçe kendilerine intikal edince, "efendim, babamız tek kişiydi, elbette o bundan fakir-fukaraya bolca veriyordu, ama bizim şu anda sayımız çoğaldı, kaç kişiye bölünecek şimdi bu bahçe? Evlad çok, arazi az, nasıl vereceğiz ki herkese? Bu durumda biz nasıl verelim?" diyorlardı.

Aynı bizim mantık, aynı anlayış değil mi? "Yetmiyor ya! İşte mutfağa şu kadar, ata, arabaya şu kadar, sigaraya bu kadar, benzine şu kadar, plaja, pikniğe bu kadar, yetmiyor efendim!" diyoruz ya! İşte bunlar da yetmiyor dediler ve fakir-fukaranın hakkına engel olmaya çalıştılar. Fakirin hakkını verelim demediler, istisna etmediler.

Veya birinci anlamıyla inşallah demediler, yani bu işi yapma eylemini kendilerine izâfe etmediler. "Ben bilirim, ben kazanırım, ben yaparım, bu bahçeyi biz bozarız, bozacağız" dediler. Ama Allah da vardı hesabın içinde, Allah'ı hiç düşünmediler.

19-20. "Ama onlar daha uykudayken Rabbinin katından gönderilen bir salgın o bahçeyi sarıvermişti de bahçe kapkara kesilmişti."

Allah'ı diskalifiye ettiler. Bu konunun daha iyi anlaşılabilmesi için Yusuf sûresini baştan sona okumak gerekir. O kadar hoş bir örnektir ki! Hayatı düzenleyen, her konuda hayata etkin olan Allah'tır. Rabbimiz bize soru gönderiyor, önümüze bir imtihan alanı açıyor, bize seçenekler gösteriyor, bizi bunlardan birisini seçmeyle karşı karşıya bırakıyor ama bizzat kendi müdahalesine de devam ediyor. Nasıl? Meselâ bakın Yusuf'a (a.s) rüya gösteriyor. Rüyayı gösteren Rabbi-mizdir. Sonra Yusuf (a.s) bu rüyasını babasına anlatıyor. Baba ve Yu-suf (a.s) haktan yana rol alıyor, ama kardeşleri batıldan yana rol alıyorlar. İsteselerdi onlar da hakka karşı rol almazlardı. Ama mesele neydi? İş nereye varacaktı? Yani Allah'ın takdir buyurduğu senaryo neydi?

Mesele şuydu: İsrailoğulları yani Yakub oğulları Mısıra gidecekti. İşte senaryo buydu. Allah takdir etmişti bunu. Lakin bu senaryonun gerçekleşmesi adına perdede rol alan birileri vardı. Bu rolcülerden Yusuf'un kardeşleri onu bir kuyuya atıyorlar. Bakıyoruz hemen sahnede rol alanlardan bir kervanı harekete geçiriyor Allah ve yollarını oraya denk getiriyor. Yıllardır o bölgede seyahat eden kervan, o kuyuda suyun olmadığını bildikleri halde rolleri gereği kuyuya kova salıp çocuğu alıyor ve Mısır'a götürüyorlar. Mısır pazarında çocuğu satmaya çalışırlarken, Allah şehrin Azizini harekete geçiriyor ve pazara uğratıyor. Sahnede azizin de rol aldığını görüyoruz. Aziz, Yusuf'u satın alıyor ve artık Yusuf azizin evindedir. Dikkat ediyor musunuz, Rabbimizin takdir buyurduğu senaryo nasıl da saat gibi işliyor?

Sanki perdede, görünürde Yusuf'un kardeşleri var, kuyu var, kervan var, aziz var, ama bu konularda sanki Allah'ın müdahalesi yok gibi değil mi? Her şey sanki kendiliğinden olup bitiyor gibi değil mi? Yani şöyle dışardan sahneyi seyrettiğiniz zaman sanki kişiler bizzat kendi rollerini kendileri yapıyorlar. Ama perde arkasında bir el var ki, bunların hepsini O ayarlıyor. Sonra bir başka sahne, bir başka rolcü devrede. Aziz'in karısı, onun Yusuf'a meyli, iftiralar, skandallar, zindan, kralın rüyası ve sonunda Mısır'a sultan.

Ama Allah'ın bizzat belli müdahaleleri var yine orada. Ne o? Krala rüya gösteriyor Allah. Bu, Allah'ın bizzat ve direk müdahalesidir. İşte 7 semiz inek, 7 zayıf inekle ilgili olan bu rüyayı krala bizzat Allah gösteriyor, Allah'tan başka kimse yapamaz ki bu işi! Allah sanki diyor ki, "bakın benim müdahalem var! Beni unutmayın!" Meselâ Mısır'a kıt-lık veriyor, bunu Allah'tan başka kimse yapamaz ki!

Sahnede rol oynayanlar var, bu rolleri Allah belirliyor, yani böylece olaya Allah dolaylı olarak müdahale ediyor. Bir de Allah'ın rüya ve kıtlık gibi bizzat müdahalesi var.

Bakın burada da Allah böyle bizzat müdahale ediyor. Peki nasıl olmuş Rabbimizin bu bahçe sahiplerine müdahalesi? Bakın şöyle:

19-20. "Ama onlar daha uykudayken Rabbinin katından gönderilen bir salgın o bahçeyi sarıvermişti de bahçe kapkara kesilmişti."

Allah'tan bir tavafçı, bir taif şöyle bir dolanıveriyor bahçede. Yani yakan bir rüzgar veya her şeyi kül ediveren bir ateş, bahçeyi kapkara ediveren, bağı bozuveren bir ateş şöyle bir tavaf edivermiş bahçenin içinde.

Üstelik de onlar uykudalarken ve haberleri bile yokken oluyor bu iş. Kendileri güya bu işe etkinlerdi! Kendilerine güveniyorlardı güya. Güya kendi kendilerine bozabileceklerdi o bahçeyi. Sabahleyin biz bu işi yapacağız diyor ve istisna da yapmıyorlardı. İnşallah da demi-yorlardı. Allah'ı diskalifiye ederek

kendilerini bu işe kâdir zannediyorlardı. Bakın uykudalarken, hiçbir şeyden haberleri bile yokken gönderdiği bir tavafçıyla Allah ne yaptı o bahçeye? Allah'tan bir tavafçı dolanıverdi o bahçede de, sonunda:

Ne kadar mütenasip bir kelime, ne kadar uygun bir ifade bakın. Ne diyorlardı adamlar?

Sabah olunca bağ bozumuna gideceğiz, sabahleyin bağı bozacağız diyorlardı. Allah ne buyuruyor?

Onların bozmasına gerek kalmadı, sabah olunca bağları bozuluverdi. Bağları bozguna uğrayıverdi de sarim gibi, sırım gibi oluverdi ve işleri bitti.

"Sarîm", meyvesi biçilmiş, ürünü devşirilmiş bahçeye, hasılatı kesilmiş tarlaya, geceden bir kıtaya veya hiçbir şey bitirmeyen kumluk araziye denir. Yani sanki böyle yanmış, kül yığınına dönmüş, kum yığını olmuş, gece gibi kapkara olmuş, kaya gibi olmuş yere de sarim denir. Bahçe işte bu hale gelmiştir.

Şimdi de sahneye diğer taraf getiriliyor. Sanki önce bir bölümü gündeme getiriyor Rabbimiz, sonra o perdeyi kapatıp bir diğer bölümü gündeme getiriyor. Filmlerde, romanlarda da öyledir. Bakın şimdi beri taraf gündeme (sahneye) getiriliyor.

21-22. "Sabah erken: "Ürünlerinizi devşireceksiniz, erken çıkın" diye birbirlerine seslendiler."

Sabah olunca birbirlerini çağırmaya başladılar, birbirlerine nida edip uyardılar: "Hey! Haydi! Hadi çabuk olun! Elimizi çabuk tutalım! Gideceksek, sabah olmadan, kimse bizi görmeden, sabah erkenden bu işi bitirelim! Gecenin bir yarısında çıkalım, çabuk olalım" demeye başladılar.

Dikkat ederseniz burada:

İfadesini kullanıyorlar. "Haydi harsınıza, haydi yetiştirdiğiniz bahçeye" diyorlardı. Neden böyle diyorlardı? Yani sanki o bağı kendileri yetiştirmiş, sanki o bahçe kendi ekimleri, kendi kültürleriymiş gibi, haydi harsınıza diyor ve burada da yine o bahçenin gerçek yetiştiricisini diskalifiye ediyorlar.

Bir de dikkat ederseniz ***"ilâ harsiküm"*** demiyorlar da ***"alâ harsiküm"*** diyorlar. Yani "alâ" ile olunca sanki böyle onun üstüne abanacaklar, kimseye kaptırmayacaklar.

23-24. "Bugün orada, hiçbir düşkün kimse yanımıza sokulmasın" diye gizli gizli konuşarak yürüyorlardı."

Gece yarısında hızlıca hareket ettiler. Gizlice, fısıltı halinde birbirlerine bir şeyler demeye çalışıyorlardı. Aman kimse duymasın çabasıyla böyle yapıyorlardı. Bakın birlerine dedikleri de şuydu:

“Aman ha! sakın ha! Yavaş konuşun, sessiz olun, hızlıca ve erkenden hareket edin ki, bugün üzerinize bir miskin sokulmasın! Sa-kın bir miskin duyup ta yanınıza gelmesin! Kimseciklerin haberi olmadan bu işi bitirip ürünümüzü evimize katalım!”

Daha önceleri babaları bu bağın bozumu esnasında yolda, belde fakir-fukaraya bolca dağıtarak bu fakir kimseleri alıştırmış olduğu için gizli davranmaya çalışıyorlardı.

25. “Yoksullara yardım etmeye güçleri yeterken böyle konuşarak erkenden gittiler.”

Buradaki “Hard” kelimesinin birkaç mânâsını vardır:

1- Hard, güç kudret demektir. Yani sadece gitmeye güçleri ye-terek yola çıktılar olacaktır.

2- Hard, tesis etmek, bir şeyler organize etmek, bir şeyler ortaya koymak demektir. Yani bunu yaptılar, bunu becerdiler. Neyi? Ya bu erkenden yola koyulabilmeyi becerdiler, ya da istedikleri biçimde fakirleri diskalifiye etme işini becerdiler.

3- Hard, o bağın, o bahçenin adıydı.

4- Hard, intikam ve gazap demektir. O miskinlere, fakirlere karşı bunu becermişler.

5- Engel olmak demektir ki, işte ancak bunu becerebildiler. Yani bu kadarına güçleri var adamların, hiç güçleri yok değil tabii. Bu kadarını organizeye güç veriyor Allah insanlara.

Yola çıktılar:

26-27. “Bahçeyi gördüklerinde: “Herhalde yolumuzu şaşırmış olacağız; belki de biz yoksun bırakıldık” dediler.”

Bahçelerine varıp, o kül yığınını gördüklerinde, şöyle bahçenin karşısında duraladılar, şaşırdılar, afalladılar ve dediler ki: “Galiba biz yanlış geldik! Galiba biz yanlış geldik! Herhalde biz başka bahçeye geldik!” Yutkunuyorlar ve “Yooo!” diyorlar, “biz mahrum edilmişiz! Biz engellenmişiz! Miskine engel olacakken bizim elimizden alınmış! Fakir-fukarayı diskalifiye edecekken biz diskalifiye edilmişiz! Birilerini at-latacağız derken biz atlatılmışız!”

“Eyvah biz kaybedenlerden olmuşuz!” dediler. Biraz önce kendilerini her şeye kadir gören insanların şimdi elleri böğründe nasıl bahçenin kenarında büzüştüklerini, nasıl yıkılıp perişan olduklarını düşünün.

28. "Ortancaları: "Ben size Allah'ı anmanız gerek-mez mi? dememiş miydim?" dedi."

Buradaki "ortanca", anlayabildiğimiz kadarıyla yaş ortancası değil, boy ortancası değil, daha bir mutedil hareket edenleri, içlerinde daha bir dengeli olanları, yani bu işi daha bir dengeli düşünenleri demektir.

Çünkü biz biliyoruz ki vasat, adil dengeli demektir; vasat, denge, muvazene unsuru demektir. İşte içlerinden en dengeli davrananları, en müslümanca düşünenleri dedi ki:
"Ben size tesbih edin demedim mi! Ben size ***"Sübhanal-lah"*** deyin demedim mi! Ben size ***"istisna"*** edin, ***"İnşallah"*** deyin demedim mi! Allah'ı unutmayın, gelin fakir-fukaranın hakkını da ayıralım demedim mi!"

Buradan şunu anlıyoruz: Birilerini uyarıp, sonra da uyardığımız o insanların uyarının tersine hareketlerinde onlarla beraber olursak, unutmayalım ve kesinlikle bilelim ki onların başına gelecek belâ aynen bizim başımıza da gelecektir. Bakın âyetten anlıyoruz ki bu kardeşlerden biri, yani daha bir dengeli olanı, daha bir müslümanca düşüneni ötekilerini uyarmış ama onlardan ayrılmamış. Uyarının tersine hareket ettikleri halde onlarla o konuda birlikteliğini sürdürmüş ve bu yüzden de onların başına gelenin aynısı onun da başına gelmiştir. Allah onu diğerlerinden ayırmamıştır. Demek ki sadece uyarmak yetmiyor.

"Hanımım! Oğlum! Kızım! Arkadaşım! Hısımım! Akrabam! Yapma bu işi! Haramdır! Günahtır!" dedikten sonra eğer hâlâ onunla canciğer kardeş olmaya devam edersek, ondan ayrılmayıp, ona karşı ciddi bir tavır koymazsak, unutmayalım ki onların başına gelenin aynısı bizim de başımıza gelecektir.

Biliyoruz ki bizden önceki İsrailoğullarının sapması da böyle başlamıştır. Ebu Davud ve Tirmizî'nin rivayet ettikleri bir hadis-i şeriflerinde Rasulullah Efendimiz şöyle buyurur:

"İsrailoğulları arasında ilk sapma şöyle başladı. Bilenlerden birisi günah işleyen bir adama rastlar ve: "Ey adam, Allah'tan kork ve bu yapmakta olduğun işi terk et, zira bu iş sana helal olmaz" der. Ertesi gün yine o adama aynı halde rastlar da, böyle olduğu halde yine de onunla oturup kalkmaktan, yiyip-içmekten çekinmezdi. Onlar böyle yapınca da, Allah onların kalplerini birbirine benzetiverdi."
(Riyazu's –Salihîn, l09 No'lu hadis)

O konunun âlimi, o konunun günah olduğunu bilen biri, günah işleyen birisine rastlar. Onun işlediğinin günah olduğunu, münker olduğunu bilen

birisi… Yani buradaki bilenden kasıt her konuyu peygamber gibi bilen birisi değil de, işlenenin günah olduğunu bilen birisi. Önce onu uyararak "Allah'tan kork" derdi. "Allah'tan kork ta Allah'ın yasak kıldığı bu günahı işlemekten vazgeç, çünkü bu yaptığın haram-dır" derdi. Ama ikinci defa ona rastladığı zaman, onu yine aynı günahları işler buldu da onunla irtibatını kesmedi. Onunla birlikte oturup kalkmaya, onunla birlikte yiyip-içmeye, onunla birlikte kol kola pikniğe gitmeye devam etti. İşte bu sebepledir ki, Allah da onların kalplerini günahkarların kalplerine benzetiverdi. Onların kalplerini de berikilerin kalpleri gibi yapıverdi.

Öyleyse buna çok dikkat etmeliyiz. Eğer gördüğümüz bir kötülüğü yasaklamaya çalışıyorsak, kesinlikle o kötülüğün işlendiği makamda, konumda bulunmamalıyız. Belki sadece o kötülüğü yasaklayacak kadar bir dönem orada bulunabiliriz. Onun ötesinde eğer kalplerimizin günahkarların kalplerine benzetilmesini istemiyorsak, derhal o makamı, o ortamı terk etmek zorundayız.

Allah korusun da şu anda müslümanların durumu İsrailoğulla-rının bozuluş durumlarından farksız. Meselâ bir müslüman düşünün ki, ortağı namaz kılmıyor, içki içiyor veya faiz yiyor. Ama buna rağmen o müslüman onunla ortaklığı devam ettiriyor. Halbuki bir müslü-man olarak bizim onunla ortaklığımız asla bir ortaklık adına değil, o-nunla uğraşma adına, onu yola getirme adına olmalıydı.

Veya meselâ adam dükkanında içki satıyor, kadın çalıştırıyor, gayr-ı meşru işler çeviriyor diye bu adama kızıyoruz ama başka şeyleri alma adına yine de onun dükkanına girip çıkmaya devam ediyoruz. Oysa onun dükkanına alışveriş adına, dostluk gösterileri, peynir, zeytin alma adına değil ancak onu bu işten men etme adına gitmeliydik. İçki bulunduran lokantaya yemek için değil de onu değiştirmek için gitmeliydik.

Veya meselâ hanımlarımızın düzelmelerini, kapanmalarını, Kur'an ve Sünnetle tanışmalarını ve hayatlarını bu doğrultuda düzenlemelerini istiyoruz. Sonra da hiçbir şey yanlış değilmiş gibi, onlarla beraber gezmeye gidiyoruz. Veya onlara bir kaş bile ekşitmeden, en ufak bir tavır bile almadan istedikleri her şeyi almaya, gönüllerini hoş etmeye çalışıyor, bu konuda en küçük bir tavır alamıyoruz. Veya İslam adına onlardan bir şeyler istiyor, bir şeyler bekliyoruz. Onlarda is-tediğimiz değişiklikleri göremeyince de hemen boşamaya kalkışıyoruz. Halbuki onlardan istediklerimiz konusunda hiçbir sa'yimiz olmu-yor. Onlara zorlayıcı, ya da yol gösterici hiçbir tedbirimiz olmuyor.

Veya meselâ adamlar içkiye, faize riayet etmiyorlar diye onları ikaz ediyor, kızıyoruz ama kooperatifimize iki-üç tane üye lâzım olunca da yine onlara gidiyor, onlara değer veriyor, adam yerine koyuyoruz.

Allah'ın Resûlü, "alimler, bilenler böyle yapınca da Allah onların kalplerini günahkarların kalpleriyle birleştiriverdi" diyor. Bu, günahı günah olarak bilen ama günahkarlarla birlikte hareket etmekten vazgeçmeyen, onlara tavır koymayan, onlardan ayrılmayan, onlara küsmeyenlerin kalplerini günahkarların kalplerine benzetiverdi, diyor Allah'ın Resûlü. Acaba bu kalplerin birleştirilmesini nasıl anlayacağız?

Kalp iman, kabul ve red yeridir. Kalp, telakki ve değerlendirme yeridir. İşte Allah bu iki grubun kalplerini birleştiriverdi. Artık her iki grup için de kabul ve retler aynıdır, aynı şeyler beğenilmekte, aynı şeyler hoş görülmekte, aynı yerlere bakılmakta, aynı şeyler okunmakta, aynı şeyler konuşulmakta, aynı şeyler seyredilmekte, aynı metotlar, aynı yollar benimsenmekte, aynı değer yargıları hakim olmaktadır.

Her iki grubun üyeleri de demokrasiden yana, her iki taraf da makamdan, servetten yana, her iki grup için de evler aynı anlayışla tefriş edilmekte, sofralar aynı, kılık-kıyafetler aynı, ikramlar aynı, eğitim anlayışları aynı, yazıları, takvimleri aynı, kabulleri, tasvipleri, retleri aynı. Bakın kalpler nasıl birleştirilivermiş? Onlar velî kabul edecek bi-rilerini, mü'minler de kabul edecekler onu. Onlar Allah yerine birilerine velâyetlerini verecekler, mü'minler de onlar gibi düşünmeye başlayacaklar. Onlar Allah yasalarını terk edip kendi aralarından bir kısım ya-pay tanrıların yasalarını uygulamaya kalkışacaklar, mü'minler de onlar gibi yapacak. Onlar birilerini sevecek, mü'minler de sevecek. Onlar reddedecek, mü'minler de reddedecek. Onlar karar alacak, berikiler uygulayacak.

Onlar İslâm'dan, Kur'an'dan, peygamberden, peygamber yolundan, sarıktan, sakaldan, cübbeden, hocadan, Kitap ve sünnetin gündeme getirilmesinden, Kitap ve sünnetin uygulanmasından nefret edecekler, mü'minler de onların nefret ettiklerinden nefret edecekler. Onlar şeytan vahiylerine teslim olacaklar, şeytan vahiylerini seyredecekler, mü'minler de onların seyrettiklerini seyredecekler.

İşte kalplerin birleşmesi. İşte İsrailoğullarının sapması ve işte bugün de İsmail oğullarının sapma noktası…

İlk gelen âyetlerde görüyoruz, meselâ Müzzemmil'de Rabbi-miz, Peygamber Efendimize şöyle buyuruyordu:

"Putperestlerin söylediklerine sabret, yanlarından güzellikle ayrıl." (Müzzemmil 10)

“Güzelce hicret et onlardan!” Bunun mânâsı, onları bırak git, terk et onları, onlarla görüşüp konuşma değildi tabi. “Onların hayat programından hicret et! Onlar gibi yaşamaktan ayrıl!” demekti.

Öyleyse birilerini uyaracağız, ama onlar gibi yaşamayacağız. Meselâ, “kardeşim, evindeki televizyonu kaldır, yapma etme! Bak ço-cuklarının eğitimini sakın ona bırakma!” diyeceğiz.

İçlerinden birisi, “tesbih etmeli değil miydiniz? Keşke tesbih et-seydiniz!” dedi. Hemen akılları başlarına geldi ve şöyle dediler:

29. “Rabbimizi tenzih ederiz; doğrusu biz yazık etmiştik” dediler.”

Ne diyor âyet? âyet sûrenin geldiği dönem toplumuna diyor ki: “Kureyş! Aklınız başınıza gelsin! Şimdi de şu andaki muhataplarına ey sizler, ey bizler, aklınız başınıza gelsin! Türkiye müslümanları aklınız başınıza gelsin! Haftada bir gün Kur’an öğrenmeye çalışanlar! Ak-lınız başınıza gelsin! Dünya insanları, aklınız başınıza gelsin!” Âyet bunu diyor bize.

Bakın ondan sonra: “Ya Rabbi seni tesbih ederiz, biz zalimlerden olduk. Biz yapmamamız gereken şeyi yaparak, olmamamız gereken yerde bulunarak, kendimizi sana kulluk ortamından çıkararak, hayat programımız konusunda seni diskalifiye ederek, hayatımız konusunda kendimizi etkin ve yetkin zannederek, senin arzularını gör-mezden gelerek kendi kendimize zulmedenlerden olduk” dediler ve hemen yaptıklarından pişman oldular.

İyi ki ölmeden önce pişman oldular, iş işten geçmeden akılları başlarına geldi. Kendi zalimliklerini, düşüncesiz yeminlerini, istisnayı terk etmelerini, inşallah demeyi unutmalarını, fakir-fukarayı diskalifiye etmelerini anladılar, bu zulmü itiraf ettiler, bununla da kalmayıp, feryat etmediler, isyana kalkmadılar, kendilerini dağıtmadılar, kendilerini yerden yere vurmadılar, kahrolmadılar, helak olmadılar da hemen:

30. “Birbirlerini yermeye başladılar.”

Birbirlerini yermeye başladılar, levmleştiler, kınadılar birbirlerini. Ama aralarındaki bu levmleşme şöyle değildi: “Hep senden oldu? Hep sen yaptın! Yok senden oldu! Vay sen şöyle demiştin! Ben böyle demiştim! Bütün suç senindi, benimdi!” Öyle değil. Ya nasıl? “Sen şöyle dedin, ben keşke onu dinlemeseydim. Bak ben şöyle dedim, si-zi kandırmışım ve keşke yapmasaydım!” Herkes birbirini kötüledi ama kendi kendini kötüledi, kendi kendini yargıladı sorguladı ve pişmanlık ortaya koydular. “Yazık etmişiz kendi kendimize” dediler. Nihayet karar verip şöyle dediler:

31. "Sonra şöyle dediler: "Yazıklar olsun bize; doğrusu azgınlık edenlerdik."

"Eyvah bize! Vah bize! Yazıklar bize! Meğer biz tâğutluk etmişiz! Meğer biz hayat programımızı kendimiz çizmeye kalkmışız! Biz hayata kendimizin etkin olduğunu zannetmişiz! Ne yapacağımızı kendimiz belirlemeye kalkmışız! Hayatımızı Allah'a sormamışız! Allah'ı diskalifiye ederek, Allah'ın âyetlerini görmezden gelerek ne yapacağımız konusunda, nasıl hareket edeceğimiz konusunda kendimiz karar vermeye kalkışmışız! Malımızı, bahçemizi kendimizin zannederek onunla ilişkimizi kendi kendimize belirlemeye kalkışmışız! Vallahi korkunç! Hayatın programını biz kendimiz belirlemeye kalkmışız ve bu yüzden de tâğutluk yapmışız!" diyorlar.

Ya biz? Bizim hayat programımızı kim belirliyor? Allah için bir düşünelim. Bu âyetler istikâmetinde bizler kendimizi gözden geçirmek zorundayız. Acaba biz de kendi bilgilerimizi, kendi anlayışlarımızı, kendi hevâ ve heveslerimizi Allah'ın kitabının ve Resûlü'nün sünnetinin önüne mi geçiriyoruz? Acaba biz de hayatta kendimizi etkin mi zannediyoruz? Acaba biz tâğut muyuz, tâğutluk mu yapıyoruz? Acaba Allah'a ve Allah'ın kitabına sormadan biz de kendi kendimize hayat programı yapmaya mı çalışıyoruz? Ne yapacağımızı, nasıl yaşayacağımızı, nasıl giyineceğimizi, çocuklarımızı nasıl ve nerede eğiteceğimizi, nerelerden kazanıp nerelerde harcayacağımızı, hangi meslekleri seçeceğimizi, hangi okullarda okuyacağımızı kendi kendimize belirlemeye mi kalkışıyoruz?

Yani bizim hayat programlarımızı kim belirliyor? Çocuklarımızın mektebine, evimize, malımıza, dükkanımıza, tezgahımıza, gündüzümüze, gecemize ilişkin programlarımızı kim yapıyor? Tüm bu programlarımızı Allah mı belirliyor? Hayatımızın kaçta kaçına Allah karışıyor? Kaçta kaçına kendimiz yahut da Zerdüşt karışıyor?

Eğer nefislerimiz, arzularımız, heveslerimiz buyuruyor biz yapıyorsak, ya da Zerdüşt buyuruyor biz yapıyorsak, nefislerimizin ve Zerdüştlerin boş bırakıp gaflet ettikleri bölümü de Allah'ın diniyle dolduruyorsak, o zaman bilelim ki burada anlatılan biziz.

Adamlar durumu anlayınca Allah'a döndüler, Allah'a yalvarıyorlar. Bakın diyorlar ki:

32. "Belki Rabbimiz bize bundan daha iyisini verir; doğrusu artık, Rabbimizden dilemekteyiz."

"Allah'a döneriz, Rabbimize yalvarırız, elbette Rabbimiz bize ondan daha hayırlısını verir, o halde biz ancak Rabbimize rağbet ederiz," diyorlar. "Bizim

bütün rağbetimiz, tüm yönelişimiz, arzımız, duamız, ibadetimiz, kulluğumuz sadece Allah'adır" dediler. "Biz O'na dua edip halimizi arzediyoruz, elbette Rabbimiz bu bizden aldığı bahçenin yerine ondan çok daha iyisini, güzelini bize verecektir" diyorlar.

Öyleyse biz de O'na rağbet edelim, biz de O'na yönelelim, biz de O'na yalvarıp yakaralım. O bize, bizden aldığının daha hayırlısını verir, unutmayalım.

Allah rahmet eylesin, ecdat burada şöyle bir soru ortaya atmış: Acaba bu pişmanlıklarından sonra Allah onlara böyle güzel bir bahçe daha vermiş mi, vermemiş mi? Tuhaf. Ama insanoğlu merak sahibidir. Merak eder her şeyi. Halbuki âyeti şöyle anlasak buna gerek kalmayacak: O bahçeden daha hayırlısını verdi Allah onlara. Peki hayır neydi? Hayırlı neydi? Kişinin cennete gidiş imkânı değil mi? Yani bir kişiyi cennete götürücü olarak kendisine verilen şey hayırdır, hayırlıdır. O halde böyle büyük ve görkemli bir bahçenin bizim hakkımızda hayırlı olduğunu ne bildik? Belki küçücük bir bahçe, ya da hiç bahçesizlik bizim hakkımızda hayırlıdır, bunu bilemeyiz ki! Allah onlara ondan daha büyüğünü verdi denmiyor da, ondan daha hayırlısını verdi denince, küçük verir, büyük verir, az verir, çok verir, güzel verir, kötü verir, yani onlar artık neyle imtihan edilirlerse edilsinler, onlar için hayırlı olacak. Artık Allah hayırlısını verecektir onlara.

Bizim için de şu anda öyle değil mi? Meselâ kan içerek, irin yutarak, borç altına, dert altına girerek bir villa yaptırıyorsunuz, daha içine bile oturup hevesinizi almadan bir deprem, bir zelzele, bir yangın gelip götürüveriyor. Sonra dönüyorsun Allah'a, "ya Rabbi bundan da-ha hayırlısını ver" diyorsun! Hangisinin daha hayırlı olduğunu bilemez-sin ki! Belki kira evin, belki çadır evin, belki bir köydeki evin, belki bir ahır yanındaki odan senin için daha hayırlı olacaktır. Eğer gerçekten Allah'tan daha hayırlısını istiyorsan.

33. "İşte azab böyledir; ama ahiret azabı daha büyüktür; keşke bilseler!"

Bu bölümün sonunu anlatıyor Rabbimiz. İşte dünyanın azabı böyle. Böylece dünyadaki bir cennete, bir bahçeye ilişkin imtihan konusu burada bitiyor.

Allah diyor ki, "işte dünyadaki azap böyledir. Size dünyada tat-tırılan bir azap örneği sundum. Ama bir de ahiret azabı var ki o çok daha büyüktür."

Peki bu adamlar tevbe etti, hatalarını anlayıp vah tuh dediler, Allah'a döndüler, o zaman acaba niye bir de ahiret azabı var öyleyse? Anlıyoruz ki bu ahiret azabı, bu bahçe sahiplerine ait bir azab değil. Bizim aklımızı başımıza getiren bir azap bu!

Sanki Rabbimiz bizlere dikkat edin diyor. Dikkat edin, akıllarınızı başlarınıza alın, bakın dünyadaki azab böyle. Dünyadaki basit bir azap karşısında bile böyle eliniz, ayağınız kuruyor, bir şey yapamıyor, kahroluyor, mahvoluyor, karşı gelemiyor, reddedemiyor, engel olamı-yorsunuz. Allah ne istiyorsa dünyada yapıyor da, ya ahiret azabı? Bir de onu düşünün. O çok daha çetindir. Ne yapacaksınız?

Bir bilseniz, bir anlasanız diyor Allah.

Bir cennet ashabından, bir bahçe ashabından bahsedildi. Ama bu cennet, dünyada bir cennet. Demek ki kullukta yapacağımız küçük bir falsoyla bile, bir inşallah dememekle, ya da malımız konusunda kendimizi söz sahibi bilerek, onda fakir-fukaranın hakkını görmezden gelerek dünyadaki cenneti kaybedeceğimize göre, unutmayalım ki yan çizmek, Allah'a kullukta bir falso vermek, öteki cennetimizi de bi-ze kaybettirebilir. İşte burada bizlere bunu anlatarak Rabbimiz bizleri uyarıyor. Dikkat edin! Dünyadaki cennetleriniz konusunda Allah'a kü-çük bir yan çizmeniz, meselâ bir istisnada bulunmamanız, inşallah dememeniz sonucunda cennet ellerinizden alınıverir.

Veya daha öteye gidiyoruz. Adem (a.s.) cennette idi. Lütuf o-larak konulmuştu oraya, hiçbir gailesi, derdi, sıkıntısı yoktu orada. Ama şeytanın vesvesesine azıcık şöyle bir kulak kabartıverince, şeytan onu yanılttı, şaşırttı da, cennetten çıkmalarına, cenneti kaybetmelerine sebep oldu ya, işte sanki böyle bir öğütleme var sûrenin bu bö-lümünde.

Bundan sonra da insanların yanılgı noktalarını, hataya düşme noktalarını anlatmaya başlayacak Cenâb-ı Hakk. "Dikkat edin!" diyecek sanki, bizi bizimle yüzleştirecek, bizi bizimle, hayat programlarımızla, yaptıklarımızla ve yapmadıklarımızla yargılayacak. Bakalım ne-ler gelecek bize?

"İşte öyle bir azab. Biz azab ettik mi, karşı gelinmez bir azab ederiz. Ama ahiret azabı çok daha büyüktür, ah bir bilseniz!" buyurduktan sonra bakın hemen müjdeli bir haber geliyor:

34. "Allah'a karşı gelmekten sakınanlara; Rabbleri katında nimet cennetleri vardır."

Takvalılara, yolunu Allah'la bulanlara, Allah dediği için yapan, Allah dediği için yapmayanlara, hayatlarını Allah için yaşayanlara, Allah'ın belirlediği biçimde yaşayanlara Allah katında bir mükafat vardır, o da Naim cennetleridir. Nasıl bir şeydir bu Naîm cennetleri? Bunu bilmiyoruz. "Nimetler dolusu bahçe" gibi Türkçe'ye çeviriyoruz, a-ma elbette değişik bir mânâsı olmalı.

Naîm cenneti, Adn cenneti, Firdevs cenneti Kur'an'da anlatılan cennetlerdir, şeklini, biçimini, tadını, kokusunu bilmiyoruz elbette.

Ama:

Allah katında bir mükafattan söz ediliyor. Takvalılar göz bebeği olacak, takvalılar el üstünde tutulacak, takvalılara mercedesler verilecek, villalar, saraylar ya da aferinler takdim edilecek denilmiyor. Yani insanlardan, toplumdan bir mükafat değil, Allah katında bir mükafat. Yani biz Allah için hareket ediyorsak karşılığını Allah'tan bekleyelim şeklinde bir işaret görüyoruz. Sonra soruyor Allah:

35. "Kendilerini Allah'a vermiş olanları hiç suçlular gibi tutar mıyız?"

Yani biz müslümanları, mücrimler gibi mi kabul edeceğiz? Müslümanları mücrimlerle bir mi tutacağız? Denk mi tutacağız bu iki-sini? Öyle mi yapacağız? Bir soru soruyor Rabbimiz ama sorunun tipi kabul ettirme ve kötüleme biçiminde. Yani mümkün mü? Deli misiniz siz? Aklınız ermez mi sizin? Ne bekliyordunuz? Müslim olanla mücrim olanı bir mi tutacaktık? Öyle mi hesap ediyorsunuz? Öyle mi umuyorsunuz? Şimdi ta baştan alıyoruz soruyu. Yani peygamberle birlik olanla, ona mecnun diyeni bir mi tutacağız? Onu kullukta örnek alıp, onu kulluk modeli kabul edip onun yolunda gitmeye çalışanla, peygamberi diskalifiye ederek, kendi kendine yol bulmaya çalışanı denk mi tutacağız? Hayat programı konusunda Allah'a müracaat edenle, tüm hayat problemlerini Allah'ın kitabına müracaat edenle, Allah'ı da, Allah'ın Kitabını da terk ederek nefsine şeytanına, hevâsına, toplumuna, tâğutuna uymaya çalışanı biz bir mi kabul edeceğiz?

Kimdir müslim? Kimdir mücrim? Müslim, teslim olandır, teslim edendir. Müslim, kabullenendir. İradesini Allah'a teslim eden, oylamasını Allah'tan yana kullanandır. İradesini Allah'a teslim edendir veya Allah'ın seçimini kendisi için seçim kabul edendir ya, işte böyle olan kimse ile mücrimi bir mi tutacağız? Mücrim de cürüm sahibi, suçlu o-lan, başkaldıran, reddeden, itiraz eden, kabule yanaşmayan kişi demektir. İşte böyle bir mücrimle bir müslümanı bir mi tutacağız? Bu iki-si bir mi olacaktır? Aklınız başınıza gelsin diye soruyor. Sorular, sorgulamalar devam edecek:

36. "Ne oluyorsunuz? Ne biçim hükmediyorsunuz?"

Allah, akıllarımızı başlarımıza çağıralım diye sormaya devam ediyor. Değilse suçumuzu ispat için değil, Allah zaten ispata muhtaç olmadan bilir bildiğini.

Söyleyin bakalım! Ne oluyor size? Neyiniz var sizin, neden böylesiniz?

Nasıl hükmediyorsunuz? Yani bu hüküm konusunda tavrınız ne böyle? Tâğutlar koyuyorsunuz hayatınıza, onlara müracaat ediyorsunuz, şeytana müracaat ediyorsunuz. Hayatınızda Allah'a biraz karışma alanı, başkalarına

biraz karışma alanı belirliyorsunuz. Hayatınızın bazı bölümlerinde Allah'ı bazı bölümlerinde de başkalarını din-liyorsunuz. Bazen Allah'a, bazen de başkalarına kulluk ediyorsunuz. Bazen Allah'ın yasalarını, bazen de başkalarının yasalarını uyguluyor-sunuz. Peygamberi hayattan diskalifiye için elinizden geleni yapıyorsunuz. Bak biz toplumsal bir örnek verdik, bir bahçe örneği verdik. Ne oluyor size? Ne yapmaya çalışıyorsunuz? diyerek başta işin hükmünü anlatıyor, işi hükme bağlıyor Allah.

Hani hâkimiyet kayıtsız şartsız Allah'ındır, deniyordu ya, işte burada Rabbimiz onu anlatıyor. İşe sanki oradan başlıyor Rabbimiz. Aslında bir zamanlar bu cümleyi duvarlara yazdık, bazı yerlere kazımaya çalıştık. Ama bizim kullandığımız şekliyle bu cümle yanlıştır.

"Hâkimiyet kayıtsız şartsız Allah'ındır!" diyorlar. Bu şekliyle çok yanlış bu. Tersi doğrudur bunun. Nasıl? "Kayıtsız şartsız hakimiyet Al-lah'ındır." Bu doğru işte. Hâkimiyet kayıtsız şartsız Allah'ındır demek yanlış, kayıtsız şartsız hâkimiyet Allah'ındır demek doğrudur.

Yani iki türlü hâkimiyet vardır: Bir kayıtlı şartlı hâkimiyet, bir de kayıtsız şartsız hâkimiyet. Hâkimiyetin kayıtlı şartlı olanı bize aittir, a-ma kayıtsız şartsız olanı Allah'a aittir. Bizim hâkimiyetimiz kayıtlı şartlı hâkimiyettir. Meselâ babanın evlat üzerindeki hâkimiyeti, kocanın ka-dın üzerindeki hâkimiyeti veya reisin tebaası üzerindeki hâkimiyeti ka-yıtlı şartlı hâkimiyettir. Neyle kayıtlı? Allah ve Resûlü ile kayıtlıdır. Kitap ve sünnete ters düşmemekle kayıtlıdır. Kitap ve sünnete ters düştükleri takdirde hiç kimseye itaat edilmez.

Ama kayıtsız şartsız hâkimiyet o sadece Allah'ındır. Allah'ın hâkimiyetinin hiçbir kaydı şartı yoktur. Allah ve Resûlü'ne mutlak itaat edilecektir. Öyleyse hâkimiyet kayıtsız şartsız Allah'ındır cümlesi yanlıştır. O zaman Allah'ın başkalarına da hâkimiyet verdiği reddedilmiş olacaktır. Halbuki Rabbimiz biraz biraz insanlara da vermiştir o hâkimiyetinden. Az evvel saydığım kişilere de hüküm yetkisi, hâkimiyet yetkisi vermiştir Rabbimiz. Meselâ bakın Allah bizzat Kur'an'da bu hu-susu şöyle anlatır:

"Aranızda hükmettiğiniz zaman adâletle hükmedin."

(Nisâ 58)

Yani insanlar arasında hükmettiğinizde, hükmünüzü, hâkimiyetinizi gündeme getirdiğinizde adâletle hükmedin, adaletten ayrılmayın. Demek ki bize de biraz biraz hâkimiyetinden vermiştir Rabbimiz. Kur'an-ı Kerîm'de itaat mekanizmalarının anlatıldığı bölümlerde Rab-bimiz diyor ki, "size bir şeyler emreden emir sahiplerini de dinleyin." Yani idarecin, baban, kocan, arkadaşın, eşin, dostun sana bir şeyler emrediyorsa önce Allah'ı dinle. Mutlak kayıtsız şartsız olarak Rabbini dinle. Rabbin ne diyorsa mutlak doğru olduğuna inanarak

O’nu dinle. Rabbini dinlerken, “ama ya Rabbi!” diye O’na akıl vermeye kalkışma. “İyi ama ya Rabbi benim şöyle bir konumum, benim şöyle bir durumum vardı, onu da düşündün mü?” diyerek O’na yol göstermeye kalkışma. Allah ne diyorsa mutlak dinle.

Sonra peygamberi de kesin dinle. “İyi ama ya Rasulallah şunu, şunu da düşündün mü?” filan diyerek peygamberi de şartlandırmaya, ona da nasihat etmeye kalkışma. Onu da kayıtsız şartsız dinle.

Üçüncü bir grup da senden bir şeyler isteyecek. Yarın şuraya gidelim, şöyle giyinelim, şuradan kazanalım, şuralarda harcayalım, şunu yapalım, bunu yapmayalım, şuralarda okuyalım, buralarda bulunmayalım, önce şunu yapalım, önce bunu okuyalım, evimizi şöyle tefriş edelim, çocuğumuzu şöyle eğitelim gibi sana bir şeyler emreden bir şeyleri yasaklayanlar olacak. Bunları da dinle. Ama bakın bunları dinlemek mutlak değildir. Burada bir kayıt var. O da bu emir sahipleri Allah ve Resûlü’ne itaat edecek ve senden istedikleri de Allah ve Resûlü’nün istekleriyle çatışmayacak.

İşte kayıtsız şartsız bir hâkimiyetten söz edilecekti ya, Allah burada ona başladı. İşte mutlak hâkimiyet sahibi olanın Rabb olması gerekecek, Hakim olanın İlah olması, Alîm olması, Kadir olması, Ceb-bar olması, Kahhâr olması, Rahmân olması, Hâdî olması, Rezzâk ol-ması da gerekecek. İşte böyle bir hâkimiyet anlatılır burada.

Öyleyse anlayın ki Allah hayata hükmedendir. İşte dert bu za-ten. Problemin odak noktası burasıdır zaten. Bugün birileri O’nu hayata karıştırmak istemiyor. “Tamam vardır, birdir, yücedir, âlîdir, kutsaldır ama hayatımıza karışmamalıdır! Kılık-kıyafetimize, eğitimimize, hukukumuza, ekonomimize, sosyal ve siyasal yapılanmamıza, kazan-mamıza-harcamamıza, düğünümüze, derneğimize, yememize-içme-mize Allah karışmamalıdır. Bütün bu konuları biz biliriz, Allah bilmez, veya biz O’ndan daha iyi biliriz” demeye ve hâkimiyeti Allah’tan koparıp kendi ellerine almaya, Allah yasaları yerine kendi yasalarını hakim kılmaya çalışıyorlar. Allah da diyor ki:

“Ne oluyor? Ne yapmaya çalışıyorsunuz? Bu hâkimiyet anlayışlarınız ne böyle?” Sonra sorgulama devam ediyor:

37. “Yoksa okuduğunuz bir kitabınız mı var?”

“Ne bu vaziyetiniz sizin? Yoksa sizin Allah kitabından başka kitabınız var da oradan mı okuyorsunuz? Yani sizin Allah’ın gönderdiği kitabından başka kitaplarınız var da ondan mı tedris ediyorsunuz? Ondan mı okuyorsunuz? Yani onun eğitimini mi yapıyorsunuz? Allah kitabının dışında kendinize kitap mı edindiniz? Size birileri kitap mı gönderdi? Benim kitabıma rağmen kitap mı bulabildiniz kendinize?

Veya sizlere ayrı bir kitap verdim, Muhammed'e ayrı bir kitap verdim de ikisini mi mukayese ediyorsunuz? Yoksa sizin Allah kitabından başka kitaplarınız var da, ona mı tutunuyorsunuz? Onunla mı amel etmeye çalışıyorsunuz? Bu yaptıklarınız konusunda yoksa Allah size başka bir kitap gönderdi de ondan mı hükmediyorsunuz?

Yoksa bu konularda size söz veren başka ilahlarınız mı var? Yoksa sizin yanınızda kitabımız budur diye bağrınıza basıp kendileriyle amel etmeye çalıştığınız başka ilahların kitapları mı var? Yoksa Al-lah'ın kitabıyla öteki ilahlarınızın kitaplarını mı karıştırıyorsunuz? Yani sizler böyle iddia ediyorsunuz. Hâkimiyet bizdedir, bu yaptıklarımız Allah'ın istedikleridir diyorsunuz. Allah da bizden böyle bir hayat ister diyorsunuz. Allah da demokrasiden yanadır diyorsunuz. Allah da laikliği öneriyor diyorsunuz. Allah da böyle bir kıyafetten razıdır diyorsu-nuz. Allah mı dedi bunları size? Yoksa bunları diyenleri Allah mı kabul ettiniz? Yani Allah kitabında size bunları demediği halde, size bu konularda izin vermediği halde, sizler bütün bu konularda size ruhsat tanıyan başka ilahlar mı buldunuz? Kendinize başka ilahlar buldunuz da yoksa Allah'ı mı şartlandırmaya çalışıyorsunuz? Allah'a yol göstermeye, akıl vermeye mi çalışıyorsunuz?

Yani bir kere ben size böyle bir kitap göndermedim. Ben size bu yaptıklarınız konusunda izin vermedim. Sizden bu tür şeyler yapmanızı istemedim." Hâşâ Allah niye sorsun da değilse? Yani Allah böyle bir kitap göndermediğini, onlardan böyle şeyler istemediğini bil-diği halde niye sorsun bu soruyu?

Peki ne çıkar öyleyse bundan? Bundan çıkan şudur: Ben size böyle bir kitap göndermediğime göre sizden bu yaptıklarınızı asla istemediğime göre, yoksa kendiniz İlah, Rabb zannıyla birilerine gidip bu konularda kendisinden izin aldınız da onu mu ilah zannediyorsunuz? Ona mı kulluk edip, onu mu razı etmeye çalışıyorsunuz?

Müddessir'de Rabbimiz buyurur ki:
"Hayır; her biri önüne açılıvermiş sahifeler verilmesini isterler."
(Müddessir 52)

"Hayır hayır, bunların derdi her birinin önüne açılmış sahifeleri, kitapları olsun isterler. Hepsinin kendilerine mahsus kitapları olsun is-terler. Yani bunlar hepsi peygamber olsun isterler. Hepsine ayrı ayrı birer kitap verilsin, hepsinin kendilerine mahsus kitapları olsun isterler. Hepsi kendilerinin özel kitapları olsun ve hepsi de kendi kitaplarına bakarak "Allah'ın istediği budur! Allah'ın muradı budur! Benim kitapta böyle deniyor! Ben bunu kitabımdan böyle

anladım!" demek is-terler. "Dolayısıyla benim anlayışım doğrudur! Benim düşüncem, benim metodum, benim dinim, benim yaşadığım hayat doğrudur! Kesin doğrudur!" diyecekler, hiç kimseye bağımlı olmayacaklar, Allah'ın istediklerini istedikleri gibi yorumlayacaklar.

Galiba Peygamberi ve onun sünnetini diskalifiye etmeye çalışanların çabası da bu gibi görünüyor değil mi? Yani Kur'an'ı peygamberin kitabı, peygambere gelen kitap, peygamberin anlayıp yaşadığı, peygamberin anlayıp uyguladığı, örneklediği bir kitap olmaktan çıkarıp kendilerince anlamak istiyorlar.

Çünkü Kur'an'ı peygamberin kitabı, peygamberin anlayıp yorumladığı kitap olarak kabul edip peygambere bağımlı anlamaya çalıştıkları zaman düşüncelerine, anlayışlarına peygamberî bir sınır gelecektir. O zaman hayatlarına yasaklar gelecek, onun anlayışının dışına çıkamayacak ve daha bir müslümanca yaşamak zorunda kalacaklar.

Ama peygamberi ve peygamberin sünnetini, peygamberin anlayışını, peygamberin uygulamalarını diskalifiye ederek Kur'an'ı peygambere bağımlı olmadan anlamaya çalıştılar mı, kendi istedikleri gibi âyetleri yorumlama imkânları olacak. İşte peygamberi ve onun sünnetini silmek isteyenlerin tek derdi budur. İstiyorlar ki "benim kitabımdan bunu anladım. Benim kitapta bunlar var. Ben böyle anladım, beni başkası bağlamaz" diyecekler ve keyiflerine uygun bir hayat yaşama imkânı bulabilecekler.

Bakıyoruz kimileri öyle Kur'an'a sarılıyorlar, öyle Kur'an'dan yana, Kur'ancı oluyorlar ki, hatta peygamberi bile diskalifiye ediyorlar, "kitapsız olmaz" diyorlar. "Kitapta birleşelim" diyorlar, ama hangi kitapta birleşeceğiz? O adamın kitabında tabi. Evet Kur'an haktır, Kur'an'a aykırı hiçbir hadisi kabul etmeyelim. Tamam, ama hangi Kur'an'a aykırı olan hadisi reddedeceğiz? Adamın kendi Kur'an'ına aykırı olanı reddedeceğiz. Yani o hadis benim Kur'an'ıma uygun da, Zemahşerî'-nin Kur'an'ına, Buhâri'nin, Müslim'in, İmam Ebu Hanife'nin, İmam Şafiî'nin Kur'an'ına uygun da, adamın Kur'an'ına ters olunca onu reddediyorlar.

Peki herkesin ayrı Kur'an'ı mı var? Kur'an herkese bir şeyler yansıtıyor, adam Kur'an'dan neler aldıysa, ne kadarına muttali olduysa bunu Kur'an'ın tümü kabul ediyor, veya kendisine yansıyanı Kur'an zannediyor. Kur'an'ın tümü kabul ediyor bunu ve hadisi onunla yargılayarak reddediyor.

Meselâ benim bir dinim var, adına İslam diyorum. Bunun bir dini var adına İslam diyor, onun bir dini, herkesin bir dini var. Ama bir de Allah ve Resulü'nün ortaya koyduğu bir din var. Gerçek din, hak din odur. Bizim dinimiz

o dine ne kadar uygunsa biz o kadar müslü-manız. O dini bizimkine uydurma çabamız boştur öyleyse.

Yani Allah da bunu ister! Hayır. Zaten Kur'an onu yasaklıyor.

"Onlar bir fenalık yaptıkları zaman, "Babalarımızı bu yolda bulduk, Allah da bize bunu emretti" derler. De ki: "Allah fenalığı emretmez. Bilmediğiniz bir şeyi Allah'a karşı mı söylüyorsunuz?"

(A'râf 28)

Yaptıkları her şeyin sonucunda zaten Allah da böyle istiyor di-yordu ya müşrikler, Allah da diyor ki: "Hayır, yalan söylüyorsunuz Allah asla fahşayı, kötülüğü emretmez! Nerden çıkardınız bunu!"

Öyleyse herkes Kur'an'dan kendi anladığını, kendi kavrayabildiği kadarını Kur'an'ın aslı, Kur'an'ın tümü zannedip hadisi onunla yar-gılayarak reddetmeye kalkışmasın.

Değil Kur'an, insanların sözleri için bile bu böyledir. Örneğin bir şairin yazdığı şiir var. Adamın şiirini on kişi yorumluyor, o kendine yo-rumluyor, öbürü kendine göre, beriki kendine göre yorumluyor ve hep-si de iddia ediyor ki, bu şiirinde şair bunu demek istemiştir! Üstelik te hepsinin yorumu farklı, ama hepsi de iddia ediyor ki şair burada şunu demek istemiştir. Halbuki şairin farklı bir demek istediği vardır elbette. Belki onlardan, o yorumlardan birine uygundur, belki onlardan birine uygunluğu yüzde şu kadardır da, şairin demek istediği daha farklıdır.

38. "Seçtikleriniz herhalde orada olacaktır."

Yani canınızın istediği her şey var mı onda? Yani ne tür bir ki-tabınız var ki, sizin istediğiniz her şeye cevaz bulabiliyorsunuz onda? Neler seçeceksiniz? Ne canınız istiyorsa, seçiminize uygun her şey var mı onda? Diler öyle yapın, dilerseniz böyle yapın mı var onda? Si-zin kitabınız böyle bir imkân mı veriyor size? Yani ne istediyseniz, ca-nınız, keyfiniz neyi çektiyse onu içinde bulacağınız kitaplar mı tedris ediyorsunuz? Öyle kitaplarınız var mı var?

Yani sizin bu kitabınız size her konuda ruhsat verme özelliğine sahip bir kitap mı? Canlarınızın çektiği, nefislerinizin hoşlandığı her şeyi size serbest bırakan bir kitabınız mı var sizin? Dilediğiniz mesleği seçin, istediğiniz okulda okuyun, istediğiniz gibi giyinin, soyunun, keyfinize göre hareket edin, istediğiniz gibi, istediğiniz şeylerden yiyin-için, hatta siz sevdikten sonra yılan, çıyan, akrep, içki, faiz, şarap fark etmez diyen kitabınız mı var sizin? Dilediğiniz gibi hukuk yapın, istedi-ğiniz gibi miras uygulayın, hangi yazıyı, hangi alfabeyi beğenirseniz o-nu kullanın, nasıl bir ekonomik sistem hoşunuza giderse onu uygulayın, istediğiniz yerden kazanıp dilediğiniz yerlerde harcayın, ister balerin

olun, ister artist olun, ister Budist olun fark etmez diyen bir kitabınız, ya da kitaplarınız mı var?

Evleriniz, arabalarınız keyfinize nasıl uygunsa öyle olsun, dilediğiniz yerlerden dilediğiniz şekilde kazanın, çalın, çırpın, istediğiniz yerlerde harcayın, nasıl bilirseniz, nasıl isterseniz öyle yaşayın, sizler her konuda serbestsiniz diyen kitaplarınız mı var sizin? diyor Rabbi-miz. Yani Allah korusun da bugünkü müslümanların kitabı tam Yahudilerin ellerindeki Tevrat'larıyla özdeş hale gelmiş.

Öyle değil mi? Adamlar ne isterlerse buluyorlardı kitaplarında. Canları neyi çekiyorsa kitaplarında ona cevaz buluyorlardı Yahudiler. Ne isterlerse Tevrat'ta buluyorlardı. Yoksa bile yazıveriyorlardı kitaplarına. Yani Kur'an'ın ifadesiyle söylersek:

"Kelimeleri yerlerinden değiştiriyorlar..."

(Nisa: 46)

Tahrif ediyorlardı, hafriyat yapıyorlar, altını üstüne getiriyorlardı. Yani Allah o kelimeleri ne için va'z etmişse onları va'z olundukları mânânın dışına çıkarıyor, Allah'ın muradını değiştiriyor, farklı mânâlar yüklüyorlardı. Ya da âyetleri mevzilerinden, yerlerinden koparıp farklı farklı yerlerde, değişik değişik kalıplara döküp, değişik değişik anlamlar kazandırıyorlardı. Âyetleri Kur'an bütünlüğünden, sûre bütünlüğünden koparıp cımbızla çekercesine başka yerlerde başka kalıplara dökerseniz, elbette onlara Allah'ın yüklemediği mânâları yüklemeniz mümkün olacaktır. O zaman canınız ne istiyorsa, keyfiniz neyi çekiyorsa onu aynen bulabileceksiniz o kitapta.

Maalesef Yahudi'nin yaptığı bu kitabı tahrif işini müslümanlar da çok yapmışlar. Âyetleri yerlerinden söküp başka başka yerlerde, başka başka kalıplara dökerek, başka başka anlamlar yükleme işini çok yapmışlar.

Meselâ bakın Kur'an'da şehid diye bir kavram vardır. Şehid, yaşadığı müslümanca bir hayatla Allah'ın varlığına şahitlik eden kişiydi. Şehid, Allah adına hayatını fedâ edecek kadar Allah'ın varlığına şahit olan kişiydi. Şehid, îlâ-i kelimetullah uğrunda ölümü, şehadeti, oğul balı gibi yudumlayan insan veya insanların, başkalarının dirilişi için kendini feda eden insandı. Ama müslümanlar bu kavramı mevzisinden kopardılar, va'z olunduğu yerden çıkardılar, farklı yerlerde farklı kalıplara döktüler ve karşımıza çok farklı şehit anlayışları çıkıverdi: Devrim şehidi, demokrasi şehidi, vatan şehidi vs. vs…

Kur'an'da velî diye bir kavram var. Velî, müslümanlar adına onlara danışmadan tek taraflı karar verme makamında olan kişi demektir. Vali de, vilâyet de buradan gelir. O da müslümanlar adına ka-ar verme makamı veya o makamda oturan kişi demektir. Allah diyor ki, "kâfirlerin müslümanlar üzerinde

velâyet hakkı yoktur.” Yani müslü-an olmayanlar velîlik, velâyet makamına oturtulmamalıdır. Müslüman olmayanlar müslümanlara danışmadan onlar adına karar verme makamına getirilmemelidir.

Galiba müslümanların gözünde bu mânâyı kamufle ederek valilik ve vilayet makamına birilerini oturtmak için mi bilmiyorum, bu kavramı Kur’an bütünlüğünden cımbızla söküp çıkardılar, farklı kitaplarda farklı kalıplara döktüler ve karşımıza farklı bir velî anlayışını çıkardılar. “Efendim velî işte gökte alan, yerde yiyen, gaybı bilen, kalpten geçenlere muttali olan, denizde yürüyen bir insandır!”

Kur’an’daki zikir kavramı değiştirilmiş, takva kavramı değiştiril-miş, kıraat, ihsan, dua, lanet, iman, kabul ve red kavramları, cennet ve cehennem kavramları, hatta namaz kavramı bile değiştirilmiş. Bu kavramlara Allah’ın yüklediği anlamlar unutulmuş ve farklı farklı anlamlar verilmiş. Yahudi’nin yaptığı gibi, müslümanlar da artık bugün bu kavramları Allah’ın istediği gibi değil, kendilerinin arzu ettikleri gibi anlıyorlar.

Yani Allah ondan o âyetten ne kastederse etsin, o kendi kastını, kendi anlayışını o kelâma yüklemeye çalışarak aynen Yahudi’nin yaptığını yapmaktadır. Bugünün insanlarından kim bu konuya örnekse onların hepsi buna girmektedir. Aklediyor mânâyı, anlıyor ama dü-zenini bozmasın diye döndürüp dolaştırıp âyeti farklı mânâya çekebileceği bir yol arıyor.

Meselâ adamlar âyetleri okuyorlar: “Efendim işte burada tarikat anlatılıyor, burada parti, burada bilimsel çalışma, burada örgütsel anlatım, burada zengin olmak, burada doktor olmak anlatılıyor. Ya da işte burada bizim şeyhimiz, burada bizim kavmimiz, bizim ırkımız, bi-zim haberimiz, bizim liderimiz anlatılıyor. Burada bunlar anlatılıyor. Kı-saca bu âyetler beni, bizi anlatıyor ama kesinlikle hak olduğumuzu, yanılmadığımızı anlatıyor” diye kendi düzenlerine uyguluyorlar. Allah böyle yapanlara soruyor:

Yani sizin başka kitaplarınız var da onlardan başka şeyler mi okuyorsunuz? Her istediğinizi buluyor musunuz? Ne isterseniz var mı orada?

39. “Yoksa aleyhimizde, kıyamet gününe kadar süre gidecek ahidleriniz mi var ki, kendinize hükmettikleriniz sizin olacaktır?”

Yoksa sizin Allah’la kıyamete dek sürecek anlaşmalarınız mı var? Allah böyle bir söz mü verdi size? Allah’la ahidleriniz mi var? Ya-ni ne isterseniz, dilediğiniz gibi hükmedersiniz diye Allah mı söz verdi size? Nasıl bilirseniz, keyfinize nasıl gelirse öylece yaşarsınız diye Al-lah mı izin verdi size? Sizlerden hiçbir sorumluluk istemiyorum, sizden hiçbir kulluk istemiyorum, sizin hayatınıza hiçbir konuda yasak koy-muyorum, ne namaz, ne oruç, ne zekat, ne cihad, ne ilim istiyorum mu dedi Allah size? Dilediğiniz gibi yaşayın, dilediğiniz

gibi giyinip so-yunun, dilediğiniz gibi hukuk yapın, nasıl bilirseniz öylece yaşayın mı dedi Allah size? Bunları size Allah mı dedi? Yoksa bütün bu konularda size söz verenler Allah'ınız mı?

Yani siz bir kere böyle iddia ediyorsunuz, istediğiniz gibi hükmediyor, istediğiniz gibi karar veriyor, dilediğiniz her şeyi yapıyor, sonra da utanmadan Allah'ımız böyle istiyor diyorsunuz. Allah sizlere böyle izin vermediğine göre yoksa siz kendinize başka Allah mı bulunuz? Başka ilah mı buldunuz? Yoksa sizler kendinize başka ilahlar buldunuz da, Allah'ı mı şartlandırıyorsunuz? Allah'a yol mu gösteriyorsunuz? Allah'a akıl vermeye mi kalkışıyorsunuz? "Efendim aslında Allah'ın böyle demesi gerekiyordu, Allah'ın bizden bunları istemesi, bunlardan razı olması gerekiyordu" deniliyor.

Bir kere mümkün değil, ben sizinle böyle anlaşma yapmadım! Hâşâ Allah niye sorsun ki? Allah bilmez mi böyle bir anlaşma olup ol-madığını? Yani ne çıkar öyleyse bundan? Rabbimiz buyuruyor ki burada, benimle böyle bir anlaşmanız olmadığına göre yoksa sizler kendiniz Allah, İlah, Rabb zannıyla birilerine gidip böyle bir anlaşma yaptınız da, onu mu Allah zannediyorsunuz? Ondan dolayı mı istediğiniz gibi hükmediyorsunuz? buyuruyor.

Meselâ hangi konular, şöyle bir hayatımıza dönelim. Yeme-iç-me konularımız, giyim-kuşam konularımız, eğitim konularımız, dükkanlarımız, işlerimiz, mesleklerimiz, okulumuz, hukukumuz, mirasımız vs. vs…

Yani bütün bunları biz hangi kitaptan okuyoruz? Allah'ın kitabında yok böyle bir şey! Nereden çıkarıyoruz bütün bunları? Kimden izin alarak böyle yapıyoruz? Kimin ruhsatına dayanarak böyle bir hayat yaşıyoruz? Allah bize ayrı kitaplar mı gönderdi yoksa? Allah'ın gönderdiği kitabının dışında okuduğumuz, bilgilendiğimiz başka kitaplarımız mı var yoksa? Örf kitapları, âdet kitapları, moda, toplum, çevre, aile, arkadaş kitapları mı gönderdi yoksa Allah bize böyle yazısız çizisiz? Yani nereden okuyup hükmediyoruz?

Perde böyle olmalı, çorba önde olmalı, nişan şöyle olmalı, düğün şöyle olmalı, ekonomik hayat böyle olacak, hukuk şöyle olacak, siyasal hayat böyle olacak, kazanma-harcama böyle olacak, meslek seçimi böyle olacak, kılık-kıyafet şöyle olacak, evin tefrişi şöyle olacak, çocuğun terbiyesi böyle olacak… Nerden okuyoruz bunları? Han-gi kitaptan okuyoruz? Nasıl okuyoruz bunları bir düşünelim.

Allah'ın sorgulaması devam ediyor bakın:
40. "Ey Muhammed! Sor onlara: "Bunu kim üze-rine alır?"

Evet Peygamberim sor onlara! Bu düşüncede olanlara, hayatı böyle, böyle kabul edenlere ya da hayatlarında Allah'ın kitabını yok farz ederek yaşayanlara veya hayatlarında başka kitap var kabul edenlere, ya da Allah'ı aldatabileceğine, Allah'ı şartlandırabileceğine inananlara, sor bakalım: Hangisi buna zaîmdir? Kim zaîmmiş buna? Zaîm kelimesinin dört mânâsı vardır:

1- Zaîm, kefil demektir. Öyleyse sor onlara bakalım peygamberim, böyle düşünen böyle inanan insanların kefilleri kimdir bu konuda? Kime güvenip dayanıyor bu adamlar?

2- Zaîm, Resul demektir. Bu inançta olanların bu konudaki el-çileri, peygamberleri kimmiş sor bakalım peygamberim? Hangi peygamberin örnekliliğinden almışlar yaşadıkları bu hayatı?

3- Zaîm, veli demektir. Yani kimi veli kabul ediyor bu adamlar? Yaşadıkları bu hayatı kimin yasalarına dayandırıyorlar? Onlar adına kim böyle bir karar almış da bunları yapıyorlar?

4- Zaîm, örnek demektir. Sor onlara bakalım peygamberim, ki-mi örnek alıyorlar? Kim dedi onlara bu yaptıklarını? Yani yaparken ke-filleri, örnekleri kim onların? Kim dedi onlara da böyle düşünüyor, böyle inanıyor ve böyle bir hayat yaşıyorlar? Hangisiymiş zaîm? Hangisiymiş peygamber? Eğer onlardan biriyse peygamber, içlerinden bi-risiyse o zaman kitabı neyse göstersin bakalım? Veya o kitabın benden geldiğini ispat etsin bakalım!

Rabbimizin ifadesi, her şeyi baştan çözücü bir söz, ya da her şeyi baştan bitirici bir soru. Ama Allah sözü bitirmek, onları mat etmek, onları susturup ilzam etmek için sormaz. İnsanların akıllarını başlarına getirmek için sorduğundan, sormaya, sorgulamaya devam eder Rabbimiz. Kullarına olan merhametinden, şefkatinden, onlar için hayır dilediğinden, sürekli onları cennet yolunda tutmayı murad ettiğinden dolayı sormaya, akıllarını erdirmeye devam eder Allah. Bakın bir soru daha, bir sorgulama daha:

41. "Yoksa onların ortakları mı vardır? Doğru sözlü iseler ortaklarını getirsinler."

Yoksa bu adamların kendilerinin Allah'a ortakları, şürekaları, putları mı var? Yoksa kendilerinin Allah berisinde tabi oldukları mabutları var da, onlardan aldıkları izinle mi hareket ediyorlar? Mü'minler Al-lah'tan yana olacaklar, iradelerini Allah'a teslim edecekler, Allah'ın ha-yatlarına koyduğu emirleri icra edecekler, yasaklara riayet edecekler, berikiler ise putlarının istediği gibi davranacaklar, keyifleri ne isterse onu yapacaklar, sonra da Allah bu ikisini denk tutacak öyle mi? Kim söylemiş bunu? Onların putları, tâğutları mı söylüyor

bunu? Keyifleri mi böyle istiyor? Yoksa Zerdüşt mü buyuruyor bunu? Eğer böyle birileri varsa çağırın onları!

Eğer bu iddialarını eyleme dönüştürebilecekler ise, eğer sözlerinin erleriyseler, haydi çağırsınlar, getirsinler bakalım o ortaklarını! Belki dünyada şaklabanlıkla, numarayla, oyunla, dalavereyle, sihirle, demokrasi ile, insanlara, Allah'a ortak birilerini gösterebilirsiniz. Belki mümkün gibi ama ahiret var, Haşr ve Neşr var, azap var, ikab var. O-nu ne yapacaksınız ya?

42-43. "O gün işin dehşetinden baldırlar açılır; gözleri dönmüş olarak yüzlerini zillet bürür. Secdeye çağırırlar ama buna güçleri yetmez. Oysa kendileri sapasağlam oldukları zaman secdeye çağırılmışlardı."

"Sak", bacak, "keşf" de açmak demektir. Yani Allah buyuruyor ki, o gün sak keşf olunur. ***"An sakın"*** dendiğine göre yani o gün ba-caktan açılır. Bunun iki mânâsı vardır:

1- ***"Keşf üs Saak"*** paçaları sıvamanın Arapça'sıdır. Yani işe girişmede ciddiyet ve hazırlık demektir. Hani kolları sıvadı, paçaları sı-vadı ve işe başladı denir ya, işte bu anlamdadır. Hem işi ciddiye almak, hem de hazırlık yapmaktır. Yani kolları sıvadı, o işi kendine iş e-dindi, yapmaya başladı demektir.

Öyleyse Allah o gün işi ele aldı, defteri dürüleceklerin defterlerini dürmeye başladı, pili bitirileceklerin pillerini bitirmeye başladı demektir. Sıkıntılı bir günün, dehşetli bir olayın ortaya çıkmasıdır. Bu gün, bir savaş günü de olabilir. Zira böyle bir günde iş ciddiye alınır ve paçalar sıvanır. Veya yine mecazî bir anlam olarak; dünyanın gitmesi, âhiretin ortaya çıkmasıdır. O gün ameller ortaya dökülür. Kapalı olan baldırlar açıldığı gibi sırlar da açığa çıkar. Veya kıyamet günü-nün korkunçluğundan dolayı orada görülen sıkıntı ve darlıkların ortaya çıkmasıdır. Veya insanlara Allah'ı hatırlatan büyük bir nurun ortaya çıkmasıdır. İnsanlar bu nuru görünce Allah'a secde edeceklerdir. Veya insanlarla Rableri arasındaki perdenin kaldırılmasıdır. Yani ya-ratıcı ile yaratılan arasındaki perde kaldırılacaktır.

2- Bir de Allah-u Zü'l-Celâl'in kendi bacağını açması, sıyırması anlamına gelir. Nedir? Nasıldır? Mahiyetini, şeklini tipini bilmiyoruz. Heyet-i umumiyesini bilmediğimiz, sadece iman ettiğimiz bir konu. Tefsir kitapları bunu anlatır. Buhârî'de bu konuda Rasulullah Efendimizden bir hadis var. Rasulullah Efendimiz buyurur ki: "Allah kıyamet günü mü'minleri toplayacak, bütün insanları toplayacak, dünyada kim neye tapınıyor idiyse, haydi onun peşinden gitsin buyuracak." Herkes kendi taptığının peşinden gidecek, Yahudiler Üzeyr ibnullah peşinde cehenneme, Hristiyanlar Mesih ibnullah peşinde cehenneme, Firavun-lar Firavun peşinde, Nemrutçular, Lenininciler, Stalinciler, Maocular, La-ikler, demokratlar hepsi tapındıkları peşinde cehenneme gidecekler. "Geriye sadece mü'minler ve bir de dünyada mü'min olmadıkları halde iman

gösterisinde bulunan münâfıklar kalacak. Onlara: "Siz niye Rab-binizin peşinde gitmediniz?" denecek. Onlar diyecekler ki: "Biz Rabbi-mizi bulamadık, Rabbimizi bilemedik ki peşinden gitsek?" O zaman secde ile emredilecekler. Allah: "Ben sizin Rabbinizim! Bana secde e-din!" buyuracak, kimileri inanmayacaklar ve Allah'tan Rabbleri olduğu konusunda bir işaret, bir alâmet isteyecekler ve Rabbimiz tarafından da böyle bir sâk keşfetme, bacağından bir açma söz konusu olacak deniyor.

Ama Allah en iyisini bilir, burada anlatılan kıyamettir. Kıyametin zuhuruyla, kıyametin ikamesiyle iş ciddiye bindiğinde, ameller ortaya döküldüğünde, sırlar deşifre edilip açıldığında, amel defterleri ortaya dökülüp tüm sırlar keşfedildiğinde, hesap-kitap başladığında demektir. Yani dünyada gayb olan, dünyada sadece iman edilen tüm iman konularının, hakikatlerin ortaya çıkmaya başlaması, cennetliklerin cenneti, cehennemliklerin de cehennemi anlamaya başlaması, gözlerin önündeki perdelerin yavaş yavaş açılıp inananların gıyaben inandıkları, inkar edenlerin de inkar ettikleri gaybî konuların üzerinden esrar perdelerinin kaldırılması anlamına gelir keşfu's saak.

Orada secdeye dâvet olunacaklar, "secde edin!" denecek onlara ama,

Güçleri yetmeyecek buna, secde edemeyecekler, secdeye varamayacaklar. Bir tabaka halinde, oklava gibi, kazık gibi dimdik kalacaklar, ne yapacaklarını şaşıracaklar. Çünkü:

Onlar, o alçaklar dünyadayken, salimken, sıhhatliyken, dünyada imkânları varken secdeye dâvet olunuyorlardı da, secde etmi-yorlardı, şimdi ne secdesi yapacaklar ki, deniliyor. Nereden becereceklerdi şimdi secdeyi! Çünkü dünyada secde etmiyorlardı, dünyada Rabblerinin emirlerine boyun bükmüyor, Rabblerinin yasalarına teslim olmuyorlardı. Dünyada bunu yapmayan orada becerebilir mi? Beceremeyecekler secdeyi. Sap gibi dikilip kalacaklar orada. "Sâlimûn" afi-yettedirler, bedenleri sıhhattedir demektir. Yani onlar ezan ve kamet-le dünyada sağlam oldukları halde secdeye davet edilirler, fakat ibadet etmezlerdi. Felaha çağıran ezanı işitiyorlar, fakat icabet etmiyor-lardı. Ezan okunarak farz namazlarını kılmaya çağrılıyorlardı, ama müezzinin davetine icabet etmiyorlardı.

Tıpkı Allah'ın emrine boyun büküp secdeye varan meleklere karşılık şeytanın kazık gibi dikilip kaldığı gibi. Veya tıpkı şu anda Allah karşısında acizliğini, küçüklüğünü ve Rabbinin büyüklüğünü ortaya koyma adına secdeye varan mü'minlerin yanı başında secde etmeyen kâfirler gibi. O gün de bunlar secde edemeyecekler.

Sahabeler ve selef bunu hep cemaatle namaz olarak tefsir etmişlerdir. Bakın burada bir dâvet var. Sahâbe-i kiram efendilerimiz bu-nun, bu dâvetin ezan olduğunu anlamış. Yani onlar dünyadayken ezanla mescide, cemaatle namaza çağrılıyorlardı da güçleri yettiği halde, sıhhatleri olduğu halde buna icabet etmiyorlardı şeklinde anlamışlardır. Yani bireysel, ferdî bir namaz yok

çıkıyor sahâbenin anlayışında. Namaz ancak cemaatle olur. Ferdi bir namaz ancak bir mâzeretle caiz oluyor.

Meselâ çok hastadır, çok soğuktur, çok yağmurludur, çok tehlike vardır ve işte ancak o zaman mescide cemaate gitmeme mâzereti doğuyor. O zaman bireysel bir namaza namaz denebiliyor. Aksi taktir-de savaşta bile cemaatle kılınıyor namaz.

Yani o zaman şu bizim kıldıklarımıza ne denecek onu bilmiyo-rum. Allah korusun da şu anda bizler ezansız namaz kılıyor, mescitsiz secde ediyoruz. Yani ezanımız yok bizim. Ezanı yok bizim namazların. Öyle değil mi? Eğer şu okunan ezanlar bizimse, bizi çağırıyorsa bu ezanlar, o zaman niye gitmiyoruz oraya bilmiyorum. Niye icabet et-miyoruz bu ezanlara bilmiyorum.

Bakın Tirmizî'de Rasulullah Efendimizden bir hadis var:

"Kim ezanın, müezzinin nidasını duyar da ona icabet etmezse onun namazı yoktur."

Öyleyse buradaki, ezandır denmiş. Yani onlar daha evvel, dünyada sıhhatteyken, imkânları varken ezanla sücuda, yani mescide, cemaatle namaza dâvet ediliyorlardı da gitmiyorlardı. Şimdi kendi kendimize soralım: Şu anda mescide gitmiyor ve evlerimizde, dükkanlarımızda namazın defterini dürüyoruz. Peki mâzeretimiz ne? Niye git-miyoruz mescide? Niye icabet etmiyoruz ezanlara? Bir mazeretimiz var, bu mâzeret değil diye söyleyeceğim onu. Şeytandan mı filan bil-mem. Caminin adı mescittir, yani secde edilen, secdenin gerçekleştirildiği, secdegahtır mescid. Allah'a kulluğun ya da hayat programının icra edildiği yerdir mescid. Oradan mesaj alınacak ve uygulanacaktır. Hayatın mesajının alındığı yerdir mescid. Hayatı düzenlemek için mesaj alınan makam. Yani vahiyle, kitap ve sünnetle tanışma yeridir mescit. Hayatı programlama yeri. Hayata program çizen merkezdir mescit. Şimdi bu olmadığı için, mescid bugün bu fonksiyonu icra etmediği için gitmiyoruz güya. Hayatı düzenleme fonksiyonu kalmadığı için, orada hayatı düzenleyecek Allah vahyi değil de başkalarının vahiyleri, başkalarının talimatları gündeme getirildiği, Allah egemenliğinde değil de başkalarının egemenliğinde olduğu için gitmiyoruz. Mes-cidlerde gerçek tevhid değil de bid'atler hakim olduğu için gitmiyoruz.

Yani bugün gitmeyişimize böyle bir kısım mâzeretlerimiz var. Ama bunların hiçbirisi mâzeret değildir. Gidelim biz dolduralım oraları. Gidelim biz engel olalım bidatlere. Gidelim biz oluşturalım cemaati. Biz hakim olalım. Çünkü o mescidleri biz yaptırdık. Bizimdir oralar. Neden eğitim yerleri olarak kullanmayalım mescidleri?

Meselâ eğer kafamızda komşularımızı programlama, komşularımızı eğitip müslümanlaştırma diye bir derdimiz varsa mutlaka oraya gitmeliyiz. Çünkü komşularımızı biz orda bulacağız. Gideceğiz ve mescide gelmeyenleri getirmeye, gelenleri de eğitmeye çalışacağız. Bu işi en güzel yapabileceğimiz yerler oralardır.

Öyleyse ezansız ve mescitsiz müslümanlığa bir son verelim. Hele ezansız müslümanlık hiç olmaz. Çünkü ezan müslümanlığın şiârıdır. Eğer bir beldede, bir bölgede ezan okunmuyorsa, neredeyse o bölgede yaşayan insanların öldürülmeleri meşru olacaktır. Bizim evlerde şu anda ezan okunmuyor. Birileri gelip bizi öldürse ne diyeceğiz bilmiyorum?

Allah korusun da, Resûl-ü Ekrem Efendimiz ya da Hz Ömer, Hz Ebu Bekir efendimiz ordular gönderse, bu şehirde, bu mahallede herkes yatağından kalkıp namazlarını tek tek kılıp yatağına yattığından dolayı, haklı olarak bunlar müslüman değil diye üzerimize saldırıp öldürebilecekler. Gerçekten bu garip bir iş. Bu beldede ezan okunmadı, bunlar müslüman değil diye öldürülmeyi hak edeceğiz.

Onlar orada konuyu anlayacaklar. Kulluğa müsaitken yapmamanın, secdeye müsaitken secde etmemenin cezasını yarın çok ağır ödeyeceğiz. Sadece secde değil tabi. Paramız varken onunla Allah'a kulluk edelim, yarın Allah elimizden alabilir. Boş vaktimiz varken bunu Allah'a tahsis edelim, yarın buna imkânımız kalmayabilir. Sıhhatimiz varken Allah'a kulluğa koşalım, yarın elimizden alınabilir. Allah'ın verdikleriyle Allah'a kulluk edelim, yarın bu verilenlerin hiçbirisi elimizde kalmayabilir. Konuşma imkânımız varken Allah'ın dinini anlatmak üzere konuşalım, yarın ağzımıza bir bant yapıştırılıp kodese tıkılabiliriz. Bugün birilerine gitme imkânımız varken gidelim, yarın o gideceğimiz, ya da biz, ölmüş olabiliriz. İmkânlarımız varken bugünden çocuklarımızı terbiye edelim, yarın vakit çok geç olur bizi dinlemeyebilirler.

Rasulullah efendimize ilk gelen âyetler bunlar. Düşünün o günlerde Mekke'de Ebu Cehiller var, Ebu Lehepler var, Utbeler, Uteybe-ler, kâfirler, zalimler, hainler var. Peki bunlar karşısında ezilecek miydi peygamber? Hayır, Allah, peygamberini kesinlikle ezdirmeyecekti. Ba-kın hemen buyurdu ki:

44. "Ey Muhammed! Kur'an'ı yalanlayanları Bana bırak; Biz onları bilmedikleri yerden yavaş yavaş azaba yaklaştıracağız."

"Evet ey peygamberim! Şu haberi, şu sözü, şu Kur'an'ı yalanlayanı, yalan sayanı sen bana bırak! Sen onları bana bırak peygamberim! Sen onları bana bırak! Hiç takma kafana! Hiç dert etme sen onları!"

Meselâ ben birine: "Şu taşları al, sokakta önüne gelen herkesin alnının ortasına vur!" desem, adam bana diyecek ki: "İyi ama, ben böyle yaparsam beni öldürürler, asarlar, keserler." Ben ona: "Sen o tarafına karışma! Sen o tarafını hiç

düşünme, arkanda ben varım! Me-rak etme! Seni herkesten, her şeyin zararından ben koruyacağım" de-diğimde, gerçekten bu dediğimi yapabilecek güçte biri isem o da gerçekten beni tanıyorsa, hiç sıkılmayacak bile değil mi? Hiç kimseden korkmayacak, hiç kimseyi takmayacak bile değil mi?

Bakın buna bir örnek verelim İslam tarihinden. Rasulullah Efendimiz Allah'tan hicret emrini almış ve Mekke'den hicret etmek üzere. Allah emrediyor, kâfirlerin planlarından haberdar ediyor ki o gün peygamberin evi sarılacak, içeri girilecek ve o gün peygamber öldürülecek. Kâfirler tarafından karar alınmıştı. Allah'ın Resûlü Hz. Ali'yi çağırıyor. "Gel" diyor "ey Ali, bu yatakta yatacaksın, benim evimde benim yatağımda yatacaksın, üzerine benim hırkamı örteceksin. Sakın korkma! Çünkü onlar sana hiçbir zarar veremezler, veremeyecekler!" Bu söz üzerine Hz. Ali onun yatağına giriyor ve hiç korkmuyor. Halbuki mızrakların hedefi olan noktada yatıyordu. Kılıçların döndüğü noktada. Öyle değil mi? Kafaları bozuluverdi mi adamların, çıldırıverdi mi belki de içeriye girip o yatağın içindekinin kim olduğuna bile bakmadan evi üzerine geçirecekler, yakıp yıkacaklar. Ama gelin görün ki Hz. Ali efendimizin hiç derdi yok, gayet rahat yatıyor, hatta horlaya horlaya uyuyor peygamberin yatağında. Çünkü peygamberinin yatağında yatıyor, onunla birlikte olmayı, onun yatağında olmayı içine sindire sindire yatıyor.

Bir de Hz. Ebu Bekir efendimizi Sevr'de görüyoruz, hemen he-men aynı iman, aynı teslimiyet, aynı fedâkârlık.

Rabbimiz peygamberine diyor ki: "Sen onları takma kafana peygamberim!"

Bu kalıpta Kur'an'da üç âyet var. Üçü de ilk gelen âyetler arasında. Biri Müddessir'de, diğeri Müzzemmil'de bir diğeri de Kalem sûresinde. Yani Allah diyor ki bu âyetleriyle, "ey peygamberim sen on-ları bana bırak! Endişe etme sen! Kafana takma! Sen yoluna devam et! Çünkü:

Biz onları bilemeyecekleri yerden, anlayamayacakları biçimde, yavaş yavaş azaba, ikaba, cezaya yaklaştırırız, yaklaştırıyoruz." Anla-mıyorlar. Belâ gönderir Allah anlamıyorlar, azap gönderir anlamazlar, tehdit eder anlamazlar, yokluk gönderir, kıtlık gönderir anlamazlar. Yavaş yavaş, anlayamayacakları yönlerden helâke yaklaştırır Allah.

Buradaki bu yavaşlık süratle bir yavaşlık değil, derece derece, aşama aşama, kademe kademe azaba doğru yaklaşmaktır. Çünkü bakın Rabbimiz diyor ki:

45. "Onlara mehil veriyorum; doğrusu Benim tuzağım sağlamdır."

"Ben onların iplerini uzatıyorum, onlara mühlet veriyorum, istekleriyle baş başa bırakıyorum, onları imhal ediyorum, yani zaman veriyorum onlara."

Allah imhal eder ama asla ihmal etmez. Zaman ta-nır onlara ama asla ihmal etmez. Tabi aslında burada biraz da merha-metini anlatıyor Rabbimiz. “Salıverelim bakalım, sonunda benden ka-çıp kurtulacak halleri yok ki! Ama pişman olabilirler belki. Belki pişman olup durumlarını düzeltebilirler. Onun içindir ki ben hemen onlara azabımı ulaştırmıyorum, zaman veriyor, fırsat tanıyorum,” diyor Allah. Merhametinden dolayı yapıyor Allah bunu. Değilse başını kaldıranı hemen vuruverirdi Allah.

“Çünkü benim fendim sağlamdır” buyuruyor Rabbimiz. Fend kelimesi Türkçe’de az kullanılır. “Kadının fendi erkeği yendi” gibi filan kullanılır da fend kelimesi pek fazla kullanılmaz. Tuzak mânâsına kullanılan bir kelimedir. Yani ben tuzak kurdum mu, ben plan program yaptım mı, ben tedbir aldım mı kimse bozamaz, kimse karşı gelemez.

46. “Yoksa, ey Muhammed, sen onlardan ücret isti-yorsun da, ağır bir borç altında mı kalıyorlar? Elbette hayır.”

“Yoksa sen onlardan bir ecir mi, bir ücret mi bekliyorsun? Bir şeyler mi bekliyorsun onlardan? Bir mükafat mı istedin? Veya sana aferin demelerini mi istedin? Bal, baklava ikram etmelerini mi istedin onlardan? Develerine bindirmelerini, evlerinde yedirmelerini, mal-mülk vermelerini mi istedin onlardan? Ne istedin onlardan? Kendine, şahsına ne talep ettin onlardan? Saraylar, köşkler mi istedin? Atlar, arabalar mı istedin karşılığında? Ne istedin? Ne yapmalarını, ne ödemelerini istedin onlardan? da:

Onlara tebliğ ettiğin bu din karşılığında onlar bunun altında ezilmeye, bu borcun altında yıkılmaya başladılar? Ya da sen onlardan çok ağır şeyler istedin de, çok ezici vergiler, yükler koydun da nefes alamayacak hale geldiler de onun için mi seni istemiyorlar? Onun için mi senden kaçıyor bu adamlar? Seni ondan dolayı mı sevmiyorlar? Ne yani, bu dert ne? Nerden çıkıyor bu iş? Seni sevmemeleri nerden geliyor? Yoksa sen onlara yaptığın bu peygamberlik görevi karşılığında onlardan bir ecir, bir ücret filan mı istedin? Yaptığın bu hizmet karşılığında seni arabalarında veya sırtlarında taşımalarını, elini, ayağını öpmelerini, sana çaylar, kahveler, kebaplar ikram etmelerini filan mı istedin onlardan? Yoksa sana karşı minnet duymalarını, önünde eğilmelerini, bir teşekkür etmelerini mi istedin? Yani ne oluyor bu adamlara? Neye bunalmışlar da kaçıyorlar senden? Öteki yapay tanrılarının onları sıkboğaz edip mallarına, mülklerine el koydukları gibi mi davrandın ki seni beğenmiyor bu adamlar?

Gelelim bize. Biz niye kaçıyoruz peygamberden? Neden kaçıyoruz peygamberden ve onun sünnetinden? Neden yaklaşmıyoruz peygambere? Neden birlikte olmuyoruz peygamberle? Neden gitmi-yoruz peygamberin halini hatırını sormaya? Neden arzetmiyoruz problemlerimizi peygambere? Neden hep başkalarına gidiyoruz sormaya? Hadis kitaplarının arasında peygamber her gün bizi bekliyorken, raflarda, kütüphanede bizi bekliyorken, kendisine sormamızı, kendisine müracaat etmemizi, kendisinden öğrenmemizi, söylediğini

dinlememizi, gidip sözlerine kulak vermemizi bekliyorken neden bir kerecik te problemlerimizi sormaya gitmiyoruz ona? Neden korkuyoruz ona gitmekten? Cüzdanlarımıza el atacağından mı korkuyoruz? Şu anda ha-yat programımızı kendilerine sormaya gittiklerimiz gibi sırtımıza mı bi-necek ki korkuyoruz ondan? Bize vergiler yükleyecek, kemerlerinizi sıkın mı diyecek de korkuyoruz?

Allah korusun da şu anda bizler de kaçıyoruz peygamberden. Şu anda bizler de ondan kaçıyor ve kendi dünyamızı yaşıyoruz. Allah korusun, başkalarına sorduğumuz kadar hayatımızın problemlerini ona sormuyoruz.

47. "Yoksa, gaybın bilgisi kendilerinin katında da onlar mı yazıyorlar?"

Yoksa gayb onların yanında da ondan mı böyle yapıyor bu adamlar? Yoksa gaybî bilgilere muttali olmuşlar da ondan mı yazıyorlar? Gaybî bilgilere sahip oldukları için mi peygambere müracaata gerek duymuyor bu adamlar? Her şeyi bilen birilerini mi buldular da peygambere gitmiyorlar?

Ne müthiş bir ifade değil mi? Yani şu anda babalar, anneler, âmirler, müdürler, yazanlar, çizenler, ekonomistler, sosyal bilimciler, hukukçular, hakimler, savcılar, siyasiler, valiler, kaymakamlar… Hani şu insan hayatına düzen vermeye çalışanlar... Şu ülkeye düzen vermeye çalışanlar, kanun yapanlar, yasa belirleyenler, söyleyin bakalım, gayb onların yanında da ondan mı yazıyorlar bu yazdıklarını? Ne yazıp çiziyorlar bunlar? Neye düzen vermeye çalışıyor bunlar? Gerçek düzenden habersiz, gerçek düzen sahibinin kitabından habersiz, gerçek düzen sahibinin örnek kulu peygamberin düzenlemelerinden habersiz, Kitap ve sünnetten habersiz ne düzeni yapmaya çalışıyor bunlar? Bilmiyorlar mı bu adamlar ki gerçek düzenden habersiz olarak düzen diye yaptıklarının tamamı bozmadan başka bir şey değildir. Vahiyden habersiz yaptıklarının tamamı ifsattan başka bir şey olmadığını, olamayacağını bilmiyor mu bu adamlar?

48. "Ey Muhammed! Sen Rabbinin hükmüne kadar sabret; balık sahibi Yunus gibi olma, o, pek üzgün olarak Rabbine seslenmişti."

"Peygamberim, sen aldırma onlara! Onların bu bozuk düzen durumlarından dolayı sen hayat programını bozma! Sen sadece Rab-binin hükmüne sabret! Ve sakın ha balık sahibi olan Yunus (a.s) gibi olma!"

Sûrenin son bölümlerinde Allah'ın kutlu elçilerinden Yunus'un (a.s) hayatı konu edilir. Bakın bu konuyu anlatmaya başlarken Rabbi-miz peygamberimize ve onun şahsında hepimize şöyle buyurur:

Yani bugün belki müslümanların en çok muhtaç oldukları bir âyettir bu. Müslümanlığımız için belki yediğimiz yemekten, içtiğimiz sudan, teneffüs ettiğimiz havadan daha çok muhtaç olduğumuz bir âyetle karşı karşıyayız. "Sen Rabbin için, Rabbinin hükmü için sabret peygamberim! Allah böyle dedi diye

sabret! Allah öyle istedi diye müs-lüman ol!" Evet bugünkü müslümanların en büyük derdi bu. Ne diyor-lar bugün müslümanlar? "Efendim toplumda âlim yok, ne yapalım? Et-rafımızda fazıl yok, ne yapalım? Bizi toparlayacak, bize yön verecek lider yok, ne yapalım? Karizmatik lider yok efendim, ne yapalım? Para yok, pul yok, ekonomik gücümüz yok, dergi yok, cemaat yok, cemiyet yok! Bu durumda biz ne yapabiliriz?"

Hep böyle demiyor muyuz bugün? Ah şunlar şunlar bir olsa! Hayır mesele öyle değil. Allah var ya, tamam müslüman olalım. Allah var ya, ne yapacaksak yapalım. Bakın Allah öyle diyor. "Peygamberim sen Rabbinin hükmüne sabret! Rabbin var mı? Rabbin ne dedi? Rab-bin ne istedi? Rabbin nasıl istedi? Rabbin nasıl hükmetti? Sen başkasına değil ona bak! Onu dinle! Başkasına bakma! Sabret, diren, dayan ve devam et yoluna! Devam et kulluğuna!"

Yani Rabbin sana ne tür bir soru göndermişse, "tamam ya Rabbi! Münasiptir ya Rabbi! Uygundur ya Rabbi! Senin beni imtihan şeklin güzeldir ya Rabbi! En münasibini, en mütenasibini sen bilirsin ya Rabbi!" demek, teslim olmak sabırdır işte.

Belâlara, musîbetlere, küfrün amansızlığına, küfrün enginliğine, derdin çokluğuna, çevredekilerin ilgisizliğine, yakınların ihanetine, mü'minlerin cehaletine veya toplumsal cinayetlere rağmen mü'min sabretmek durumundadır. Her şeye rağmen mü'min Allah'a kulluk yo-lunda tökezlemeden yoluna devam etmeyi becerebilmelidir. Tüm insanlık karşımıza geçip alkışlasa ya da tüm dünya bize düşman kesilip yuhalasa da Allah'ın istediği biçimde yapacağımızı yine yapmaya, yo-lumuza yine devam etmeye bakalım. Allah ne dediyse yapalım, ne de-meydiyse yapmayalım! Şımarmayalım ya da korkup vazgeçmeyelim. İşte bir örnek. "Sabret peygamberim ve sakın:

Hût sahibi gibi de olma! Sakın ha peygamberim, kavminin serkeşliğine, toplumunun inkarına, isyanına, yalanlayıp reddine canı sıkılıvermiş morali bozuluvermiş Hût sahibi gibi, Yunus (a.s) gibi olma sen!"

Kur'an-ı Kerîm'in pek çok yerinde "Peygamberim, şöyle ol! Böyle ol! İbrahim (a.s.) gibi ol! İsmail (a.s.) gibi ol! Nuh (a.s.) gibi ol!" buyurularak peygamberine örnekler sunan Mevlâmız burada da Peygamberine "sakın ha Hût sahibi gibi olma!" buyurur. Yani Hz. Yunus-un bir dönemi, bir bölümü, bir yönü gibi olma! buyurulmaktadır.

Ne yapmıştı Yunus (a.s.)? Nasıl yapmıştı? Nasıl davranmıştı? Sahibu'z Zünnûn, sahib'ul Hût diye isimlendirilen Hz Yunus, Kur'an-ı Kerîm'de 6 yerde anlatılır. Bunlardan iki yerde, Nisa 63 ve En'âm 86' da sadece peygamber olduğu anlatılır ve hayatına hiç girilmez. Ama Yunus sûresinde uzunca ve bir de işte bu sûrede de kısmen hayatı anlatılır. Ama tabi Kur'an bize bir peygamberin

hayatını anlatmak için gelmemiştir. Kur'an bize, bizim kulluğumuzu anlatmak için gelmiştir. İşte burada da onun hayatından bizim kulluğumuza örnek olacak yönünü anlatır ve bitirir.

Allah'ın elçisi, Ninova toplumunu Allah'tan aldığı görevle uyarır. Toplum onu dinlemez. Toplumunu Allah'tan kendilerine gelmekte olan bir azapla uyarır. Ama henüz azap gelmeden, Allah'tan kendisine hicret emri gelmeden toplumunu terk eder. Toplumun inkarcı tavırları karşısında, yola gelmeyişleri karşısında siliverir onları. Belki gülmüştü yüzlerine, belki acı bir tebessüm atmıştı, belki nefret etmişti ama acele etmişti. Kaçmıştı görevden.

Halbuki bir peygamberin Allah'tan kendisine hicret emri gelmeden görev mahallini terk etmemesi gerekiyordu. Ölecekse orada ölmeliydi. Allah dilemedikçe orada da ölmeyecekti tabii. Dövecekler, sövecekler, hapse atacaklar, ateşe atacaklar ama yine de gitmeyecekti oradan. Fakat gitti işte. Niye gitti? Öyle yapılınca başımıza nelerin geleceğini bize anlatma adına, gösterme adına, bize bir ders verme adına gitti. Bize bir misal olsun diye arzetti Allah.

Yunus sûresinin anlattığına göre koşarak gitmişti. Kölenin efendisinden kaçtığı gibi toplumundan kaçtı ve bir gemiye bindi. Yolda bir fırtına sonucu alabora oldu ve gemide bir kura çekildi. Yunus (a.s.) kendi suçluluğunun farkındaydı ya, belki bizzat kendisi bunu teklif eder ya da kura kendisine çıktığı için denize atılmayı rahat rahat kabul eder ve atılır. Sonra denizde bir balık tarafından yutulur. Allah buyurur ki bakın:

"Hani o balığın karnında yutkunarak kederle dolu olduğu halde, Rabbine yalvarıyor, dua ediyordu." Yunus (a.s) bir süre denizin içinde, balığın karnında karanlıklar içinde kaldı. Denizin içi karanlık, balığın karnı karanlık, işte bu kasvetli karanlıklar içinde Allah'ı zikrediyor, Rabbina dua ediyor, yalvarıp yakarıyordu. O halde bizler de en karanlıklar içinde bile kalsak, en olumsuz şartlar altında bile bulunsak yine Rabbimize iltica edeceğiz. "Aman yetiş ey falan! Ey filan" demeyecek, sadece Allah'a dua edecek ve "yetiş Allah'ım!" diyeceğiz. Rab-bına dua etti, Rabbini tesbih etti. Enbiyâ sûresinde de bu tesbihi anlatılır:

"Allah'ım! Seni tesbih ederim! Senden başka İlah yoktur, Sen münezzehsin, doğrusu ben haksızlık edenlerdenim."

(Enbiyâ 87)

Yunus (a.s) da bizim için böyle bir tesbih örneği de vardır.

49. "Rabbinin katından ona bir nimet ulaşmasaydı, kınanmış olarak sahile atılacaktı."

Eğer Rabbinden ona bir nimet yetişmiş olmasaydı, yani tevbe imkânı olmasaydı, Allah ona bu davranışından ötürü tevbe imkânı lüt-fetmemiş olsaydı,

eğer pişmanlığı kabul edilmeseydi veya bu biraz önce anlatılan tesbihi ona empoze edilmeseydi, Allah'tan bu kelimeler öğretilmeseydi:

"Zemmedilmiş, levm edilmiş, kötülenmiş olarak o fezaya, o boşluğa atılıverecekti." Ama Hz Yunus pişman oldu. Yaptığından pişmanlık duydu, affı için Rabbine iltica etti, tevbe etti de bundan kurtuldu, diyor Rabbimiz. Peki ne anlatıyor bununla Rabbimiz bize? Bu âyet kâfirler için şunu söylüyor: "Ey kâfirler! Bakın Allah'ın bu sevgili kulu, Allah'ın kutlu elçisi bile Allah'a isyan edince Allah onun cezasını verdi. Bilesiniz ki Allah size de ceza verecektir! Bir peygamber yanında sizin ne değeriniz var ki? Neyinize güveniyorsunuz? Ama şurasını da göz ardı etmeyin ki bakın buna rağmen tevbe edince de onu affetti. Eğer yaptığınız yanlışlardan döner, eğer tevbe ederseniz, bilesiniz ki sizleri de aynen onun gibi affedecektir." Mü'minler için de: "Ey mü'minler iman ettik diye, müslüman olduk diye sakın şımarmayın ha! Allah'a, peygambere yakınlığınızdan dolayı şımarmayın! Yapacağınızı yapın, değilse peygamber bile olsanız cezaya çarptırılırsınız! Bu işin şakası yoktur," denmektedir.

50-51. "Rabbi onu seçip iyilerden kıldı. Doğrusu in-kar edenler, Kur'an'ı dinlediklerinde nerdeyse seni gözleriyle yıkıp devireceklerdi. "O delidir" diyorlardı."

Allah onu seçti. Allah onu affedip seçilmişlerden kıldı da tarihte helâkten dönen tek kavim olan kavme yine onu peygamber olarak gönderdi.

Kavmine verilen azap süresi dolunca, kavmi tevbe edip Allah'-tan af diledi. Allah da onları affetti ve üzerlerine gelmekte olan azabı kaldırdı Rabbimiz. Nihayet Hz. Yunus, kavminin helâk olmadığını, tev-beleri sonucu Allah'ın onları affettiğini öğrenince tekrar onlara dönüp geldi de kavmi ona iman etti.

Yunus'un (a.s) dört hatası onu bu kadar eziyete soktu:

1- Yunus (a.s.) görevini, birilerine rağmen veya birilerine binaen yapmıştı. Kesinlikle yasaktı bu. Oysa bu özelliğinin dışında En'âm 90'da anlatıldığına göre Yunus (a.s.) bizler için en güzel bir örnektir diyor Rabbimiz.

Demek ki birinci hatası tebliğini birilerine binaen, birilerine rağ-men yapmasıydı. Öyleyse biz de davranışlarımızı birilerine rağmen, birilerine binaen ayarlamayacağız. İnsanlar dinlemediler, insanlar değer vermediler diye hareketlerimizi ona göre değiştirmeyeceğiz. Onlar öyle yaptılar diye biz de ters davranmayacağız. Ama onlar öyle diye de düz davranmayacağız. Sadece Allah dedi diye yapacağız yapacağımızı.

İşte en büyük yanlışlarımızdan biri budur. Ya seviyoruz, ya nefret ediyoruz, ya beklediğimiz gerçekleşmiyor, insanlar bizi dinlemi-yorlar, istenilen noktaya gelmiyorlar, adam olasıları yok diye sapıveriyoruz, dağıtıveriyoruz

kendimizi Allah korusun. Ya da insanlar dinler görününce de şımarıveriyoruz. Olunca şımarıyor, olmayınca da dağıtıveriyoruz, ümitsizliğe kapılıveriyoruz. Birine beş yıl emek çekiyoruz, olmuyor diye üzülüp, moral bozup bırakıveriyoruz. Peki ona iyi davrandığımız, uğraşıp, didinip, emek çektiğimiz o beş yıl içinde ona bu kadar iyi davranmamızın sebebi neydi? Onun İslâm'a ihtiyacıydı değil mi? Peki bugün ihtiyacı yok mu aynı İslâm'a? Elbette var, öyleyse de-vam etmeliyiz. Ya da ona yaptığımız bu beş yıllık çabamızı Allah için yapıyorduk değil mi? Evet. Peki şimdi niye bırakıyoruz? Aynı Allah bu-gün de buna lâyık değil mi? Ama şu ayrı, sadece ona mı din anlataca-ğız? Elbette hayır. Öyleyse bıkmayacağız, usanmayacağız, anlatmadan anlamalarını beklemeyeceğiz.

2- Kavmine gelecek azabın geleceği vakti kendisi tayin etmeye kalktı. "Üç gün sonra Rabbinizden size azap gelecek eğer adam olmazsanız" dedi.

3- Kavmine haber verip uyardığı azabın gelmesinden önce kavmini terk etti. Üç gün sonra size azap gelecek demişti ama bu üç günün sonunu kendisi beklemeden kavmini terk etti. Halbuki Allah'tan böyle bir hicret emri gelmemişti kendisine.

4- Kavminin tevbe edip te Allah'ın kendilerini affedip azabın kaldırılmasından sonra kendisi dönmeyip Allah'ın onu döndürmesidir.

"Öyleyse ey Nebim! Allah sana hükmünü gönderinceye kadar sabret! Sakın sıkılıp ta kaçıp gitme! Endişe etme Allah mutlaka imdada yetişir," diyor ve böylece hem ona hem de bize bir örnek sabırsızlık örneği veriyor Rabbimiz.

Öyleyse bugün bizler de sabredeceğiz. Günahtan kaçmaya sabır, bizi imandan, İslâm'dan uzaklaştırmaya çalışan şer güçlerin karşısında dayanmaya sabır, bizi satın almak isteyenlere karşı, altımıza atacakları bir koltukla bizi Allah'ın dinini tebliğden uzaklaştırmaya çalışanlara karşı, ağzımıza bir bant yapıştırıp konuşturmamak için kodese atmak isteyenlere karşı sabır, sabır, sabır.. Bakın Allah'ın el-çisi önce anlatmış, toplumunu uyarmış, sonra onlar kabullenmeyince kaçmış. Ama bizler anlatmadan kaçıyoruz, uyarmadan adam olmalarını bekliyoruz.

Belki de bugün bütün bu konularda Allah'ın bizden istediği sabrı gösteremeyerek kaçtığımız için biz de şu anda tıpkı Hz. Yunus (a.s) gibi balık tarafından, balığın karnından daha beter şu toplum tarafından yutulmuşuz da haberimiz yok. Pisliğin içine diz boyu gömülmüşüz de haberimiz yok. Unutmayalım ki bundan kurtulmanın yo-lu tevbe ederek, Allah'a dönmek ve Allah'ın istediği gibi kulluk görevlerimizi yerine getirmektir.

"Onlar bütün bu gerçekleri dile getiren, insanı kulluğa çağıran bu Kur'an'ı duydukça öfkeden deliye dönüyorlar, kendilerini yiyecekmiş gibi ayrı, bir de

sanki peygamberi yiyecekmiş gibi bir gözle bakıyorlar. Peygambere delice gözle bakıyorlar, sanki yok ediverecek, de-viriverecek, silip süpürüverecek bir gözle bakıyorlar.”

Bir de deli diyorsunuz utanmadan ona. Madem deli, madem cinnî, cin çarpmış birisidir o peygamber, o zaman niye bu kadar düşmansınız ona? Niye bu kadar ondan korkup tedbirler alıyorsunuz? Hangi deliye bu kadar nefret edilir? Hangi deliye bu kadar nefret edilmiş bugüne kadar? Hangi deliye bu kadar gayz ve kin taşınılır? Ne bu haliniz sizin böyle? Madem mecnunsa bırakıverin onu kendi haline. Bakın çevrede yığınlarla deli var, mecnun var, hangisinin peşine bu kadar insan takılmış? Hangisi sizi bu kadar korkutmuş?

Araplardan bir adam, kendisini riyazata çekiyormuş, sonra bir deve, bir koyun gösteriyorlarmış. Ne kadar da hoş diye adam bir baktı mı, deve devriliveriyormuş. Müthiş göz etkisi olan bir adam. İşte müşrikler bu tür adamlara rica ediyorlardı. “Ne olur o etkili gözünüzle bir bakıverin de şu Muhammedin işini bitiriverin” diyorlardı. Hani gücü yetse, adam gözüyle yiyecek deriz ya, veya hırsızın mala baktığı gibi bir bakış anlıyoruz. Sanki peygamberi yok ediverecekler böyle.

52. “Oysa Kur’an, alemler için bir öğütten başka bir şey değildir.”

İsterseniz kahrolun! İsterseniz çatlayın, patlayın! İsterseniz ka-bul etmeyin bu kitabı! İsterseniz reddedin bu peygamberi! Ama bilesiniz ki sadece size değil, sadece Araba değil, sadece Mekke’ye, Mekke ehline, sadece Türk’e, sadece o çağa, sadece bu çağa değil, bütün çağlara, bütün insanlara, bütün mahlukât ve mevcudata, bütün alemlere bir uyarı, bir zikir, bir öğüttür bu Kur’an. Sizler bugün burada, bu ülkede, bu şehirde, bu zamanda bu Kitaba sahip çıkmazsanız bile elbette ona sahip çıkacaklar ve bu Kitapla izzet kazananlar olacaktır. Çünkü bu Kitap ne bu memleketle, ne de bu zamanla mukayyet değildir, diyor Rabbimiz.